

การประเมินผล

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ปีงบประมาณ 2561

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารประเมินผล เลขที่ 503
สิงหาคม 2563

Centre for Project and Programme Evaluation
Office of Agricultural Economics
Ministry of Agriculture and Cooperatives
Evaluation Papers No. 503
August 2020

การประเมินผล
โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ปีงบประมาณ 2561

โดย

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561 ภายใต้การบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ข้าวไม่เหมาะสม เพื่อทำการผลิตสินค้าที่เหมาะสมในการปลูกพืชได้แก่ อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไม้ผล ไม้ยืนต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสาน พื้นที่เป้าหมาย 258,456 ไร่ ใน 68 จังหวัด การประเมินผลครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลได้ ผลลัพธ์ ของโครงการฯ และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวเป็นสินค้าอื่น ๆ

ผลการประเมิน พบว่า มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 44,923 ราย ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการผลิตข้าวที่ไม่เหมาะสมไปเป็นผลิตสินค้าอื่น 270,167 ไร่ แยกเป็น ด้านพืช 6,211 ราย พื้นที่ 141,283 ไร่ ด้านการทำปศุสัตว์/ปลูกหญ้าอาหารสัตว์ 8,615 ราย พื้นที่ 30,371 ไร่ ด้านการทำประมง/เลี้ยงปลา 4,991 ราย พื้นที่ 5,117 ไร่ และด้านการทำเกษตรผสมผสาน 25,106 ราย พื้นที่ 93,396 ไร่ หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ ได้ชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่เกษตรกรทุกรายที่เข้าร่วมโครงการ และดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผู้ปรับเปลี่ยนการผลิต โดยเกษตรกรได้รับการอบรมร้อยละ 76.28 68.91 50.23 และ 88.16 ตามลำดับ เนื้อหาของหลักสูตรการลดค่าใช้จ่ายการผลิต การทำบัญชีครัวเรือน การจัดการผลผลิต และหลักสูตรอื่นๆ เช่น การใช้และจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ การรักษาและดูแลแปลง เป็นต้น ส่วนการนำไปปรับใช้ตามหลักสูตรดังกล่าว คิดเป็น ร้อยละ 93.61 53.20 80.71 และ 90.32 ตามลำดับ

รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ก่อนเข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวแตกต่างกันออกไป (ปีการผลิต 2560/61) และเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าที่ปรับเปลี่ยน (ปีการผลิต 2561/62) พบว่า เกษตรกรที่ทำการผลิตข้าวมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยน้อยกว่าสินค้าที่ปรับเปลี่ยนทุกชนิด ได้แก่ น้อยกว่าปลูกอ้อยโรงงาน 3,098.42 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 5,361.69 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าปลูกพืชอาหารสัตว์ (หญ้า) 3,688.90 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าทำประมง (เลี้ยงปลา) 2,916.14 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหม 4,281.61 บาทต่อไร่ต่อปี และน้อยกว่าทำเกษตรผสมผสาน 7,347.68 บาทต่อไร่ต่อปี และรายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (ไม่เข้าร่วมโครงการ) เฉลี่ย 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี (ปีการผลิต 2561/62) โดย รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าวน้อยกว่าสินค้าที่ปรับเปลี่ยนทุกชนิด เช่นกัน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ร้อยละ 92.58 มีแนวโน้มที่จะผลิตสินค้าที่ปรับเปลี่ยนต่อไป และขยายพื้นที่ปรับเปลี่ยนเพิ่มขึ้น เฉลี่ย 5.73 ไร่ต่อราย ส่วนที่เหลือน่าคิดว่าจะกลับไปปลูกข้าวเหมือนเดิม เนื่องจากราคาข้าวที่ยังเป็นปัจจัยจูงใจ โดยมีความพึงพอใจต่อโครงการในภาพรวม ระดับมากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.24 คะแนน โดยให้เหตุผลว่าได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่และมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปผลิตสินค้าอื่น ได้แก่ อ้อยโรงงาน หรือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หรือปลูกหม่อนเลี้ยงไหม หรือปลูกพืชอาหารสัตว์ หรือเลี้ยงปลา หรือทำเกษตรผสมผสาน คือ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในปีการผลิต 2560/61 ราคาอ้อยโรงงาน ปีการผลิต 2560/61 การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ และการเคยมีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าว

(ค)

ข้อเสนอแนะ ก่อนการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิต หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ ควร แจ้างหรือสร้างการรับรู้ในข้อจำกัดการผลิต (Supply) การตลาดของสินค้าที่ปรับเปลี่ยนให้เกษตรกร เพื่อ ประกอบการตัดสินใจปรับเปลี่ยน รัฐควรส่งเสริมกระบวนการรวมกลุ่ม เป็นองค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็ง เพื่อสร้าง อำนาจในการต่อรอง รวมทั้งสร้างเครือข่ายเพิ่มช่องทางจำหน่ายผลผลิต นอกจากนี้ คณะทำงานของหน่วยงาน ที่ร่วมบูรณาการในพื้นที่/จังหวัด ควรทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องการใช้ Agri-Map บนมือถือ เพื่อใช้กำหนด เป้าหมาย ทบทวนและปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูล Agri-Map ให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และสนับสนุน ส่งเสริมด้านองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิต การตลาด และด้านอื่นๆ ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง จะมีผลทำให้ เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นสินค้าอื่นมากขึ้น

โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวม ทำให้เกษตรกรมีรายได้ครัวเรือนสูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เห็นผล ชัดเจน รัฐต้องให้ข้อมูลเรื่องสถานการณ์การผลิต ราคาของสินค้าที่ปรับเปลี่ยนกับเกษตรกร และการส่งเสริม การตลาด การสนับสนุนปัจจัยต่างๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ทัวถึง รวมทั้งสร้างความเข้าใจการใช้ Agri-Map ร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายของ หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ เพื่อเป็นกรอบแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานตามโครงการในระยะต่อไป

คำสำคัญ : โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

Executive Summary

The Agricultural Zoning by Agri-Map Project in the fiscal year 2018 aimed to adjust farming to suit soil properties in each area, particularly unsuitable land for rice cultivation, and produce other suitable commodities, such as sugarcane, maize, fruits, perennial crops, livestock, fisheries, and integrated farming. Total target areas were 258,456 rai in 68 provinces. This evaluation objective was to assess outputs and outcomes and analyze factors affecting farmers' decision making on adjustment of rice farming to other commodities.

The evaluation results showed that participating farmers in the project were 44,923 persons with the adjusted areas of 270,167 rai (exceeded the target areas), comprising crops 141,283 rai, forage grasses 30,371 rai, fisheries 5,117 rai and integrated farming 93,396 rai. Related agencies detailed the project to all participating farmers and provided training courses as well as knowledge transfer to those who adjusted their rice cultivated areas to other commodities. The training courses consisted of production cost reduction, household accounting, production management and others, for example, seed uses, seed storages and farm maintenances. Most farmers had adopted such knowledge for their farming.

The assessment of farmer household incomes was divided into 2 cases: 1) Participating farmers which were found that their alternative commodities generated more household incomes than rice. For instance, household incomes of sugarcane, maize, forage grasses, fisheries and integrated farming, were more than those of rice about 3,098.42 5,361.69 3,688.9 2,916.14 and 7,347.68 baht per rai per year, respectively, and 2) Non-participating farmers, it was similarly found that alternative commodities generated higher household incomes than rice.

Most participating farmers (92.58%) tended to produce alternative commodities and expand their cultivated areas, averaging 5.73 rai per person; whereas the rest returned to grow rice since paddy prices were attractive. Overall, participating farmers satisfied with the project because of government official attentions and supports. The findings also indicated that factors affecting farmers' decision making on the adjustment of rice farming to other commodities were prices, government promotions and supports as well as other farming experiences.

In conclusion, the project had achieved its purposes on increasing farmer household incomes. It was suggested that government agencies should 1) build farmers' awareness on limitations of agricultural commodities both in supply and demand before joining the project, 2) encourage a process of group formation to strengthening farmer organizations for bargaining power and building distribution channels, 3) make understand the use of Agri-Map on mobile phones for goals setting and data base improvement to be accurate, complete and update, 4) continuously provide knowledge of input factors, marketing and others to farmers. Such performances would increase a number of farmers to produce alternative commodities in the unsuitable land for rice cultivation.

Keyword : Zoning by Agri-Map

(ฉ)

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ตั้งแต่ปี 2559 เป็นการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) ซึ่งเป็นแผนที่สำหรับบริหารจัดการพื้นที่เกษตรรายจังหวัด ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต พิจารณาจากปัจจัยทางกายภาพ สังคม และข้อมูลอุปสงค์ อุปทาน แสดงให้เห็นถึงการใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกพืชแต่ละจังหวัดว่ามีความเหมาะสมกับชนิดของดิน ปริมาณน้ำ ชนิดพืชหรือไม่ หากไม่มีความเหมาะสม จะสนับสนุน ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่ และปัจจัยทางด้านการตลาด

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561 โดยเนื้อหาสาระครอบคลุมผลการดำเนินงาน ผลได้ ผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา แก้ไข ปรับปรุง การดำเนินงานในปีต่อไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ ศูนย์ประเมินผล ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากกรมพัฒนาที่ดิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรที่เข้าร่วม และเกษตรกรไม่เข้าร่วมโครงการ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้การประเมินผลฉบับนี้ เกิดความสมบูรณ์ จึงใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่ารายงานการประเมินผลฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
สิงหาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(๗)
Executive Summary	(๗)
คำนำ	(๘)
สารบัญตาราง	(๙)
สารบัญตารางผนวก	(๙)
สารบัญภาพ	(๑๐)
บทที่ 1 สาระสำคัญของโครงการ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	2
1.3 เป้าหมายของโครงการ	2
1.4 วิธีการดำเนินงานโครงการ	2
1.5 ระยะเวลาดำเนินโครงการ	3
1.6 งบประมาณ	4
1.7 หน่วยงานที่รับผิดชอบ	4
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ระเบียบวิธีการประเมินผล	5
2.1 ความสำคัญของการประเมินผล	5
2.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผล	6
2.3 ขอบเขตของการประเมินผล	6
2.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2.5 การตรวจเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี	7
2.6 วิธีการประเมินผล	14
2.7 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	18
2.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินผล	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายโครงการ	21
3.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าโครงการ	21
3.2 ปัญหาการผลิตสินค้าข้าว ก่อนการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ	25
3.3 การรับรู้ รับผิดชอบต่อโครงการ และแนวคิดการปรับเปลี่ยนของ เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ	25
บทที่ 4 ผลการประเมิน	27
4.1 ปัจจัยนำเข้า (Inputs)	27
4.2 กิจกรรม (Activities)	31
4.3 ผลได้ (Outputs)	35
4.4 ผลลัพธ์ (Outcomes)	39
บทที่ 5 สรุป และข้อเสนอแนะ	47
5.1 สรุป	47
5.2 ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	53
ภาคผนวกที่ 1 คำสั่งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายฯ	55
ภาคผนวกที่ 2 คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ 9/2561	61
ภาคผนวกที่ 3 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว และสินค้าปรับเปลี่ยน	67
ภาคผนวกที่ 4 ตาราง Output ของการวิเคราะห์ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อ การปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่นๆ	71
ภาคผนวกที่ 5 แบบสอบถาม	79
ภาคผนวกที่ 6 ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด โครงการบริหารจัดการพื้นที่ฯ ปีงบประมาณ 2561	15
2.2 จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	17
2.3 จำนวนตัวอย่างที่จัดเก็บทั้งหมด	18
3.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษาของเกษตรกร	21
3.2 อาชีพหลัก และประสบการณ์การทำเกษตร	22
3.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร และแรงงาน	23
3.4 พื้นที่ถือครองของเกษตรกร	23
3.5 การชลประทาน และแหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตร	24
3.6 ประสบการณ์ทำการเกษตรอื่น	25
3.7 ปัญหาการผลิตสินค้าข้าว ก่อนการปรับเปลี่ยน	25
3.8 การรับรู้ รับทราบโครงการ และแนวคิดการปรับเปลี่ยนของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ	26
4.1 การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ Zoning by Agri-Map ในปีงบประมาณ 2561	28
4.2 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ในปี 2561	30
4.3 ช่องทางการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ในปี 2561	31
4.4 การใช้ประโยชน์ Agri-Map ของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่/จังหวัด	33
4.5 ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อการใช้ Agri-Map	33
4.6 พื้นที่ที่ร่วมโครงการฯ ในปี 2561	36
4.7 การถ่ายทอดหลักสูตรการลดค่าใช้จ่ายการผลิตให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561	36
4.8 การถ่ายทอดหลักสูตรการทำบัญชีครัวเรือนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561	37
4.9 การถ่ายทอดหลักสูตรการจัดการผลผลิตให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ปี 2561	37
4.10 การถ่ายทอดหลักสูตรอื่นๆ ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561	38
4.11 การบริหารจัดการผลผลิต และช่องทางจำหน่าย	39
4.12 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62	40
4.13 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าข้าว ปีการผลิต 2561/62 (ไม่เข้าร่วมโครงการ) รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62	41
4.14 แนวโน้มการปรับเปลี่ยนการผลิต และวิถีการใช้แรงงานของเกษตรกร	42
4.15 ความพึงพอใจของเกษตรกร	43
4.16 ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น	44

(๘)

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่		หน้า
3.1	รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว ปีการผลิต 2560/61 และสินค้าที่ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62	69
3.2	รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว ปีการผลิต 2561/62 (ไม่เข้าร่วมโครงการ) และรายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62	70
4	ตาราง Output ของการวิเคราะห์ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยน การผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น	73

(๓)

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ปีงบประมาณ 2561	14

บทที่ 1

สาระสำคัญของโครงการ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ภาคการเกษตรของประเทศไทยประสบปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง สินค้าการเกษตรล้นตลาดในบางช่วง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน เกิดความไม่สอดคล้องระหว่างผลผลิตของสินค้าเกษตรกับความต้องการของตลาดทำให้เกิดปัญหาการค้าสินค้าตกต่ำ จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร พบว่า เกษตรกรยังใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ซึ่งมีจำนวนพื้นที่มากถึง 14.52 ล้านไร่ ทั่วประเทศ (กรมพัฒนาที่ดิน, 2560) ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นการผลิตสินค้าชนิดใหม่ตามความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการเพาะปลูกอย่างยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) ซึ่งเป็นแผนที่สำหรับบริหารจัดการพื้นที่เกษตรรายจังหวัด ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต พิจารณาจากปัจจัยทางกายภาพ สังคม และข้อมูลอุปสงค์ อุปทาน แสดงให้เห็นถึงการใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกพืชแต่ละจังหวัดว่ามีความเหมาะสมกับชนิดของดิน ปริมาณน้ำ ชนิดพืชหรือไม่ หากไม่มีความเหมาะสมจะสนับสนุนให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการผลิตตามความเหมาะสม ของพื้นที่และปัจจัยทางด้านการตลาด โดยมีเป้าหมาย การปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นสินค้าที่เหมาะสม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) จำนวน 6 ล้านไร่ และแผน 5 ปี (พ.ศ.2560-2564) จำนวน 1.5 ล้านไร่

ในปีงบประมาณ 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) โดยกำหนดเป้าหมายการปรับเปลี่ยนการผลิตที่ไม่เหมาะสม (Non-suitable : N) ในพื้นที่ N ข้าว 68 จังหวัด จำนวน 258,456 ไร่ งบประมาณ 331.85 ล้านบาท ภายใต้การดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ตามความสมัครใจเช่นเดิม และเกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 11 หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลัก กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทย กำหนดให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิต

ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นต้น เพื่อทำกิจกรรมที่เหมาะสม ได้แก่ ปลูกพืช เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสาน

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

1.2.1 เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ

1.2.2 เพื่อส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

1.2.3 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

1.3 เป้าหมายของโครงการ

ครอบคลุมพื้นที่ 68 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ชัยนาท นครนายก นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี

1.4 วิธีการดำเนินงานโครงการ

การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยขับเคลื่อนและปรับเปลี่ยนการทำเกษตรที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ให้เป็นกิจกรรมการเกษตรหรือปลูกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้แก่ ปลูกพืช เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสาน โดยมีแนวทางการปฏิบัติงานของ 11 หน่วยงานร่วมบูรณาการ ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ประกอบด้วยขั้นตอนการทำงานหลัก 6 ขั้นตอน คือ

- 1) สำรวจพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) โดยใช้แผนที่ Agri-Map ที่ทุกหน่วยงานรับผิดชอบในเป้าหมายร่วมกัน
- 2) คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ การทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ โดยมีคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ
- 3) จัดอบรมและชี้แจงความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้เวที ศพก. (882 ศูนย์) ที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ

4) ดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตในแต่ละพื้นที่ ขึ้นอยู่กับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน มี 11 หน่วยงานที่ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการสร้างแปลงต้นแบบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตพืช โดยพิจารณาพื้นที่เป้าหมายที่มีตลาดรองรับ และการกระจายสินค้าที่ดี

(2) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนภายใต้ การขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยพิจารณาพื้นที่เป้าหมายจากศักยภาพของพื้นที่ และ ความต้องการในการผลิตของเกษตรกร

(3) กรมหม่อนไหม ดำเนินการสนับสนุนการผลิตปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหม โดยพิจารณาพื้นที่ เป้าหมายจากพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิต และมีตลาดรองรับ

(4) กรมประมง ดำเนินการถ่ายทอดให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยพิจารณาพื้นที่เป้าหมายจากพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิต และความต้องการในการผลิตของเกษตรกร

(5) กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการปรับโครงสร้างของดินเพื่อรองรับการทำเกษตรผสมผสาน/ พืชเศรษฐกิจ โดยพิจารณาพื้นที่เป้าหมายจากพื้นที่ที่ดินมีปัญหา และพื้นที่ขาดแคลนน้ำ

(6) กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชทางเลือกชนิดใหม่ โดย พิจารณาพื้นที่เป้าหมายจากพื้นที่ที่มีตลาดรองรับ /โรงงานอุตสาหกรรม/โรงงานแปรรูป

(7) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการจัดเตรียมแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนสินเชื่อแก่สมาชิกจาก เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ โดยพิจารณาพื้นที่เป้าหมายจากสมาชิกสหกรณ์ที่ประสงค์จะปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตที่ ไม่เหมาะสม

(8) กรมปศุสัตว์ ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปปลูกพืชอาหารสัตว์ โดยพิจารณา พื้นที่ปรับเปลี่ยนที่มีตลาดรองรับ และความต้องการปลูกพืชอาหารสัตว์ของเกษตรกร

(9) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำ การจัดทำบัญชี/วิธีการ ลงบันทึกข้อมูลในบัญชี ให้กับเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

(10) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่ สำคัญระดับจังหวัด โดยประมวลผลข้อมูลสินค้าทางเลือกในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม ตามแผนที่ Agri-Map

(11) การยางแห่งประเทศไทย ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นไม้ผล ไม้ยืนต้น และ เกษตรผสมผสาน

1.5 ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ปีงบประมาณ 2561

1.6 งบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร 10 หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จำนวน 331.85 ล้านบาท (ไม่รวมงบประมาณของการยางแห่งประเทศไทย ที่จัดสรรงบดำเนินการเอง)

1.7 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.7.1 หน่วยงานหลัก คือ กรมพัฒนาที่ดิน

1.7.2 หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมประมง กรมปศุสัตว์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 พื้นที่การเกษตรได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด

1.8.2 เกษตรกรได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตต่ำ

1.8.3 เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

บทที่ 2 ระเบียบวิธีการประเมินผล

2.1 ความสำคัญของการประเมินผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้มีการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นสินค้าที่เหมาะสม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560 - 2579) จำนวน 6 ล้านไร่ และแผน 5 ปี (2560 - 2564) จำนวน 1.5 ล้านไร่ การดำเนินโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เป็นแนวคิดหนึ่งในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการทำเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Non-suitable : N) และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ในการจัดการและใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้ออกประกาศกำหนดเขตความเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง รวม 20 ชนิด (กรมพัฒนาที่ดิน, 2558) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำผลิตหรือการส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของตลาด สามารถรักษาเสถียรภาพของระดับราคาผลผลิตทางการเกษตรและยกระดับรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมนั้น จำเป็นต้องพิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงของพื้นที่ (Area) ชนิดสินค้า (Commodities) และทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย เกษตรกร/ผู้ประกอบการ/โรงงาน/เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Human Resource) โดยใช้กลไกการตลาดนำการผลิต เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่เหมาะสม โดยได้มีการดำเนินโครงการตั้งแต่ ปี 2559 ประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดทำแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri - Map) และนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ในปีงบประมาณ 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ตามความสมัครใจเช่นเดิม และเกษตรกร มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 11 หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน (หน่วยงานหลัก) กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทย กำหนดให้มีกิจกรรมโครงการต่างๆ เช่น การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นต้น โดยพบว่า มีผลการดำเนินงานในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมแล้วจำนวน 270,167 ไร่ เพื่อทำกิจกรรมที่เหมาะสม ได้แก่ ปลูกพืช เช่น อ้อย ไร่ งาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสาน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยศูนย์ประเมินผล ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจติดตามและประเมินผลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประเมินผลโครงการนี้ เนื่องจากเห็นถึงความสำคัญของโครงการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งเป็นโครงการสำคัญตามนโยบายที่คณะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ต้องการทราบผลได้ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ต่อไป

2.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผล

2.2.1 เพื่อประเมินผลได้ ผลลัพธ์ ของโครงการฯ

2.2.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวเป็นสินค้าอื่นๆ

2.3 ขอบเขตของการประเมินผล

2.3.1 พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่ปรับเปลี่ยนจากปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมภายใต้โครงการฯ โดยชนิดสินค้าที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยน ได้แก่ ด้านพืช เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสาน ในพื้นที่จังหวัดที่มีการปรับเปลี่ยนการผลิตในสินค้าเท่ากับหรือไม่น้อยกว่า 2 ชนิด เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพืชหลายชนิดในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน ใน 68 จังหวัด

2.3.2 ประชากรเป้าหมาย

- 1) เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 2) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ 2561
- 3) เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ 2561

2.3.3 ระยะเวลาข้อมูล

ข้อมูลผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2561 (ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561) และผลผลิตในฤดูกาลผลิต ปี 2560/61 และปี 2561/62

2.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

2.4.1 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดขอบเขตพื้นที่ความเหมาะสมของการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูง โดยกำหนดจากข้อมูล ดิน น้ำ ภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ นำมาประกอบกับข้อมูลพืช สัตว์ ประมง ในแต่ละชนิด รวมทั้งวิเคราะห์ร่วมกับความต้องการของตลาด และสมดุลของอุปสงค์ – อุปทาน

2.4.2 Agri-Map

แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เป็นการบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการการเกษตรไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยมีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย พร้อมกับสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน

ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรไทยในรายพื้นที่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ Agri-Map สามารถใช้งาน ได้ทั้งคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟน ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยเข้าใช้งานผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ (<http://agri-map-online.moac.go.th/>) หรือแอปพลิเคชัน Agri-Map ทั้งนี้ มีเอกสารคู่มือการใช้ สามารถศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้ในหน้าเว็บไซต์ดังกล่าว

2.4.3 ระดับความเหมาะสมของพื้นที่

กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมของพื้นที่ในการผลิตสินค้าเกษตรชนิดต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์หลัก 2 ด้าน คือ

- 1) ด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อมูลจากแผนที่ต่างๆ ได้แก่ แผนที่ดิน สภาพการใช้ที่ดิน เขตเส้นฝน เขตป่าตามกฎหมาย เขตปฏิรูปที่ดิน นิคมสหกรณ์การเกษตร เขตชลประทาน และขอบเขตการปกครอง
- 2) ด้านปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่ ความชื้น อุณหภูมิ ธาตุอาหารในดิน ความเค็ม ความเป็นกรด-ด่างของดิน และความเสียหายจากการเกิดน้ำท่วม เป็นต้น

จากปัจจัยหลักทั้ง 2 ด้าน นำมาพิจารณากำหนดระดับความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ ได้แก่

(1) S1 : Highly Suitable	เหมาะสมสูง	- ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก
(2) S2 : Moderately Suitable	เหมาะสมปานกลาง	- มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้
(3) S3 : Marginally Suitable	เหมาะสมเล็กน้อย	- มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง
(4) N : Non-Suitable	ไม่เหมาะสม	- มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือลงทุนสูงมาก

2.5 การตรวจเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี

2.5.1 การตรวจเอกสาร

1) นโยบายบริหารจัดการพื้นที่

นโยบายบริหารจัดการพื้นที่ของรัฐที่ผ่านมา ได้แก่ การบริหารจัดการพื้นที่หรือเขตเกษตร เศรษฐกิจ (Zoning) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการปฏิรูประบบการเกษตรของประเทศไทยได้ แต่ปัจจุบัน ยังไม่ประสบความสำเร็จ เป็นประโยชน์กับเกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากการเข้าใจหลักการ กระบวนการ ขั้นตอนในการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และตัวเกษตรกรยังขาดความเข้าใจในเหตุผล และความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเพาะปลูก รวมทั้งความเชื่อมั่นต่อคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ปัญหาการแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และความต่อเนื่องของนโยบายฯ เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล ยังคงเป็น อุปสรรคทำให้นโยบายฯ ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตของเกษตรกรไทยได้ (สาคร ศรีมุข, 2557) และกรณีศึกษา ความเป็นไปได้ของนโยบายบริหารจัดการพื้นที่ ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (พรชัย ชัยสงคราม, 2558) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 86 ปลูกพืชชนิดเดิม เช่น ข้าว มันสำปะหลัง เป็นต้น โดยอาศัยน้ำฝน เริ่มเพาะปลูกเดือนกรกฎาคมและเก็บเกี่ยวเดือนพฤศจิกายน และมีปัญหาด้านฝนแล้ง/ทิ้งช่วง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98 หากรัฐมีนโยบายปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชที่เหมาะสม เกษตรกรไม่สนองตอบนโยบาย

มากถึงร้อยละ 89 เนื่องจากไม่มีเงินทุนในการปรับเปลี่ยน รองลงมา ร้อยละ 88 เพราะอายุมาก ไม่มีกำลังแรงงานในการปรับเปลี่ยน และร้อยละ 73 เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกจำกัด จึงไม่คิดปรับเปลี่ยน

2) ต้นทุน และผลตอบแทนการผลิตข้าวเจ้าหน้าปี ข้าวเหนียวหน้าปี

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตข้าวเจ้าหน้าปี และข้าวเหนียวหน้าปี จัดเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ตามความเหมาะสมทางกายภาพของพื้นที่ 2 กลุ่ม ได้แก่ พื้นที่เหมาะสม (S) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ใน 8 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง พิชญ์โลก อุตรดิตถ์ ตาก และสุโขทัย พบว่า ข้าวเจ้าหน้าปี ในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม (S) ต้นทุนการผลิต 4,920 บาทต่อไร่ หรือ 6,658 บาทต่อตัน ผลผลิต 736 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้ 5,567 บาทต่อไร่ ผลตอบแทนสุทธิ 664 บาทต่อไร่ ส่วนพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีต้นทุนการผลิต 4,912 บาทต่อไร่ หรือ 7,249 บาทต่อตัน ผลผลิต 677 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้ 5,082 บาทต่อไร่ ผลตอบแทนสุทธิ 170 บาทต่อไร่ ซึ่งต้นทุนต่อตัน จะสูงกว่าในพื้นที่เหมาะสม ทำให้ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ที่ได้น้อยกว่าในพื้นที่เหมาะสม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560)

สำหรับข้าวเหนียวหน้าปี ในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม (S) ต้นทุนการผลิต 5,529 บาทต่อไร่ หรือ 7,547 บาทต่อตัน ผลผลิต 733 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้ 8,853 บาทต่อไร่ ผลตอบแทนสุทธิ 3,324 บาทต่อไร่ ส่วนพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีต้นทุนการผลิต 4,904 บาทต่อไร่ หรือ 9,076 บาทต่อตัน ผลผลิต 540 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้ 4,615 บาทต่อไร่ ผลตอบแทนสุทธิ 1,512 บาทต่อไร่ ซึ่งต้นทุนต่อตัน จะสูงกว่าในพื้นที่เหมาะสม ทำให้ได้ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ น้อยกว่าในพื้นที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ความเหมาะสมของดินเป็นปัจจัยหนึ่งเท่านั้น ในการตัดสินใจของเกษตรกรที่จะผลิตสินค้าใด โดยต้องคำนึงถึงผลตอบแทนที่ดีกว่า สอดคล้องกับความต้องการผลผลิตในระดับพื้นที่ หรือความต้องการของตลาดโดยรวม นอกจากนี้ เกษตรกร ควรมีการใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560)

3) การติดตาม ประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2559 พื้นที่นำร่องจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุทัยธานี พบว่า มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,930 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 104 ของเป้าหมาย (3,767 ไร่) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 950 ราย คิดเป็นร้อยละ 90 ของเป้าหมาย (1,068 ราย) ในภาพรวม การผลิตข้าวมีผลตอบแทนสุทธิประมาณ 25.3 ล้านบาทต่อปี ขณะที่ปรับเปลี่ยนไปปลูกผลิตสินค้าชนิดใหม่ ในพื้นที่ 3,930 ไร่ ได้แก่ อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หม่อน เลี้ยงปลา กล้วย เลี้ยงสัตว์ และเกษตรผสมผสาน มีผลตอบแทนสุทธิมูลค่า 28.3 ล้านบาทต่อปี (เพิ่มขึ้นจากการปลูกข้าว 3 ล้านบาทต่อปี) และเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก ในการเข้าร่วมโครงการ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559)

ขณะที่ผลการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2560 พบว่า การปรับเปลี่ยนสินค้าชนิดใหม่ ได้แก่ อ้อยโรงงาน ให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าข้าว 3,249.82 บาทต่อไร่ต่อปี มันสำปะหลัง ให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าข้าว 473.60 บาทต่อไร่ต่อปี กล้วยอาหารสัตว์ ให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าข้าว 9,501.88 บาทต่อไร่ต่อปี ประมง ให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าข้าว 4,782.77 บาทต่อไร่ต่อปี หม่อน ให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าข้าว 6,788.21 บาทต่อไร่ต่อปี และเกษตรผสมผสาน ให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าข้าว 1,471.39 บาทต่อไร่ต่อปี และเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก ในการเข้าร่วมโครงการ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560)

4) การใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model)

สำหรับการใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model) ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิต นั้น ได้มีการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ให้สหกรณ์การเกษตร สามารถดำเนินธุรกิจสินค้าเกษตรได้อย่างสำเร็จ จากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า มีปัจจัยสู่ความสำเร็จ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) มีตลาดที่แน่นอน 2) มีความพร้อมด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ 3) มีโครงการผลิตสินค้าเกษตรร่วมกับเกษตรกรสมาชิก 4) สินค้ามีคุณภาพ 5) ได้รับการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรจากภาครัฐหรือเอกชน และได้ศึกษาความคิดเห็นของสหกรณ์การเกษตร เกษตรกรสมาชิก และผู้เกี่ยวข้อง พบว่า นอกจากปัจจัยดังกล่าว 5 ประการแล้ว ยังมีปัจจัยอีก 3 ประการสำคัญคือ 1) ความพร้อมด้านเงินทุน 2) ความพร้อมด้านบุคลากร ทักษะ ความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน และ 3) นโยบายและการบริหารจัดการของสหกรณ์ ให้มีความสำคัญกับการผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า เชื่อมโยงทั้งในส่วนต้นน้ำคือ เกษตรกรสมาชิก กลางน้ำคือ การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร และปลายน้ำคือ ตลาดหรือคู่ค้าที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) รวมทั้งการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณผลผลิตน้ำนมของการเลี้ยงโคนม (อรอุมา ทองหล่อ สุภาวดี มานะ ไตรนนท์ และอนันท์ เชาว์เครือ, 2555) โดยทำการเปรียบเทียบวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบ Equal Priors แบบ Proportional Priors และการวิเคราะห์ถดถอยแบบโลจิททวิ ในการทำนายปริมาณน้ำนมของฟาร์มโคนม ว่าเป็นฟาร์มที่จัดอยู่ในกลุ่มฟาร์มที่ให้น้ำนมสูงหรือกลุ่มฟาร์มที่ให้น้ำนมต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของน้ำนมรวมเป็นเกณฑ์ (13 กิโลกรัม/ตัว/วัน) ซึ่งมีตัวแปรต้นที่ทำการศึกษาเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มประกอบไปด้วย ระดับเลือดโคพันธุ์ Holstein Friesian (3 กลุ่ม) อายุของแม่โค (4 กลุ่ม) ปีเกิดของแม่โค (5 กลุ่ม) เพอร์เซ็นต์อาหารชั้น (3 กลุ่ม) และแหล่งฟาร์ม (2 กลุ่ม) เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 120 ฟาร์ม แบ่งเป็นฟาร์มโคนมในเขตตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 60 ฟาร์ม และฟาร์มโคนมในเขตตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 60 ฟาร์ม ผลการวิเคราะห์จำแนกประเภท พบว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักหรือมีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มระหว่างกลุ่มฟาร์มที่มีน้ำนมสูงและน้ำนมต่ำสุด เรียงตามลำดับคือ อายุของแม่โค (1.573) ระดับเลือด HF (1.092) ปีเกิดของแม่โค (0.736) เพอร์เซ็นต์อาหารชั้น (0.521) และแหล่งฟาร์ม (0.179) โดยสมการทำนายทั้งสามแบบ สามารถใช้ในการจำแนกกลุ่มได้ผลใกล้เคียงกัน โดยสมการวิเคราะห์จำแนก ประเภทแบบ Equal Priors สามารถจำแนกกลุ่มถูกต้อง 65.0 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่สมการจำแนก ประเภทแบบ Proportional Priors และสมการถดถอยแบบโลจิททวิ สามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องเท่ากับ 64.2 เปอร์เซ็นต์ จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์จำแนก ประเภทแบบ Equal Priors แบบ Proportional Priors และการวิเคราะห์ถดถอยแบบโลจิททวิ มีประสิทธิภาพการจำแนกจัดกลุ่มฟาร์ม ตามปริมาณน้ำนมในกลุ่มต่ำกับกลุ่มสูงได้ใกล้เคียงกัน

จากการตรวจสอบเอกสาร ทำให้ผู้ประเมินผลได้ทราบถึงความเป็นไปได้ของนโยบายจัดการพื้นที่ต้นทุน และผลตอบแทนการผลิตข้าวเจ้าในปี และข้าวเหนียวนาปี ในพื้นที่เหมาะสม (S) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) การติดตามประเมินผลโครงการพื้นที่เกษตรกร และการใช้แบบจำลองโลจิท ที่ผ่านมาข้างต้น ผู้ประเมินจะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัด ต่อไป

2.5.2 แนวคิด และทฤษฎี

1) แนวคิดการประเมินผล

การประเมินผลโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท (บรรเทิง มาแสง, 2546) ตามระยะเวลาของโครงการ ดังนี้

(1) การประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ (Ex-ante or Pre-Project Evaluation) เป็นการประเมินผลก่อนการดำเนินงานตามโครงการ วัตถุประสงค์ในการประเมินผลนี้ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยการวิเคราะห์ว่าผลที่จะได้ตามโครงการนั้น จะคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ เป็นการวิเคราะห์เสนอผู้ที่มีหน้าที่ในการอนุมัติโครงการ

(2) การประเมินผลระหว่างการดำเนินงานโครงการ (Ongoing or Concurrent Evaluation) เป็นการประเมินผลในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตที่ได้กับผลกระทบในระยะสั้นของโครงการ การประเมินผลในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการให้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโครงการล้มเหลว นอกจากนี้บทเรียนที่ได้จากการประเมินผล ยังสามารถนำไปใช้ในการจัดทำโครงการอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันได้

(3) การประเมินผลหลังจากที่โครงการสิ้นสุดแล้ว (Ex-post Evaluation) เป็นการประเมินผลกระทบอันเกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ โดยการเปรียบเทียบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างก่อนและหลังการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ว่าผลการดำเนินงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้บทเรียนซึ่งไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการจะได้นำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการวางโครงการอื่นๆ ต่อไป

2) แนวคิดการประเมินผลเชิงตรรกะ

เป็นแนวคิดที่ใช้กำหนดรูปแบบการประเมินผล ซึ่งรูปแบบการประเมินผลเชิงตรรกะ (Logic Model) นี้ เป็นวิธีการสื่อที่เป็นระบบและเห็นภาพได้ชัดเจน ที่สามารถนำเสนอความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของแผนงานหรือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ และผลงานที่ต้องการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ (W.K. Kellogg Foundation, 2004)

รูปแบบเชิงตรรกะ (Logic Model) มี 5 องค์ประกอบ คือ

1) ทรัพยากรต่างๆ หรือที่เรียกว่า ปัจจัยนำเข้า (Resource/Inputs) เช่น คน งบประมาณ การจัดองค์กร และชุมชน ที่แผนงานสามารถจัดหาได้เพื่อดำเนินงาน

2) กิจกรรมของแผนงาน (Activities) เป็นสิ่งที่แผนงานจัดทำโดยใช้ทรัพยากร กิจกรรมทั้งกระบวนการ เครื่องมือ เหตุการณ์ เทคโนโลยี และการกระทำที่เป็นส่วนที่แผนงานตั้งใจจะทำ กิจกรรมการพัฒนานี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือแผนงานที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งได้แก่ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ

3) ผลผลิต (Outputs) เป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรง จากการจัดกิจกรรมของแผนงาน ทั้งนี้อาจครอบคลุมถึงประเภท ระดับ และเป้าหมายของการให้บริการที่ส่งมอบของแผนงาน

4) ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ สถานภาพ และระดับของหน้าที่การงานของผู้มีส่วนร่วมในแผนงาน

5) ผลกระทบ (Impact) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจที่เกิดขึ้นในองค์กร ชุมชน หรือระบบ อันเป็นผลารสืบเนื่องจากการจัดกิจกรรมของแผนงาน ซึ่งโดยปกติจะทำการประเมินผลกระทบเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงาน

3) การวัดทัศนคติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติศัพท์ว่า เจตคติ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Attitude มาจากภาษาลาตินคำว่า Aptus หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนี้คำว่า เจตคติ หรือนักวิชาการบางคนใช้คำว่า ทัศนคติ นั้น ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย รวมถึงบริบทของการประเมินค่า ดังนี้

วิภาส ทองสุข (2552) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า คือการประเมินหรือตัดสินเพื่อสะท้อนความรู้สึกของคนเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ อันเนื่องมาจากความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พอใจ ไม่พอใจ ต่อสิ่งใด ๆ ในทิศทางใด ทิศทางหนึ่งทั้งทางบวกและทางลบ

การวัดทัศนคติโดยตรงทำได้ยากเนื่องจากการวัดความรู้สึก นึกคิด ที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลตามความหมายข้างต้น ดังนั้นการประเมินค่าทัศนคติของบุคคลในเรื่องต่างๆ จึงเป็นการวัดทางอ้อม เช่น การถามถึงสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวัดโดยให้บุคคลเป้าหมายเป็นผู้ตอบ ให้คะแนน หรือประเมินค่าจากคำตอบตามความคิดเห็นต่างๆ ที่มี (เจษฎา อังกาบสี, 2554) อย่างไรก็ตามการวัดทัศนคติมีความสำคัญ 4 ประการ คือ

(1) การวัดทัศนคติเพื่อทำนาย เป็นการวัดทัศนคติที่ทำนายว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึก นึกคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ และกระทำไปอย่างไร

(2) การวัดทัศนคติเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล เป็นการวัดทัศนคติจากการกระทำว่า ทำไมบุคคลนั้นถึงทำเรื่องต่าง ๆ ด้วยเหตุผลใด

(3) การวัดทัศนคติเพื่อหาทางป้องกัน เป็นการวัดทัศนคติเพื่อประเมินความคิดเห็นของคนหนึ่ง เช่น การรับบุคคลเข้าเป็นแพทย์ พยาบาล นักบิน อาจารย์ จำเป็นต้องได้ทัศนคติที่ดีและเหมาะสมต่ออาชีพนั้น มิฉะนั้นอาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้

(4) การวัดทัศนคติเพื่อหาทางแก้ไข เนื่องจากแต่ละคนมีทัศนคติที่แตกต่างกัน คนในสังคมจึงอาจมีทัศนคติที่สอดคล้อง ไม่สอดคล้องในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ ดังนั้นการวัดทัศนคติจะช่วยแก้ไขให้บุคคลที่มีทัศนคติที่ไม่ดี/ไม่สอดคล้องกับจริยธรรม คุณธรรมของสังคม

วิธีการวัดทัศนคติมีหลายวิธี แต่ที่นิยมมี ดังนี้

(3.1) การวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1932) เป็นการวิเคราะห์ค่าความคิดเห็นหลังจากนำไปทดลองใช้แล้ว การวัดทัศนคติของลิเคิร์ตแบ่งระดับการวัดเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ โดยสเกลแต่ละระดับ มีความต่อเนื่องจากการเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ละระดับกำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ การวัดแบบนี้นิยมใช้กันทั่วไป เพราะสร้างได้ง่าย ใช้ได้ผลดี

Cummins, R.A. and Gullone, E. (2000) ได้ศึกษาการวัดระดับความพึงพอใจของบุคคลในเรื่องคุณภาพชีวิตโดยขยายการวัดจาก 5 ระดับ หรือ 7 ระดับ พบว่า ไม่ส่งผลเสียหายต่อความเที่ยงของข้อมูล (Reliability) ในทางตรงกันข้ามกลับยิ่งเพิ่มความรับรู้ความพึงพอใจ หรือความคิดเห็นได้กว้างขึ้น ละเอียดขึ้น ซึ่ง

การวัดความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตควรใช้ระดับการวัด 10 ระดับ ซึ่งในแต่ละระดับกำหนดคะแนนเป็น 10 9 8 7 6 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่ามีนักวิจัยหลายท่านได้วัดทัศนคติเป็นมาตรฐาน 5 ระดับ 7 ระดับ 10 ระดับ ซึ่งในการประเมินผลครั้งนี้ ผู้ประเมินเห็นว่ากรวัดทัศนคติโดยผ่านความรู้สึก ความพึงพอใจจะใช้วิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดเกณฑ์คะแนนเป็นช่วงๆ ซึ่งมีวิธีคำนวณช่วงคะแนนช่วงชั้น ดังนี้

$$\text{คะแนนช่วงชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

โดยที่ คะแนนสูงสุด คือ คะแนนที่มากที่สุดตามแบบสอบถาม
 คะแนนต่ำสุด คือ คะแนนที่น้อยที่สุดตามแบบสอบถาม
 จำนวนระดับชั้น คือ การกำหนดระดับการวัด

4) แบบจำลองโลจิท (Logit Model)

เป็นแบบจำลองที่นำมาใช้วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตในครั้งนี้ ซึ่งมีสมมุติฐานจากการนำฟังก์ชันแบบโลจิสติกส์ (Logistic) มาใช้วิเคราะห์ (คมสัน สุริยะ, 2552) โดยมีสมการ ดังนี้

$$f(Y_i) = P_i^{Y_i} (1-P_i)^{1-Y_i} \quad Y_i = 0,1 \quad \dots\dots\dots(1)$$

เมื่อกำหนดให้ P_i แทนโอกาสที่จะเลือกดำเนินการ หรือ โอกาสที่ $Y_i = 1$

$1 - P_i$ แทนโอกาสที่จะไม่เลือกดำเนินการ หรือ โอกาสที่ $Y_i = 0$

ในการศึกษาวิจัย วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ P_i ซึ่งแยกได้เป็นสองส่วน คือ

- 1) ลักษณะของทางเลือก (Attributes of the Choice) ให้แทนด้วย z_i
- 2) ลักษณะของผู้เลือก (Attributes of the Individual) ให้แทนด้วย w_i

และการเลือกต้องคำนึงถึงอรรถประโยชน์ (Utility :U) ของบุคคล ด้วย ดังสมการ (2) และ (3)

$$U_{i0} = \bar{U}_{i0} + e_{i0} = z'_{i0} \delta + w'_i \gamma_0 + e_{i0} \quad \dots\dots\dots(2)$$

$$U_{i1} = \bar{U}_{i1} + e_{i1} = z'_{i1} \delta + w'_i \gamma_1 + e_{i1} \quad \dots\dots\dots(3)$$

เมื่อกำหนดให้ U_{i0} และ U_{i1} เป็นอรรถประโยชน์ของบุคคลที่ i สำหรับทางเลือกที่ไม่ได้เลือก และ ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก ตามลำดับ และ \bar{U} เป็นอรรถประโยชน์เฉลี่ยของบุคคล

บุคคลหนึ่ง ๆ จะเลือกทางเลือกใด ๆ ก็ต่อเมื่อ $U_{i1} > U_{i0}$ หรือหากสร้างตัวแปรจำลอง (latent) ขึ้นมา คือ $y_i = U_{i1} - U_{i0}$ แล้วจะพบผลลัพธ์ดังนี้

$$y_i = \begin{cases} 1 & \text{if } y_i^* > 0 \\ 0 & \text{if } y_i^* \leq 0 \end{cases}$$

ซึ่งตัวแปรดังกล่าวสามารถเขียนสมการที่ (2) และ (3) ใหม่ได้ว่า

$$y_i^* = (z_{i1} - z_{i0}) \cdot \delta + w'_i (\gamma_1 - \gamma_0) + (e_{i1} - e_{i0}) \quad \dots\dots\dots(4)$$

$$= [(z_{i1} - z_{i0}) \cdot \delta w'_i] \left[\frac{\delta}{\gamma_1 - \gamma_0} \right] + e_i^* \quad \dots\dots\dots(5)$$

$$= x_i \beta + e_i^* \quad \dots\dots\dots(6)$$

โดยที่ y_i^* คือ ตัวแปรตามแบบไม่ต่อเนื่อง ซึ่งถูกกำหนดโดยตัวแปรต้น

x_i' คือ เมตริกซ์ของตัวแปรต้น (Explanatory Variables)

β คือ เวกเตอร์ของค่าสัมประสิทธิ์จากการประมาณค่า

e_i^* คือ เวกเตอร์ของค่าคลาดเคลื่อน

แล้วโอกาสที่ $y_i = 1$ จะมีค่าดังต่อไปนี้

$$P_i = \Pr [y_i = 1] = \Pr [y_i^* > 0] = \Pr [e_i^* > -x_i' \beta] \quad \dots\dots\dots(7)$$

ในการนี้ ค่าคลาดเคลื่อนอาจจะมีการกระจายในหลายรูปแบบ หากค่าคลาดเคลื่อนมีการกระจายในลักษณะของ Normal Distribution จะทำให้ Cumulative Probability Function (C.P.F.) : $F(t)$ เขียนได้ว่า

$$F(t) = \int_{-\infty}^t (2\pi)^{-1/2} \exp\{-x^2/2\} dx \quad \dots\dots\dots(8)$$

อีกรูปแบบหนึ่งของการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนคือการกระจายแบบโลจิสติกส์ (Logistic Distribution) เขียนได้ว่า

$$F(t) = \frac{1}{1+\exp(-t)} \quad \dots\dots\dots(9)$$

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะค่าคลาดเคลื่อนจะกระจายตัวแบบใดก็ตาม คุณสมบัติที่ว่า $F(-t) = 1 - F(t)$ ยังคงเหมือนกัน ซึ่งจะทำให้เขียนโอกาสของการเกิด $y_i = 1$ ได้ใหม่ว่า

$$P_i = \Pr [e_i^* > -x_i' \beta] \quad \dots\dots\dots(10)$$

$$= 1 - \Pr [e_i^* \leq x_i' \beta] = 1 - F(-x_i' \beta) \quad \dots\dots\dots(11)$$

$$\text{ดังนั้น } P_i = F(x_i' \beta) \quad \dots\dots\dots(12)$$

การที่บุคคลคนหนึ่งทำการเลือกในเรื่องเดียวกันจำนวนหลาย ๆ รอบ (n_i) จะบันทึกค่า p_i ซึ่งก็คือ สัดส่วนของการตอบเลือก ($y_i = 1$) ในจำนวนทั้งหมด n_i ครั้ง

เมื่อมีค่า p_i แล้ว จะสามารถกล่าวได้ว่า p_i เป็นตัวประมาณค่า (Estimator) ของ P_i ความเป็นไปได้ที่เลือกในเรื่องเดียวกันโดยรวม ซึ่งเขียนได้ว่า

$$p_i = P_i + e_i = F(x_i' \beta) + e_i \quad \dots\dots\dots(13)$$

$$\text{หรือ } P_i = F(x_i' \beta) = 1 / [1+\exp(x_i' \beta)] \quad \dots\dots\dots(14)$$

และทำการสุ่มตัวอย่าง จะได้โอกาสดังกล่าวของบุคคลแต่ละคน คือ P_i ซึ่งเขียน Odd Ratio หรือ อัตราส่วนของโอกาสที่เลือกต่อโอกาสที่จะไม่เลือกได้ว่า $\left(\frac{P_i}{1-P_i}\right)$

ค่า Natural Logarithm ของ Odd Ratio จะให้ผลลัพธ์เป็นแบบจำลองเส้นตรง ดังนี้

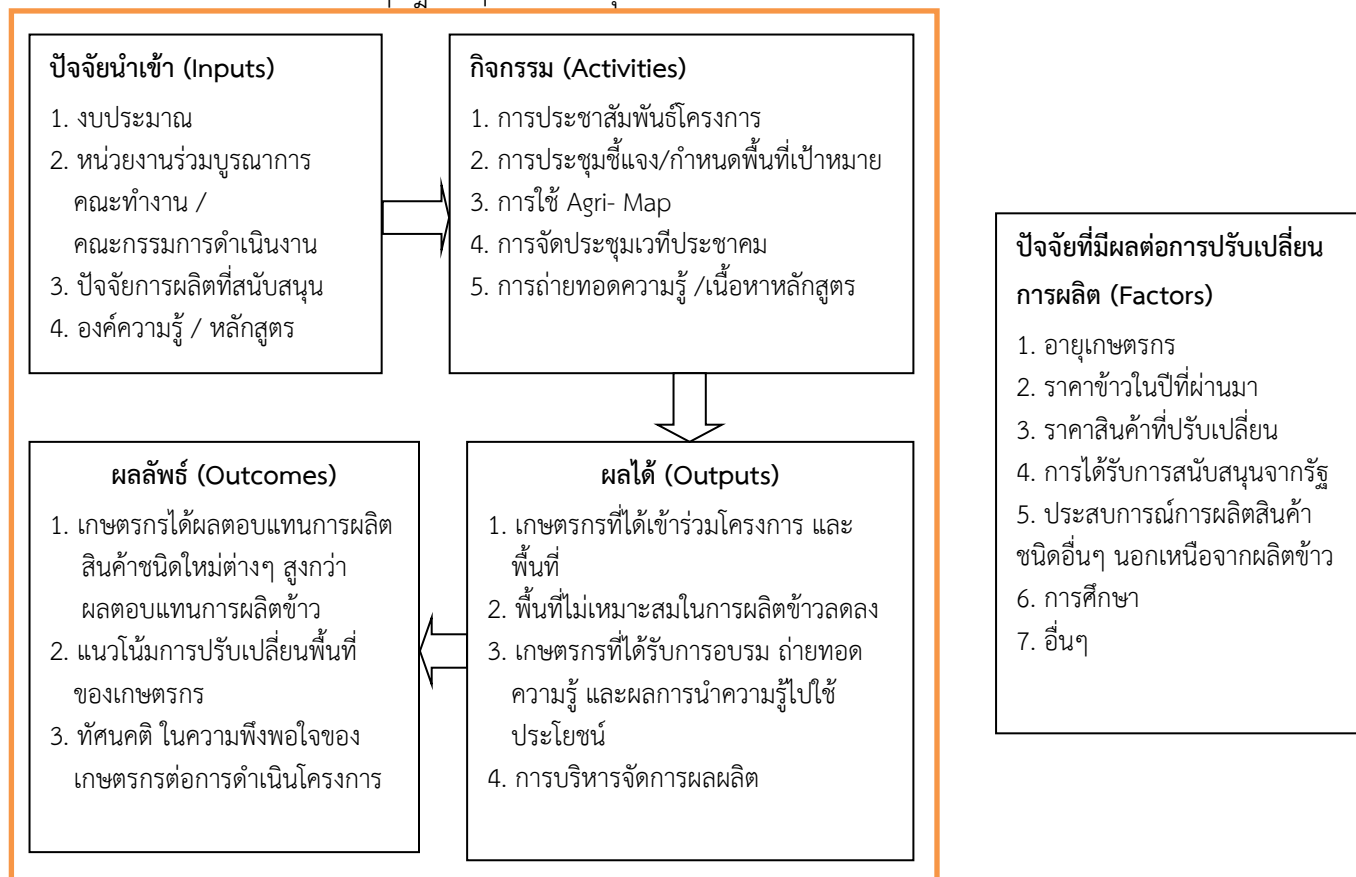
$$\ln\left(\frac{P_i}{1-P_i}\right) = \ln\left(\frac{p_i}{1-p_i}\right) + e_i/p_i(1-p_i) = x_i' \beta + u_i \quad \dots\dots\dots(15)$$

$$\text{หรือ} \quad = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_n X_n + u_i \quad \dots\dots\dots(16)$$

เมื่อ $i = 1, 2, 3, \dots, n$

5) กรอบแนวคิดในการประเมินผล

จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีต่างๆ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินผลฯ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรวม ปีงบประมาณ 2561

2.6 วิธีการประเมินผล

2.6.1 รูปแบบการประเมินผล จากแนวคิดการประเมินผลแบบเชิงตรรกะ (Logic Model) ดังกล่าวข้างต้น เป็นกรอบกำหนดประเด็นที่ต้องการประเมินผล ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กิจกรรม (Activities) ผลได้ (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes)

2.6.2 ประเภทการประเมินผล เป็นการประเมินผลระหว่างการทำงานโครงการ (Ongoing Evaluation) เนื่องจากโครงการได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่สิ้นสุดโครงการ ยังดำเนินต่อไป โดยมุ่งเน้นพิจารณาผลได้ ผลลัพธ์ ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

2.6.3 แผนแบบการประเมินผล เป็นการเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายโครงการ เปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ และเปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (ในโครงการ) กับ สินค้าข้าว (นอกโครงการ) ของฤดูกาลผลิตปี 2561/62

2.6.4 ประเด็นตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด จากรูปแบบการประเมินผลดังกล่าว นำมาสร้างเป็นประเด็นและตัวชี้วัดของโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ประเด็นตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด โครงการบริหารจัดการพื้นที่ฯ ปีงบประมาณ 2561

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs)		
1.1 งบประมาณ	ร้อยละงบประมาณที่เบิกจ่าย	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96 ของงบประมาณที่ได้รับ
1.2 หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ	- จำนวนหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ - จำนวนคณะทำงาน/คณะกรรมการ ดำเนินงาน - จำนวนครั้งในการประชุม วางแผน ติดตามงาน	- 11 หน่วยงานตามเป้าหมาย - อย่างน้อย 1 คณะทำงาน - อย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี
1.3 ปัจจัยการผลิตที่สนับสนุน	- ประเภทปัจจัยการผลิต - จำนวนปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนในโครงการ - ความทันเวลา	- ไม่น้อยกว่า 4 ประเภท (ปุ๋ย พันธุ์พืช สัตว์ ประมง) - ตามเป้าหมายที่กำหนด - ก่อนใช้งาน 7 วัน
1.4 องค์ความรู้/หลักสูตร	จำนวนหลักสูตรในการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน	- อย่างน้อย 2 หลักสูตร (การผลิต การจัดการผลผลิต)
2. กิจกรรม (Activities)		
2.1 การประชาสัมพันธ์	- จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ - ร้อยละเกษตรกรที่เข้าถึงช่องทางการประชาสัมพันธ์	- อย่างน้อย 2 ช่องทาง - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
2.2 การประชุมชี้แจงโครงการ	- จำนวนครั้งของการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ - จำนวนครั้งของการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ให้กับเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ	- ตามเป้าหมายที่กำหนด
2.3 การใช้ Agri-Map ของหน่วยงาน	- จำนวนหน่วยงานที่นำ Agri-Map มาใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ ระดับจังหวัด	- อย่างน้อย 10 หน่วยงาน
2.4 การจัดเวทีประชาคม	- จำนวนครั้งการจัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการ และคัดเลือกเกษตรกร	- ตามเป้าหมายที่กำหนด
2.5 การอบรม ถ่ายทอดความรู้	- จำนวนเรื่องที่อบรม ถ่ายทอดความรู้ - จำนวนครั้งในการจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้	- ตามเป้าหมายที่กำหนด
3. ผลได้ (Outputs)		
3.1 พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ	- พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ (จำแนกตามสินค้าที่ปรับเปลี่ยน)	- ตามเป้าหมายที่กำหนด
3.2 พื้นที่การผลิตข้าวไม่เหมาะสม	- ร้อยละของพื้นที่การผลิตข้าวไม่เหมาะสม (N ข้าว) ลดลง	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเป้าหมาย

ตารางที่ 2.1 ประเด็นตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด โครงการบริหารจัดการพื้นที่ฯ ปีงบประมาณ 2561 (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
3.3 เกษตรกรที่ได้รับ การอบรม ถ่ายทอดความรู้	- ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอด ความรู้ จำแนกตามหลักสูตร/เรื่องที่อบรม	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
3.4 การนำความรู้ไปปรับใช้	- ร้อยละเกษตรกรที่นำความรู้จากการอบรมไปปรับใช้ ในการผลิต บนพื้นที่ตนเอง	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเกษตรกรที่เข้าอบรม
3.5 การบริหารจัดการผลผลิต	- จำนวนช่องทางการจำหน่าย - ร้อยละเกษตรกรใช้กลุ่มบริหารจัดการผลผลิต	- ไม่น้อยกว่า 2 ช่องทาง (จำหน่ายเอง ผ่านพ่อค้า) - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเกษตรกรที่เข้าอบรม
4. ผลลัพธ์ (Outcomes) ระยะสั้น 1-3 ปี		
4.1 รายได้ครัวเรือนเกษตรกร	- รายได้ครัวเรือนเกษตรกรของการผลิตสินค้าชนิดใหม่ (ปรับเปลี่ยน) - ร้อยละของเกษตรกรที่มีรายได้ครัวเรือนจากการผลิต สินค้าชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยนสูงกว่าผลิตข้าวเดิม	- สูงกว่ารายได้ครัวเรือนเกษตรกร ของสินค้าข้าวในปีที่ผ่านมา (ปีการผลิต 2560/61) - สูงกว่ารายได้ครัวเรือนเกษตรกร ของเกษตรกร ที่ไม่เข้าร่วม ในฤดูการผลิต ปี 2561/62 - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยน
4.2 แนวโน้มการปรับเปลี่ยน การผลิต	- ร้อยละของเกษตรกรที่มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนการผลิต สินค้าที่เหมาะสม ต่อเนื่องในระยะต่อไป - จำนวนพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าที่เหมาะสม เฉลี่ยต่อรายในปีต่อไป	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 - ขยายพื้นที่เฉลี่ย 1 ไร่ต่อราย
4.3 ทศนคติ	- ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการด้านต่างๆ	ระดับมาก

ที่มา : จากการศึกษา

2.6.5 การรวบรวมข้อมูล

1) **วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล** รวบรวมจากการสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่ตกเป็นตัวอย่างโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็น
เครื่องมือ และรวบรวมจากเอกสาร รายงานผลการดำเนินงาน รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2) **แหล่งข้อมูล** ข้อมูลจากการศึกษาได้มาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ประกอบด้วย

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมโดยการสุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขนาดตัวอย่าง ดังนี้

(1.1) การกำหนดขนาดตัวอย่าง

(1.1.1) ตัวอย่างเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ การประเมินผลครั้งนี้แบ่งประชากรเป้าหมาย
ออกเป็นกลุ่มตามชนิดสินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยนมาผลิต ได้แก่ พืช ประกอบด้วย อ้อยโรงงาน ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์
หม่อน การทำประมง การทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสาน จะยกเว้นการประเมินกิจกรรมการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น

เช่น มะม่วง ทุเรียน ลองกอง เป็นต้น ไม้ยืนต้น เช่น ปาล์ม น้ำมัน กาแฟ เป็นต้น เนื่องจากยังไม่ได้รับผลผลิต ต้องรอระยะเวลา

จากประชากรเป้าหมาย ตามโครงการฯ จำนวน 44,923 ราย (กรมพัฒนาที่ดิน, 2561) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 1 ของประชากรในแต่ละกลุ่ม (Neuman,1991) ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างในการจัดเก็บ รวม 449 ราย (ตารางที่ 2.2)

ตารางที่ 2.2 จำนวนตัวอย่างเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

หน่วย : ราย

ชนิดสินค้า	ขนาดประชากร	ขนาดตัวอย่าง
1. อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	12,145	121
2. หม่อน	831	8
3. ประมง	4,991	50
4. ปศุสัตว์	8,475	85
5. เกษตรผสมผสาน	18,481	185
รวม	44,923	449

ที่มา : จากการคำนวณ

(1.1.2) จำนวนตัวอย่างเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม) ใน 30 จังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่าง (ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามข้อ (1.1.1) จังหวัดละ 7 ราย รวมจำนวน 210 ราย

(1.1.3) จำนวนตัวอย่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน จำนวน 1 ราย ต่อจังหวัด ใน 68 จังหวัดที่ร่วมโครงการ จำนวน 68 ราย และเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการ เกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ใน 30 จังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่าง [ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามข้อ (1.1.1) จำนวน 52 ราย รวมตัวอย่างเจ้าหน้าที่ 120 ราย

(1.2) แผนการสุ่มตัวอย่าง

(1.2.1) ตัวอย่างเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ทำการสุ่มจากบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และปรับเปลี่ยนการผลิตในแต่ละกลุ่มสินค้า ตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนดในข้อ (1.1.1) ในแต่ละกลุ่มสินค้า ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ทดแทน (Simple Random Sampling without Replacement) ซึ่งพบว่าตัวอย่างตกอยู่ใน 30 จังหวัด

(1.2.2) ตัวอย่างของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม) ใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นเกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียงกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ใน 30 จังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่าง

(1.2.3) ตัวอย่างเจ้าหน้าที่ เก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ทุกวัย (68 ราย) ใน 68 จังหวัดที่ร่วมโครงการ และเลือกแบบเจาะจงเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการฯ จากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการ เกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ใน 30 จังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่างให้ครอบคลุมทุกสินค้าที่ปรับเปลี่ยน

สรุปภาพรวมการจัดเก็บตัวอย่าง ในแต่ละชนิดสินค้าที่ปรับเปลี่ยน ใน 30 จังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่าง (ตารางที่ 2.3) ดังนี้

ตารางที่ 2.3 จำนวนตัวอย่างที่จัดเก็บทั้งหมด

หน่วย: ราย

กลุ่มตัวอย่าง	อ้อย ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	หม่อน	ประมง	ปศุสัตว์	เกษตรผสมผสาน	รวม
เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	121	8	50	85	185	449
เกษตรกรไม่เข้าร่วมโครงการฯ	-	-	-	-	-	210
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	120
รวม	-	-	-	-	-	779

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการทบทวน รวบรวมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ เอกสารประกอบการประชุม สรุปผลการประชุมคณะกรรมการ คณะทำงานต่างๆ บันทึกข้อตกลงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข แนวทางการปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งในระดับพื้นที่และส่วนกลาง และข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

2.7 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

2.7.1 การประเมินผลครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติประกอบการอธิบาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าผลรวม ปริมาณผลผลิต รายได้ครัวเรือนเกษตรกรของการผลิตสินค้าข้าวและสินค้าที่ปรับเปลี่ยน

2.7.2 การวัดทัศนคติ โดยวิธีการวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดเกณฑ์คะแนนเป็นช่วงๆ จากคะแนนที่มากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนนที่น้อยที่สุดเท่ากับ 1 แปลผลการประเมินผล จากเห็นด้วยมากที่สุดถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด

กำหนดคะแนนที่มากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนนที่น้อยที่สุดเท่ากับ 1 เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ คะแนนช่วงชั้น เท่ากับ $0.80 [(5-1)/5]$ สามารถแปลผลการประเมิน ได้ดังนี้

ค่าคะแนน	ผลการประเมิน
1.00 - 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	เห็นด้วยน้อย
2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
3.41 - 4.20	เห็นด้วยมาก
4.21 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

2.7.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลหรืออิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ใช้หลักคิดของแบบจำลองโลจิส (Logit Model) โดยนำมาประยุกต์ใช้ ค่า Natural Logarithm ของ Odd Ratio จะให้ผลลัพธ์เป็นแบบจำลองเส้นตรง ตามสมการที่ (16) ของหลักคิดของแบบจำลองโลจิส ดังกล่าวข้างต้น กำหนดความสัมพันธ์ของตัวแปรในสมการที่ (17) ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 \text{Age} + \beta_2 \text{PriceM} + \beta_3 \text{PriceR2} + \beta_4 \text{PriceSu} + \beta_5 \text{Support} + \beta_6 \text{Other} + \beta_7 \text{Edu} + \beta_8 \text{Fish} \dots (17)$$

กำหนดตัวแปรตามในการศึกษา

Y คือ โอกาสที่เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่น

ถ้า $Y = 1$ คือ โอกาสที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตข้าวเป็นสินค้าอื่น

$Y = 0$ คือ โอกาสที่เกษตรกรที่ไม่ปรับเปลี่ยน (ผลิตข้าวเช่นเดิม)

กำหนดตัวแปรอิสระในการศึกษา

Age คือ อายุของเกษตรกร (ปี)

PriceM คือ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

PriceR2 คือ ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

PriceSu คือ ราคาอ้อยโรงงาน ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

Support คือ การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ (ครั้งต่อปี)

Other คือ ประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น ๆ นอกเหนือจากการผลิตข้าว หรือร่วมกันผลิต (ตัวแปรหุ่น) โดยที่ 1 แทน เคยผลิต และ 0 แทน ไม่เคยผลิต

Edu คือ ระดับการศึกษา

Fish คือ ราคาสินค้าประมง (ปลา) ที่ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

B_i คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้น (Age PriceM PriceR2 PriceSu Support Other

Edu Fish)

การวิเคราะห์ผลความน่าจะเป็นที่จะยอมรับปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวไปผลิตสินค้าชนิดอื่น ๆ นั้น จะนำจำนวนตัวอย่างเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 150 ราย วิเคราะห์ร่วมกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 150 รายเช่นกัน ซึ่งเป็นตามหลักคิดของแบบจำลอง ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

2.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินผล

2.8.1 ผู้บริหาร ใช้ผลการประเมินผลเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน

2.8.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการในระยะต่อไป

2.8.3 เพื่อให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในระยะยาว

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายโครงการ

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561 มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ ในปีงบประมาณ 2561 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ

3.1.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษาของเกษตรกร

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าข้าวไปผลิตสินค้าอื่นที่เหมาะสม พบว่าเป็นเพศหญิงน้อยกว่าเพศชาย ในสัดส่วน ร้อยละ 45.48 และ 54.52 ขณะที่เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในสัดส่วน ร้อยละ 53.67 และ 46.33 นั้นหมายถึง ในการเข้าโครงการ เกษตรกรที่เป็นผู้ชาย จะสนใจในการร่วมโครงการมากกว่าเกษตรกรที่เป็นผู้หญิง ซึ่งส่วนใหญ่ทำเกษตรในแบบของตนที่เคยทำอยู่

เกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการมีอายุเฉลี่ย 54.23 และ 54.45 ปี ตามลำดับ ในส่วนของการศึกษา เกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.70 และ 46.89 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้น (ประถมศึกษาปีที่ 1- 4) รองลงมาร้อยละ 21.58 และ 25.99 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ประถมศึกษาปีที่ 5- 6) ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.87 และพบว่า ร้อยละ 0.70 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ขณะที่เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 1.69 ไม่มีใครจบสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งการศึกษามีส่วนในการเปิดมุมมองทางความคิด มีการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง ทำให้เกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมโครงการ (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษาของเกษตรกร

รายการ	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ
หน่วย: ร้อยละ		
1. เพศ	100.00	100.00
- ชาย	54.52	46.33
- หญิง	45.48	53.67
2. อายุเฉลี่ย (ปี)	54.23	54.45
3. ระดับการศึกษา	100.00	100.00
- ไม่ได้เรียน	3.25	1.69
- ประถมศึกษาต้น	45.70	46.89
- ประถมศึกษาปลาย	21.58	25.99
- มัธยมศึกษาตอนต้น	10.44	11.31
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	9.98	10.17
- อนุปริญญา/ปวส.	3.48	2.26
- ปริญญาตรี	4.87	1.69
- สูงกว่าปริญญาตรี	0.70	-

ที่มา: จากการสำรวจ

3.1.2 อาชีพหลัก และประสบการณ์การทำงานเกษตร

สำหรับอาชีพหลักที่เกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปทำกิจกรรมนั้นๆ จากการสำรวจ พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 96.06 และ 97.18 ทำการเกษตรหรือเป็นเกษตรกรเต็มตัว (ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำประมง หรือเกษตรผสมผสาน) รองลงมาร้อยละ 1.86 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีเงินเดือนประจำ/ รับราชการ/ พนักงานบริษัท ขณะที่ร้อยละ 1.13 ของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ รับจ้างในภาคเกษตร นอกจากนี้ ยังพบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รับจ้างในภาคเกษตรทำธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย ร้อยละ 0.46 เท่ากัน สำหรับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ รับจ้างนอกภาคเกษตร มีเงินเดือนประจำ/ ข้าราชการ/ พนักงานบริษัท ทำธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย ร้อยละ 0.56 เท่ากัน

ในส่วนของประสบการณ์การทำงานเกษตร พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีประสบการณ์ในการทำเกษตร เฉลี่ย 30 ปี ขณะที่เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีประสบการณ์การทำงานเกษตร เฉลี่ย 28 ปี (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 อาชีพหลัก และประสบการณ์การทำงานเกษตร

รายการ	หน่วยนับ	เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกร ที่ไม่เข้าร่วมโครงการ
1. อาชีพหลัก	ร้อยละ	100.00	100.00
1.1 ทำการเกษตร		96.06	97.18
1.2 รับจ้างในภาคเกษตร		0.46	1.13
1.3 รับจ้างนอกภาคเกษตร		1.16	0.56
1.4 มีเงินเดือนประจำ/ข้าราชการ/พนักงานบริษัท		1.86	0.56
1.5 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย		0.46	0.56
2. ประสบการณ์การทำงานเกษตร	ปี	30	28

ที่มา: จากการสำรวจ

3.1.3 สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร และแรงงาน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีสมาชิกที่อยู่อาศัยด้วยกันในครัวเรือนเฉลี่ย 4 รายต่อครัวเรือน โดยเป็นแรงงานในภาคการเกษตร 2 ราย เป็นแรงงานนอกภาคการเกษตร 1 ราย และไม่ใช้แรงงาน ได้แก่ ผู้สูงอายุ เด็ก 1 ราย ขณะที่เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 รายต่อครัวเรือน มากกว่าของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยเป็นแรงงานในภาคการเกษตร 2 ราย เป็นแรงงานนอกภาคการเกษตร 1 ราย และไม่ใช้แรงงาน 2 ราย จะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการมีสมาชิกครัวเรือนที่มากกว่า และมีสมาชิกที่ไม่ใช้แรงงาน ได้แก่ ผู้สูงอายุ เด็ก ในครัวเรือนมากกว่า ซึ่งคนในครัวเรือนจำเป็นต้องมีเวลาไปดูแลสมาชิกที่ไม่ใช้แรงงานนี้ด้วย (ตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร และแรงงาน

หน่วย: รายต่อครัวเรือน

รายการ	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ
1. สมาชิกในครัวเรือน	4	5
2. การใช้แรงงาน		
2.1 แรงงานในครัวเรือน	3	3
- แรงงานในภาคการเกษตร	2	2
- แรงงานนอกภาคการเกษตร	1	1
2.2 ไม่ใช้แรงงาน	1	2

ที่มา: จากการสำรวจ

3.1.4 พื้นที่ถือครองของเกษตรกร

พื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เฉลี่ย 28.58 ไร่ต่อครัวเรือน แบ่งเป็นพื้นที่ถือครองในการเกษตรเฉลี่ย 24.99 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 87.44) โดยเป็นที่ของตนเองเฉลี่ย 11.75 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 41.11) ที่เช่าเฉลี่ย 10.22 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 35.76) ที่ได้ทำฟรี 3.02 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 10.57) และเป็นพื้นที่ถือครองนอการเกษตรเฉลี่ย 3.59 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 12.56) โดยเป็นที่ของตนเองเฉลี่ย 2.02 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 7.07) ที่เช่าเฉลี่ย 0.50 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 1.75) ที่ได้ทำฟรี 1.07 ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ 3.74) ขณะที่พื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ เฉลี่ย 25.08 ไร่ ซึ่งน้อยกว่าของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 3.50 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ถือครองในการเกษตร เฉลี่ย 22.62 ไร่ (90.19) ซึ่งน้อยกว่าของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 2.37 ไร่ และพื้นที่ถือครองนอการเกษตร เฉลี่ย 2.46 ไร่ (9.81) น้อยกว่าของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1.13 ไร่ (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 พื้นที่ถือครองของเกษตรกร

หน่วย: ไร่ต่อครัวเรือน (ร้อยละ)

รายการ	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ
1. พื้นที่ถือครองในการเกษตร	24.99 (87.44)	22.62 (90.19)
- ของตนเอง	11.75 (41.11)	10.11 (40.31)
- ที่เช่า	10.22 (35.76)	9.50 (37.88)
- ทำฟรี	3.02 (10.57)	3.01 (12.00)
2. พื้นที่ถือครองนอการเกษตร	3.59 (12.56)	2.46 (9.81)
- ของตนเอง	2.02 (7.07)	1.01 (4.03)
- ที่เช่า	0.50 (1.75)	0.25 (1.00)
- ทำฟรี	1.07 (3.74)	1.20 (4.78)
รวม	28.58 (100.00)	25.08 (100.00)

ที่มา: จากการสำรวจ

3.1.5 การชลประทาน และแหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตร

เกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่อยู่นอกชลประทาน คิดเป็นร้อยละ 91.80 และ 87.91 ในเขตชลประทานร้อยละ 8.20 และ 12.09 โดยเกษตรกรทั้งเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ใช้แหล่งน้ำจากน้ำฝนเป็นหลัก ในการทำการเกษตร ร้อยละ 82.84 และ 80.12 รองลงมาคือ ใช้น้ำจากสระน้ำ บ่อบาดาลของตนเอง ร้อยละ 54.92 และ 22.16 โดยใช้น้ำจากโครงการของเอกชนหรือราชการสูบน้ำจากแหล่งธรรมชาติ อยู่ในสัดส่วนที่น้อย คิดเป็นร้อยละ 3.89 และ 1.08 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 การชลประทาน และแหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตร

รายการ	หน่วย: ร้อยละ	
	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ
1. การชลประทาน	100.00	100.00
- นอกเขตชลประทาน	91.80	87.91
- ในเขตชลประทาน	8.20	12.09
2. แหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตร*		
- น้ำฝน	82.84	80.12
- สระน้ำ บ่อบาดาล	54.92	22.16
- สูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง	17.39	19.73
- น้ำชลประทาน	7.15	13.24
- โครงการของเอกชนหรือราชการสูบน้ำจากแหล่งธรรมชาติ	3.89	1.08

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: *เกษตรกรใช้แหล่งน้ำทำการเกษตรมากกว่า 1 แหล่ง

3.1.6 ประสบการณ์ทำการเกษตรอื่น

ในส่วนของประสบการณ์ทำการเกษตรอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าวของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 59.74 ไม่มีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น และร้อยละ 40.26 มีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าว เช่น การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การปลูกผัก เป็นต้น ขณะที่เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการพบสูงถึงร้อยละ 95.76 ที่ไม่มีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น เป็นการทำการเกษตรเชิงเดี่ยวคือปลูกข้าวเท่านั้น และพบเพียงร้อยละ 4.24 ที่มีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น

นอกจากนี้เกษตรกรที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ มีประสบการณ์ผลิตสินค้าอื่น เฉลี่ยจำนวน 6.48 และ 3.25 ปี ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสนใจในการทำเกษตรอื่นมาก่อนเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (ตารางที่ 3.6)

ตารางที่ 3.6 ประสิทธิภาพทำการเกษตรอื่น

หน่วย: ร้อยละ

รายการ	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ
ประสิทธิภาพทำการเกษตรอื่น	100.00	100.00
- ไม่มีประสิทธิภาพ	59.74	95.76
- มีประสิทธิภาพ	40.26	4.24
จำนวนประสิทธิภาพทำการเกษตรอื่น เฉลี่ย (ปี)	6.48	3.25

ที่มา : จากการสำรวจ

3.2 ปัญหาการผลิตสินค้าข้าว ก่อนการปรับเปลี่ยนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

สำหรับปัญหาการผลิตสินค้าเดิมได้แก่ การผลิตข้าว ก่อนการปรับเปลี่ยนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ นั้น พบว่า ร้อยละ 19.18 ไม่มีปัญหาการผลิต ขณะที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.82 มีปัญหาการผลิต ได้แก่ ผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 32.45 ราคาสินค้าข้าวถูก ร้อยละ 29.06 ต้นทุนการผลิตข้าวสูง ร้อยละ 27.12 ปัญหาด้านแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร ร้อยละ 16.46 ไม่มีแรงงาน ร้อยละ 10.90 และอื่นๆ เช่น ที่ตั้งแปลงอยู่ที่ดอน ประสบปัญหาภัยพิบัติ โรคและแมลง ร้อยละ 7.26 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.7)

ตารางที่ 3.7 ปัญหาการผลิตสินค้าข้าว ก่อนการปรับเปลี่ยน

รายการ	ร้อยละ
ปัญหาการผลิตสินค้าเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน	100.00
1. ไม่มีปัญหา	19.18
2. มีปัญหา*	80.82
- ผลผลิตตกต่ำ	32.45
- ราคาสินค้าข้าว ถูก	29.06
- ต้นทุนการผลิตข้าวสูง	27.12
- ด้านแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร	16.46
- ไม่มีแรงงาน	10.90
- อื่นๆ เช่น ที่ดอน โรคและแมลง	7.26

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ: *เกษตรกรประสบปัญหาการผลิตมากกว่า 1 ปัญหา

3.3 การรับรู้ รับทราบโครงการ และแนวความคิดการปรับเปลี่ยนของเกษตรกรไม่เข้าร่วมโครงการ

สำหรับการรับรู้ รับทราบ รายละเอียดของโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม หรือการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสม (Zoning by Agri-Map) ของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ นั้น พบว่า ร้อยละ 98.87 ยังไม่รับรู้ รับทราบ รายละเอียด การดำเนินงานโครงการฯ ทั้งนี้มาจากการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึง และยังอยู่ในเวลาที่จำกัด ขณะที่พบเพียงร้อยละ 1.13 รับรู้ รับทราบโครงการฯ

ในส่วนของแนวคิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรตามโครงการฯ ในระยะต่อไปของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ หลังจากได้ทราบรายละเอียด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการแล้ว พบว่า ร้อยละ 17.51 มีแนวคิดว่าจะปรับเปลี่ยนตามโครงการ ร้อยละ 20.12 ไม่แน่ใจ และร้อยละ 62.37 มีแนวคิดว่าจะไม่ปรับเปลี่ยน เนื่องจาก ร้อยละ 44.39 ต้องการผลิตสินค้าเดิม หรือปลูกข้าวต่อไป เพราะต้องการไว้บริโภคในครัวเรือน และมีพื้นที่การเกษตรจำกัด ร้อยละ 25.43 ไม่มีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น จึงไม่กล้าที่จะผลิตสินค้าอื่น ร้อยละ 23.68 อายุมากและไม่มีแรงทำเกษตรอื่น และร้อยละ 18.34 เหตุผลอื่นๆ เช่น พื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเป็นที่เช่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของที่ และ/หรือพื้นที่มีข้อจำกัดเรื่องน้ำ เป็นต้น (ตารางที่ 3.8)

ตารางที่ 3.8 การรับรู้ รับทราบโครงการ และแนวคิดการปรับเปลี่ยนของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

รายการ	ร้อยละ
1. การรับรู้ รับทราบโครงการ	100.00
1.1 ไม่ทราบ	98.87
1.2 ทราบ	1.13
2. การปรับเปลี่ยนการผลิตในระยะต่อไป	
2.1 เปลี่ยน	17.51
2.2 ไม่แน่ใจ	20.12
2.2 ไม่ปรับ*	62.37
- ต้องการปลูกข้าวไว้บริโภคในครัวเรือน	44.39
- ไม่มีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น	25.43
- อายุมาก/ไม่มีแรงทำเกษตรอื่น	23.68
- อื่นๆ เช่น เป็นพื้นที่เช่า ข้อจำกัดพื้นที่	18.34

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ: *เหตุผลที่ไม่ปรับเปลี่ยน ตอบได้มากกว่า 1 เหตุผล

บทที่ 4

ผลการประเมิน

การประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปี 2561 ได้กำหนดประเด็นในการประเมินผล คือ ปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์ โดยผลการประเมิน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัจจัยนำเข้า (Inputs)

4.1.1 งบประมาณ

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ในปีงบประมาณ 2561 ภายใต้การบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ตามความสมัครใจเช่นเดิม และเกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นโครงการบูรณาการร่วมกันของหลายหน่วยงาน มีเป้าหมายการปรับเปลี่ยนการผลิตที่ไม่เหมาะสม (Non-suitable : N) ในพื้นที่ N ข้าว 68 จังหวัด จำนวน 258,456 ไร่ กำหนดให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม เป็นต้น เพื่อทำการผลิตสินค้าที่เหมาะสม ได้แก่ ปลูกพืช เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และเกษตรผสมผสาน

ในปีงบประมาณ 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) จำนวน 11 หน่วยงาน งบประมาณ 331.85 ล้านบาท (ไม่รวมงบประมาณของการยางแห่งประเทศไทย) เบิกจ่ายแล้วจำนวน 287.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.74 น้อยกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 96 ของงบประมาณที่ได้รับ) โดยกรมพัฒนาที่ดิน ได้รับงบประมาณมากที่สุด จำนวน 98.74 ล้านบาท รองลงมาเป็นกรมปศุสัตว์ จำนวน 96.74 ล้านบาท ส่วนใหญ่เบิกจ่ายมากกว่าร้อยละ 85 และยังพบว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เบิกจ่ายร้อยละ 74.35 เนื่องจากปรับลดเป้าหมายการดำเนินงาน และเป็นงบประมาณที่มีการกันเหลือมปีไว้ กรมส่งเสริมการเกษตร เบิกจ่ายเพียงร้อยละ 43.43 ของงบประมาณที่ได้รับ เนื่องจากปรับลดเป้าหมายการดำเนินงานที่ตั้งไว้ จำนวน 100,000 ไร่ ซึ่งได้จากการแจ้งของเกษตรกรที่ต้องการเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมาก แต่ในข้อเท็จจริง เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการลดลงเหลือเพียง 2,820 ไร่ ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปรับลดลงมากด้วย (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ Zoning by Agri-Map ปีงบประมาณ 2561

หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)		ร้อยละ
	ได้รับจัดสรร	เบิกจ่าย	
1. กรมพัฒนาที่ดิน	98.74	91.50	92.67
2. กรมประมง	19.18	16.38	85.40
3. กรมส่งเสริมการเกษตร	41.47	18.01	43.43
4. กรมส่งเสริมสหกรณ์	6.42	6.37	99.22
5. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	5.55	5.55	100.00
6. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	17.62	13.10	74.35
7. กรมปศุสัตว์	96.74	93.47	96.62
8. กรมวิชาการเกษตร	24.90	23.87	95.86
9. กรมหม่อนไหม	7.96	7.57	95.10
10. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	13.27	12.02	90.58
11. การยางแห่งประเทศไทย	na	na	na
รวม	331.85	287.84	86.74

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2562)

หมายเหตุ: na หมายถึง ไม่มีข้อมูล

4.1.2 หน่วยงานที่เข้าร่วมบูรณาการ

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นการบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด 11 หน่วยงาน ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายของแต่ละหน่วยงาน จากการประเมินพบว่า ในทุกพื้นที่/จังหวัด จะมีการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ โดยมีคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team) ได้ประสานงานการดำเนินการประชุม วางแผน ติดตามงานโครงการฯ เฉลี่ย 5 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 125 ของเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (4 ครั้งต่อปี) สำรวจพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) โดยใช้ Agri-Map เพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน โดยใช้ฐานข้อมูลการจัดการดินในพื้นที่ของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเป็นหลักในการกำหนดเป้าหมาย คัดเลือกและตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจัดอบรมและชี้แจง ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้สถานที่ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ที่กระจายตัวทุกพื้นที่อำเภอ (882 ศูนย์) ครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งนี้ สถานีพัฒนาที่ดินของแต่ละจังหวัดได้สรุปภาพรวมการดำเนินงานโครงการฯ ของหน่วยงานระดับจังหวัด

4.1.3 ปัจจัยการผลิตที่สนับสนุน

1) ประเภทปัจจัยการผลิต

จากการประเมิน หน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันบูรณาการขับเคลื่อน การดำเนินงานโครงการฯ สนับสนุนปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

(1) กรมพัฒนาที่ดิน ให้การสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการผลิตปุ๋ยต่างๆ เช่น ถังน้ำหมัก เฉลี่ย 2 ถังต่อราย สารเร่ง พ.ด. เฉลี่ย 5 ซองต่อราย (พด.1 2 3 6 7) กากน้ำตาล เฉลี่ย 20 ลิตรต่อราย ไตโลไมด์ เฉลี่ย 800 กิโลกรัมต่อราย เป็นต้น นอกจากนี้ ในบางพื้นที่ได้มีการสนับสนุนพันธุ์พืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง ถั่วพุ่ม เป็นต้น

(2) กรมประมง ให้การสนับสนุน พันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ ปลากินพืช (ปลานิล ปลาตะเพียน ปลายี่สก) เป็นต้น เฉลี่ย 3,000 ตัวต่อราย พร้อมอาหารปลากินพืช เฉลี่ย 1 กระสอบ (50 กิโลกรัม) ต่อราย ปูนขาว เฉลี่ย 30 กิโลกรัมต่อราย ฟาง 1 ก้อนต่อราย

(3) กรมส่งเสริมการเกษตร ให้การสนับสนุน พันธุ์พืช ได้แก่ ต้นมะม่วง เฉลี่ย 5 ต้นต่อราย ผักสวนครัว มะนาว พริก มะเขือ พันธุ์ไม้ต่างๆ เฉลี่ย 10 ต้นต่อราย อุปกรณ์กำจัดศัตรูพืชต่างๆ

(4) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้การสนับสนุนสื่อการสอนเกี่ยวกับสหกรณ์ เช่น แผ่นพับ สมุดจดบันทึก ปากกา เป็นต้น นอกจากนี้ได้ส่งเสริมการตลาด จัดหาแหล่งขาย ออกร้านในการจัดงานต่างๆ

(5) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้การสนับสนุนสื่อการสอนด้านบัญชี เช่น สมุดบัญชี เป็นต้น

(6) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้การสนับสนุนพันธุ์ไม้ผล พันธุ์พืช พันธุ์ผัก และเอกสารให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

(7) กรมปศุสัตว์ ให้การสนับสนุน เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เฉลี่ย 9 กิโลกรัมต่อราย เงินทุนสนับสนุนการปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน 20,000 บาทต่อราย ปุ๋ยยูเรีย เฉลี่ย 2 กระสอบต่อราย (กระสอบละ 50 กิโลกรัม)

(8) กรมวิชาการเกษตร ให้การสนับสนุนพันธุ์พืช เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เฉลี่ย 9 กิโลกรัม ต่อราย ปุ๋ยยูเรีย เฉลี่ย 50 กิโลกรัมต่อราย ปุ๋ยสูตร 15-15-15 เฉลี่ย 50 กิโลกรัมต่อราย

(9) กรมหม่อนไหม ให้การสนับสนุนพันธุ์หม่อน เฉลี่ย 2,500 ท่อนต่อราย ปุ๋ยสูตร 15-15-15 เฉลี่ย 50 กิโลกรัมต่อราย ปูนขาว 10 กิโลกรัมต่อราย ส่งเสริมช่องทางการส่งเส้นไหมดิบให้บริษัทแปรรูปต่าง ๆ

(10) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร วิเคราะห์เศรษฐกิจ ต้นทุนและผลตอบแทนพืชทางเลือกให้เกษตรกร ใช้เป็นแนวคิดในการตัดสินใจปรับเปลี่ยนในพื้นที่/จังหวัดของตนเอง

(11) การยางแห่งประเทศไทย สนับสนุนพันธุ์ไม้ผล เช่น ปาล์มน้ำมัน พันธุ์พืช พันธุ์ผักต่างๆ การเตรียมแปลงปลูก ยกร่อง ทำคันคู เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ไม้ผล

การสนับสนุนปัจจัยการผลิตของหน่วยงานต่างๆ ต่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทุกราย โดยร้อยละ 95.83 ได้ใช้ปัจจัยการผลิตพบเพียงร้อยละ 4.17 ไม่ได้ใช้ เพราะสนับสนุนปัจจัยการผลิตหลังจากเกษตรกรทำการผลิตในฤดูกาลไปแล้ว และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้นำปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 94.93 และใช้ประโยชน์แล้วบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 5.07 เพราะปัจจัยการผลิตใช้ได้หลายครั้ง หลายชนิดพืช เช่น การทำน้ำหมักชีวภาพ

ในภาพรวมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับทั้งปุ๋ย พันธุ์พืช เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และ ปลากินพืช ครบทั้ง 4 ประเภทตามเกณฑ์ที่กำหนด (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ในปี 2561

รายการ	ร้อยละ
1) การได้รับปัจจัยการผลิต	100.00
- ได้รับ	100.00
- ไม่ได้รับ	-
2) การใช้ปัจจัยการผลิต	100.00
- ได้ใช้	95.83
- ไม่ได้ใช้	4.17
3) การใช้ประโยชน์ปัจจัยการผลิต	100.00
- ใช้ประโยชน์แล้วทั้งหมด	94.93
- ใช้ประโยชน์แล้วบางส่วน	5.07

ที่มา : จากการสำรวจ

2) ความทันเวลา

สำหรับความทันเวลาในภาพรวมของการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การผลิตของตนเอง นั้น พบว่า เกษตรกรร้อยละ 94.53 เห็นว่า สนับสนุนปัจจัยการผลิตทันเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) ขณะที่ร้อยละ 5.47 เห็นว่า ปัจจัยการผลิต เช่น วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำปุ๋ย เป็นต้น สนับสนุนล่าช้ากว่าแผนการผลิตหรือช่วงฤดูการผลิต ต้องทำการผลิตก่อนแล้ว จึงได้ปัจจัยการผลิต

4.1.4 องค์ความรู้/หลักสูตร

องค์ความรู้ในการพัฒนา/เรียนรู้ เป็นเนื้อหา สาระ หรือหลักสูตรการเรียนรู้ที่หน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมบูรณาการตามโครงการฯ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผู้ปรับเปลี่ยนการผลิต ซึ่งหลักสูตรที่ถ่ายทอดความรู้ในปีงบประมาณ 2561 แบ่งเป็น

1) หลักสูตรการลดค่าใช้จ่ายการผลิต หน่วยงานจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ เน้นในเรื่องการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพสูตรต่างๆ การผลิตสารชีวภัณฑ์ การผลิตสารชีวภาพ การลดใช้สารเคมี การลดใช้เมล็ดพันธุ์ การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยหลักในการถ่ายทอด

2) หลักสูตรการทำบัญชีครัวเรือน วิทยากรในการถ่ายทอดความรู้จะมีทั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และครูบัญชีอาสา สอนให้ทำบัญชีครัวเรือนอย่างง่าย และบัญชีออนไลน์บนมือถือ ถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร โดยมีการสอนภาคทฤษฎีควบคู่กับภาคปฏิบัติในสถานที่อบรม

3) หลักสูตรการจัดการผลผลิต เป็นหลักสูตรที่หน่วยงานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการผลผลิตออกสู่ตลาด (เน้นบริโภคก่อน เหลือก็ขาย) โดยใช้กลไกของสหกรณ์ ร่วมกับ

หน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดการผลผลิตของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งการพัฒนาและการแปรรูปผลิตภัณฑ์

4) หลักสูตรอื่นๆ ได้แก่ การใช้และจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ การรักษาและดูแลแปลงพืช พาร์มัสต์ว์ต่างๆ หลักการและความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำเกษตรผสมผสาน ต้นทุนและผลตอบแทนของพืชเศรษฐกิจทางเลือก โดยหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ ประกอบด้วย กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมดำเนินการ

4.2 กิจกรรม (Activities)

4.2.1 การประชาสัมพันธ์โครงการ

ในการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ของหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ เพื่อให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมของตนเอง ใช้สื่อบุคคลและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในช่องทางต่างๆ โดยในปี 2561 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รับรู้ รับทราบโครงการฯ ส่วนใหญ่ผ่านสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด เกษตรอำเภอ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่) ร้อยละ 70.87 ผ่านผู้นำท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล: ส.อบต.) ร้อยละ 30.96 ผ่านอาสาสมัครเกษตรกร (หมอดินอาสา) ร้อยละ 17.59 และผ่านเกษตรกรผู้นำ (ประธานกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน เกษตรกรเจ้าของ ศพก.) ร้อยละ 5.96 ขณะที่การรับรู้ รับทราบโครงการฯ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุท้องถิ่น คิดเป็น ร้อยละ 3.21 ผ่านเสียงตามสายหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.92 และผ่าน Social (Line Facebook ฯลฯ) ร้อยละ 0.46 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ช่องทางการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ในปี 2561

สื่อประชาสัมพันธ์	ร้อยละ
1. สื่อบุคคล	
1.1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด เกษตรอำเภอ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่)	70.87
1.2 ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต.)	30.96
1.3 อาสาสมัครเกษตรกร (หมอดินอาสา)	17.59
1.4 เกษตรกรผู้นำ (ประธานกลุ่มฯ เกษตรกรเจ้าของ ศพก.)	5.96
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	
2.1 โทรศัพท์ วิทยุท้องถิ่น	3.21
2.2 เสียงตามสายในหมู่บ้าน	0.92
2.3 Social (Line Facebook ฯลฯ)	0.46

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.2 การประชุมชี้แจงโครงการฯ

การประชุมชี้แจงโครงการฯ วิธีการดำเนินงานให้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่/จังหวัดของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ โดยส่วนกลางของแต่ละหน่วยงานได้กำหนดให้มีการประชุม ชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันในรายละเอียด เนื้อหาของโครงการฯ มีเป้าหมายเฉลี่ย 2 ครั้งต่อปี จากการประเมินผล พบว่า ส่วนกลางของแต่ละหน่วยงานได้กำหนดให้มีการประชุม ชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันในรายละเอียด เนื้อหาของโครงการฯ เฉลี่ย 3 ครั้งต่อปี มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่/จังหวัดของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ นำเอารายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ ไปจัดประชุม ชี้แจงให้กับเกษตรกรที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการ ที่สถานที่ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือที่ตั้งกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร เฉลี่ย 3 ครั้งต่อปี ตามเป้าหมาย

4.2.3 การใช้ Agri-Map ของหน่วยงาน

สำหรับการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก หรือ Agri-Map ที่มีชุดข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลองค์ประกอบทางเคมีและชีวภาพของดิน ข้อมูลปริมาณน้ำ (น้ำฝน น้ำท่า น้ำผิวดิน) ข้อมูลสภาพอากาศ (อุณหภูมิ ความชื้น) ข้อมูลพลาณิซีย์ (การตลาด โลจิสติกส์) ของหน่วยงานในพื้นที่ที่ร่วมบูรณาการ 11 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 220 ของเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (5 หน่วยงาน) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติพื้นที่ ว่าอยู่ในเขตความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ซึ่งพบว่า มีหน่วยงานบูรณาการโครงการประกอบด้วย สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานประมงจังหวัด กรมประมง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด กรมปศุสัตว์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด กรมส่งเสริมสหกรณ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัด กรมวิชาการเกษตร ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติจังหวัด กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัด การยางแห่งประเทศไทย สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมใช้ Agri-Map เป็นฐานข้อมูลเพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติพื้นที่ของเกษตรกร ตามระดับความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ ได้แก่

- 1) S1 : Highly Suitable เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก
- 2) S2 : Moderately Suitable เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้
- 3) S3 : Marginally Suitable เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดแก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง
- 4) N : Non-Suitable ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือลงทุนสูงมาก

ทั้งนี้ หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ ดังกล่าวข้างต้น ได้ประสานกับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ในพื้นที่/จังหวัดที่ตั้งของตนเอง เพื่อความชัดเจนในรายละเอียดของการใช้ Agri-Map เพื่อกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการดำเนินงาน การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย และการใช้ประโยชน์จาก Agri-Map ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร เพื่อเป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตร โดยสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่ง Agri-Map สามารถใช้งานได้ทั้งคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ตโฟน ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยพบว่า เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ของจังหวัดทั้ง 68 จังหวัด ได้นำ Agri-Map ไปกำหนดพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลักของ

การนำไปใช้ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ด้านอื่น ได้แก่ ร้อยละ 95.65 ใช้ประโยชน์ด้านเป็นข้อมูลพื้นฐาน เช่น พิกัด ตำแหน่งที่ตั้งแปลง ผู้ถือครอง เป็นต้น ร้อยละ 90.43 เรื่องชั้นความเหมาะสมของดินในการปลูกพืช ร้อยละ 87.52 เป็นเรื่องพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ตามลำดับ ขณะที่เรื่องที่ตั้งโรงงาน/แหล่งรับซื้อผลผลิตการเกษตร นำไปใช้เพียงร้อยละ 35.23 เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้รับการประสานงานจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการว่าต้องการผลิตเพื่อบริโภคเป็นหลัก จึงไม่ได้ใช้ประโยชน์ในเรื่องที่ตั้งโรงงาน/แหล่งรับซื้อ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 การใช้ประโยชน์ Agri-Map ของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่/จังหวัด

เรื่อง	ร้อยละ
1. กำหนดพื้นที่เป้าหมาย	100.00
2. ข้อมูลพื้นฐาน พิกัด ที่ตั้งแปลง	95.65
3. ชั้นความเหมาะสมของดินในการปลูกพืช	90.43
4. พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ	87.52
5. ข้อมูลเกษตรกร/พื้นที่เพาะปลูกพืช	75.61
6. เขตความเหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/พื้นที่ป่าไม้	48.79
7. ที่ตั้งโรงงาน/แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร	35.23

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: ตอบการใช้ประโยชน์ได้มากกว่า 1 เรื่อง

ทั้งนี้ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ในพื้นที่/จังหวัดที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อการใช้ Agri-Map ในด้านการใช้ประโยชน์จาก Agri-Map ที่ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.02 คะแนน เนื่องจาก เจ้าหน้าที่สามารถใช้ประโยชน์จาก Agri-Map ในการหาพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว รองลงมา คือ เรื่อง ความครบถ้วนของข้อมูล ที่ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.64 คะแนน ความสะดวกในการใช้ Agri-Map ที่ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.53 คะแนน ความทันสมัยของข้อมูล ที่ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 คะแนน ส่วนในเรื่องจำนวนการเปิดใช้ Agri-Map และการใช้ Agri-Map บน Mobile ในพื้นที่ นั้น เจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.22 และ 2.89 ตามลำดับ เนื่องจาก ใช้เฉพาะในช่วงแรกๆ ของปีงบประมาณ และมีปัญหาในการเปิดใช้ Agri-Map บน Mobile ในพื้นที่ เนื่องจากไม่มีสัญญาณหรือไม่เสถียร (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อการใช้ Agri-Map

เรื่อง	คะแนน	แปลผล
(1) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ Agri-Map	4.02	มาก
(2) ความครบถ้วนของข้อมูล	3.64	มาก
(3) ความสะดวกในการใช้ Agri-Map	3.53	มาก
(4) ความทันสมัยของข้อมูล	3.51	มาก
(5) จำนวนการเปิดใช้ Agri-Map	3.22	ปานกลาง
(6) การใช้ Agri-Map บน Mobile ในพื้นที่	2.89	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.4 การจัดเวทีประชาคม

ในการจัดเวทีประชาคม เพื่อสำรวจความต้องการในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมของเกษตรกร รวมทั้งคัดเลือกเกษตรกรที่จะเข้าร่วม ตามเงื่อนไขพื้นที่ของโครงการฯ นั้น หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ ในพื้นที่/จังหวัด จะใช้ข้อมูลความต้องการจากการจัดประชาคมชุมชน/หมู่บ้านว่าต้องการอะไรบ้างอย่างไร รวมทั้งแจ้งเรื่องเงื่อนไขการสนับสนุนโครงการต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ในปีงบประมาณ 2561 นี้ ด้วยว่ามีเกษตรกรรายใดต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในพื้นที่นา ไปทำกิจกรรมการผลิตสินค้าอื่น โดยจะมีหน่วยงานรัฐให้การสนับสนุนองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิตตามโครงการฯ ซึ่งชุมชน หมู่บ้านมีจัดเวทีประชาคมเฉลี่ย 2 ครั้งต่อปี ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยจะจัดขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม - เดือนพฤศจิกายน ในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ เพื่อสำรวจเน้นย้ำความต้องการ และลำดับเร่งด่วนของความต้องการของชุมชน หมู่บ้าน

4.2.5 การอบรม ถ่ายทอดความรู้

จากการประเมินการจัดการอบรม ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ แตกต่างกันไป ดังนี้

1) กรมพัฒนาที่ดิน จัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามโครงการ ในเรื่องการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์สูตรต่างๆ การทำสารขับไล่แมลงศัตรูพืช รวมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต วัสดุทำน้ำหมักชีวภาพ เช่น หัวสับประรด กากน้ำตาล เป็นต้น เฉลี่ยจำนวน 7 ครั้งต่อปี มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 5 ครั้งต่อปี

2) กรมประมง จัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาข้าวที่ไม่เหมาะสม ตามโครงการ ในเงื่อนไขที่เกษตรกรต้องมีบ่อจืด (บ่อที่ผ่านการสนับสนุนจากกรมพัฒนาที่ดิน โดยเกษตรกรแต่ละรายสมทบเงิน 2,500 บาท) กรมประมงดำเนินการปล่อยปลาในบ่อจืด และถ่ายทอดให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงปลากินพืช เช่น ปลาตะเพียน ปลายี่สก เป็นต้น การทำอาหารปลาโดยใช้การหมักฟาง รวมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น หัวอาหารปลาเล็ก กากน้ำตาล เป็นต้น เฉลี่ยจำนวน 3 ครั้งต่อปี ครบตามเป้าหมาย

3) กรมส่งเสริมการเกษตร จัดอบรม/ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามโครงการ ในเรื่องการรักษาและดูแลแปลง แนวคิดการปลูกพืชทางเลือกชนิดใหม่ โดยพิจารณาพื้นที่เป้าหมายจากพื้นที่ที่มีตลาดรองรับ /โรงงานอุตสาหกรรม/โรงงานแปรรูป เฉลี่ยจำนวน 2 ครั้งต่อปี ครบตามเป้าหมาย

4) กรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดอบรม/ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามโครงการ ในพื้นที่นิคมสหกรณ์ เรื่องการสนับสนุนให้สินเชื่อแก่สมาชิก (เกษตรกร) จากเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ การเชื่อมโยงตลาด แหล่งขายให้สมาชิกที่ประสงค์จะปรับเปลี่ยนพื้นที่ เฉลี่ยจำนวน 3 ครั้งต่อปี ครบตามเป้าหมาย

5) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดำเนินการอบรม/ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำ การจัดทำบัญชีต้นทุนเกษตรกร วิธีการลงบันทึกข้อมูลในบัญชี ให้กับเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เฉลี่ยจำนวน 4 ครั้งต่อปี ครอบคลุมเป้าหมาย

6) กรมปศุสัตว์ ดำเนินการอบรม/ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปปลูกพืชอาหารสัตว์ ในเรื่องการปลูกและการดูแล การให้น้ำกับพืชอาหารสัตว์ การทำอาหารหยابให้โค กระบือในกลุ่มผู้เลี้ยง เฉลี่ยจำนวน 7 ครั้งต่อปี มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 5 ครั้งต่อปี

7) กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการอบรม/ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การใช้และเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การรักษาและดูแลแปลง รวมทั้งช่องทางการจำหน่าย เฉลี่ยจำนวน 2 ครั้งต่อปี ครอบคลุมเป้าหมาย

8) กรมหม่อนไหม ดำเนินการอบรม/ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการใช้พันธุ์หม่อน การดูแลแปลงหม่อน เทคนิคการเลี้ยงไหม การลดค่าใช้จ่ายการผลิตเรื่องปุ๋ย โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ รวมทั้งการจัดจำหน่ายไหม เฉลี่ยจำนวน 2 ครั้งต่อปี ครอบคลุมเป้าหมาย

4.3 ผลได้ (Outputs)

4.3.1 พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ

ในปีงบประมาณ 2561 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 44,923 ราย ปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจากการผลิตข้าวไปเป็นกิจกรรมสินค้าอื่น พื้นที่ทั้งหมด 270,167 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 104.53 ของเป้าหมาย 258,456 ไร่ แยกเป็น ด้านพืช ได้แก่ อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หม่อน ไม้ผล ไม้ยืนต้น พื้นที่ 141,283 ไร่ ด้านการทำปศุสัตว์ เพื่อปลูกหญ้าอาหารสัตว์ พื้นที่ 30,371 ไร่ ด้านการทำประมง พื้นที่ 5,117 ไร่ และด้านการทำเกษตรผสมผสาน พื้นที่ 93,396 ไร่ ตามลำดับ

จากผลการปรับการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจากการผลิตข้าว (N ข้าว) ไปเป็นกิจกรรมสินค้าอื่น จำนวน 270,167 ไร่ ข้างต้น จากเป้าหมายพื้นที่จำนวน 258,456 ไร่ แสดงว่า ภาพรวมของกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ดังกล่าวนี้ ทำให้พื้นที่การผลิตข้าวที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) ลดลงร้อยละ 104.53 ของเป้าหมาย (ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70) (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 พื้นที่ที่ร่วมโครงการฯ ในปี 2561

สินค้าที่ปรับเปลี่ยน	พื้นที่ (ไร่)
1.ด้านพืช	141,283
1.1 อ้อยโรงงาน	28,525
1.2 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	85
1.3 หม่อน	1,707
1.4 ไม้ผล ไม้ยืนต้น	110,966
2.ด้านปศุสัตว์ (หญ้าเลี้ยงสัตว์)	30,371
3.ด้านประมง	5,117
4.ด้านเกษตรผสมผสาน	93,396
รวม	270,167

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2561)

4.3.2 เกษตรกรที่ได้รับการอบรม ถ่ายทอดความรู้จากโครงการ และการนำความรู้ไปปรับใช้

ในภาพรวม หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ ได้ชี้แจงแก่เกษตรกรทุกรายที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อปรับเปลี่ยนจากการผลิตข้าวที่ไม่เหมาะสม ไปเป็นสินค้าชนิดใหม่ ตามชนิดสินค้า ได้แก่ อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปศุสัตว์ (โค กระบือ แพะ) ประมง (ปลากินพืช เช่น ปลาตะเพียน เป็นต้น) และการทำเกษตรผสมผสาน

นอกจากนี้ หน่วยงานได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตรเฉพาะ ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต โดยได้รับการถ่ายทอดความรู้จากการอบรมในหลักสูตรต่างๆ จากหน่วยงานบูรณาการ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง จำแนกออกตามหลักสูตรในการอบรม ดังนี้

1) หลักสูตรการลดค่าใช้จ่ายการผลิต พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 76.28 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ในหลักสูตรนี้ และอีกร้อยละ 23.72 ไม่ได้รับการถ่ายทอด เพราะเกษตรกรติดภารกิจทำการเกษตรของตนเอง โดยผู้ที่ได้รับการถ่ายทอด นำความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง คิดเป็นร้อยละ 93.61 ขณะที่ร้อยละ 6.39 ยังไม่ได้นำไปปรับใช้ เนื่องจากไม่มีเวลาทำ เช่น การทำน้ำหมักชีวภาพต้องใช้วัสดุ หลายอย่าง เป็นต้น (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 การถ่ายทอดหลักสูตรการลดค่าใช้จ่ายการผลิตให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561

รายการ	ร้อยละ
1) การได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร	100.00
- ได้รับ	76.28
- ไม่ได้รับ	23.72
2) การนำความรู้ตามหลักสูตรไปปรับใช้	100.00
- ปรับใช้	93.61
- ไม่ปรับใช้	6.39

ที่มา : จากการสำรวจ

2) หลักสูตรการทำบัญชีครัวเรือน พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 68.91 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ในหลักสูตรนี้ และอีกร้อยละ 31.09 ไม่ได้รับการถ่ายทอด เพราะไม่เข้าร่วม เนื่องด้วยให้เหตุผลไม่ชอบเรื่องการคิดตัวเลข การลงบัญชี โดยเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดนำความรู้ไปปรับใช้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 53.20 ขณะที่ร้อยละ 46.80 ยังไม่ได้นำไปปรับใช้ เนื่องจาก ไม่อยากทำ ลืมวิธีการลงบัญชี

สำหรับเกษตรกรที่นำความรู้การทำบัญชีไปปรับใช้ เป็นการทำบัญชีต่อเนื่อง ร้อยละ 51.12 และทำไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 2.08 (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 การถ่ายทอดหลักสูตรการทำบัญชีครัวเรือนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561

รายการ	ร้อยละ
1) การได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร	100.00
- ได้รับ	68.91
- ไม่ได้รับ	31.09
2) การนำความรู้ตามหลักสูตรไปปรับใช้	100.00
(1) ปรับใช้	53.20
- ทำต่อเนื่อง	51.12
- ทำไม่ต่อเนื่อง	2.08
(2) ไม่ปรับใช้	46.80

ที่มา : จากการสำรวจ

3) หลักสูตรการจัดการผลผลิต พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 50.23 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ในหลักสูตรนี้ เพื่อวางแผนการจัดการผลผลิตว่าจะนำไปขายที่ไหน ปริมาณเท่าใด หรือเหลือจากนั้น นำไปแปรรูป เพิ่มมูลค่าได้หรือไม่ อย่างไร โดยอีกร้อยละ 49.77 ไม่ได้รับการถ่ายทอด เพราะจัดอบรมเฉพาะหน่วยงานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ หน่วยงานอื่นยังไม่ได้จัดอบรม เกิดความไม่ทั่วถึง โดยเกษตรกรผู้ที่ได้รับ การถ่ายทอด นำความรู้ตามหลักสูตรไปปรับใช้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 80.71 ขณะที่ร้อยละ 19.29 ยังไม่ได้นำไปปรับใช้ เนื่องจาก ต้องการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน จึงไม่คำนึงถึงหลักสูตรนี้ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 การถ่ายทอดหลักสูตรการจัดการผลผลิตให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561

รายการ	ร้อยละ
1) การได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร	100.00
- ได้รับ	50.23
- ไม่ได้รับ	49.77
2) การนำความรู้ตามหลักสูตรไปปรับใช้	100.00
- ปรับใช้	80.71
- ไม่ปรับใช้	19.29

ที่มา : จากการสำรวจ

4) หลักสูตรอื่นๆ ได้แก่ การใช้และจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ การรักษาและดูแลแปลงพืช ฟาร์มสัตว์ต่างๆ หลักและความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 88.16 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ในหลักสูตรนี้ และอีกร้อยละ 11.84 ไม่ได้รับการถ่ายทอด เพราะติดภารกิจทำการเกษตรของตนเอง โดยเกษตรกรผู้ที่ได้รับการถ่ายทอด นำความรู้ตามหลักสูตรไปปรับใช้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.32 ขณะที่ร้อยละ 9.68 ยังไม่ได้นำไปปรับใช้ เนื่องจากไม่เข้าใจในการทำ หรือได้รับผลจากภัยพิบัติ (น้ำท่วม ฝนแล้ง) จึงไม่ได้สนใจที่จะนำความรู้ไปปรับใช้ เช่น การดูแลแปลง เป็นต้น (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 การถ่ายทอดหลักสูตรอื่นๆ ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561

รายการ	ร้อยละ
1) การได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร	100.00
- ได้รับ	88.16
- ไม่ได้รับ	11.84
2) การนำความรู้ตามหลักสูตรไปปรับใช้	100.00
- ปรับใช้	90.32
- ไม่ปรับใช้	9.68

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.3 การบริหารจัดการผลผลิต และช่องทางจำหน่าย

สำหรับการบริหารจัดการผลผลิตในสินค้าใหม่หรือสินค้าที่ปรับเปลี่ยนของเกษตรกร จากการประเมินผล พบว่า เกษตรกรผลิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน ร้อยละ 52.19 และร้อยละ 47.81 บริหารจัดการผลผลิตโดยนำไปจำหน่าย ซึ่งในการจำหน่าย พบว่า เกษตรกรร้อยละ 44.22 จำหน่ายเป็นรายบุคคล ต่างคนต่างขาย โดยในจำนวนนี้ จำหน่ายผ่านไซโล หรือบริษัท ร้อยละ 19.98 ผ่านพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 14.08 และจำหน่ายเองที่ตลาดโดยตรง ร้อยละ 10.16 ขณะที่เกษตรกรเพียงร้อยละ 3.59 ใช้กลไกรวมกลุ่ม องค์กร (วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์) เพื่อรวบรวมผลผลิตไปจำหน่าย โดยจำหน่าย ผ่านบริษัท โรงงาน ห้างร้าน ร้อยละ 3.23 และผ่านพ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่กลุ่ม ร้อยละ 0.36 ซึ่งน้อยกว่าที่เกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่มาก จึงควรส่งเสริมในเรื่องกระบวนการกลุ่มเพื่อจัดการผลผลิตที่เกิดขึ้นให้กับเกษตรกร (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 การบริหารจัดการการผลิต และช่องทางจำหน่าย

การบริหารจัดการการผลิต	ร้อยละ
1. บริโภคภายในครัวเรือน	52.19
2. นำไปจำหน่าย	47.81
2.1 รายบุคคล	44.22
- ผ่านไซโล หรือบริษัท	19.98
- ผ่านพ่อค้าคนกลาง	14.08
- จำหน่ายเองที่ตลาด	10.16
2.2 รวมกลุ่ม	3.59
- ผ่านบริษัท โรงงาน ห้างร้าน	3.23
- ผ่านพ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่กลุ่ม	0.36

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4 ผลลัพธ์ (Outcomes)

4.4.1 รายได้ครัวเรือนเกษตรกร

กรณีที่ 1 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากเดิมมีรายได้ครัวเรือน จากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) ปีการผลิต 2560/61 ก่อนการปรับเปลี่ยนไปเป็นสินค้าใหม่ชนิดต่างๆ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายได้ครัวเรือนของการผลิตสินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62 สรุปผลตามชนิดของสินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.12)

1) อ้อยโรงงาน เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกอ้อยโรงงาน (ต่อ 1) มีรายได้ครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ย 10,758.11 บาทต่อไร่ต่อปี แต่เดิมมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าว 7,659.69 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 3,098.42 บาทต่อไร่ต่อปี

2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีรายได้ครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ย 13,957.55 บาทต่อไร่ต่อปี แต่เดิมมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าว 8,595.87 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 5,361.68 บาทต่อไร่ต่อปี

3) ปศุสัตว์ (พืชอาหารสัตว์:หญ้า) เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ เพื่อใช้เลี้ยงโค กระบือ หรือแพะ ของฟาร์มตนเอง มีรายได้ครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ย 10,575.52 บาทต่อไร่ต่อปี แต่เดิมมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าว 6,886.62 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 3,688.90 บาทต่อไร่ต่อปี

4) ประมง (เลี้ยงปลา) เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงปลา มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 9,653.82 บาทต่อไร่ต่อปี แต่เดิมมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าว 6,737.68 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 2,916.14 บาทต่อไร่ต่อปี

5) หม่อน เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหม มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 12,225.00 บาทต่อไร่ต่อปี แต่เดิมมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าว 7,943.39 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 4,281.61 บาทต่อไร่ต่อปี

6) เกษตรผสมผสาน เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรผสมผสาน มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 15,322.25 บาทต่อไร่ต่อปี แต่เดิมมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าว 7,974.58 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 7,347.67 บาทต่อไร่ต่อปี

ตารางที่ 4.12 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว ปีการผลิต 2560/61 และรายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62

หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี

สินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยน	รายได้ครัวเรือนที่ผลิตข้าว ก่อนปรับเปลี่ยนปีการผลิต 2560/61	รายได้ครัวเรือนที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยนปีการผลิต 2561/62	เปลี่ยนแปลง (+เพิ่ม/-ลด)
1. อ้อยโรงงาน	7,659.69	10,758.11	3,098.42
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	8,595.87	13,957.55	5,361.68
3. พืชอาหารสัตว์(หญ้า)	6,886.62	10,575.52	3,688.90
4. ประมง (ปลา)	6,737.68	9,653.82	2,916.14
5. หม่อน	7,943.39	12,225.00	4,281.61
6. เกษตรผสมผสาน	7,974.58	15,322.25	7,347.67

ที่มา: จากการคำนวณ

กรณีที่ 2 เกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) ปีการผลิต 2561/62 นำมาเปรียบเทียบกับรายได้ครัวเรือนของการผลิตสินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62 สรุปผลตามชนิดของสินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.13)

1) อ้อยโรงงาน เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกอ้อยโรงงาน (ต่อ 1) มีรายได้ครัวเรือนเกษตรเฉลี่ย 10,758.11 บาทต่อไร่ต่อปี เปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 4,901.88 บาทต่อไร่ต่อปี

2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีรายได้ครัวเรือนเกษตรเฉลี่ย 13,957.55 บาทต่อไร่ต่อปี เปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 8,101.32 บาทต่อไร่ต่อปี

3) ปศุสัตว์ (พืชอาหารสัตว์:หญ้า) เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ เพื่อใช้เลี้ยงโค กระบือ หรือแพะ ของฟาร์มตนเอง มีรายได้ครัวเรือนเกษตร เฉลี่ย 10,575.52 บาทต่อไร่ต่อปี เปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 4,719.29 บาทต่อไร่ต่อปี

4) ประมง (เลี้ยงปลา) เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงปลา มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 9,653.82 บาทต่อไร่ต่อปี เปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 3,797.59 บาทต่อไร่ต่อปี

5) หม่อน เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหม มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 12,225.00 บาทต่อไร่ต่อปี เปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 6,368.77 บาทต่อไร่ต่อปี

6) เกษตรผสมผสาน เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรผสมผสาน มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 15,322.25 บาทต่อไร่ต่อปี เปรียบเทียบกับเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N ข้าว) 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการผลิตข้าว 9,466.02 บาทต่อไร่ต่อปี

ตารางที่ 4.13 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว ปีการผลิต 2561/62 (ไม่เข้าร่วมโครงการ) และ รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62

หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี

สินค้าใหม่ ที่ปรับเปลี่ยน	รายได้ครัวเรือนที่ผลิตข้าว (ไม่เข้าร่วมโครงการ) ปีการผลิต 2561/62	รายได้ครัวเรือนที่ผลิต สินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62	เปลี่ยนแปลง (+เพิ่ม/-ลด)
1. อ้อยโรงงาน	5,856.23	10,758.11	4,901.88
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	5,856.23	13,957.55	8,101.32
3. พืชอาหารสัตว์(หญ้า)	5,856.23	10,575.52	4,719.29
4. ประมง (ปลา)	5,856.23	9,653.82	3,797.59
5. หม่อน	5,856.23	12,225.00	6,368.77
6. เกษตรผสมผสาน	5,856.23	15,322.25	9,466.02

ที่มา: จากการคำนวณ

จะเห็นได้ว่า ในภาพรวม การปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ในทุกสินค้า จะมีรายได้ครัวเรือนเกษตรกรมากกว่าการผลิตข้าว ก่อนเข้าร่วมโครงการ และของเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการที่ยังคงผลิตข้าวตามเดิมด้วย ขณะที่การปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวมาทำเกษตรผสมผสานจะมีรายได้ครัวเรือนเกษตรกรสูงที่สุด

และยังพบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการหรือปรับเปลี่ยนการผลิต ร้อยละ 100 มีรายได้ครัวเรือนเกษตรกรของการผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ ปลูกอ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทำประมง ปลูกหม่อน ทำปศุสัตว์ และเกษตรผสมผสานสูงกว่าผลิตสินค้าเดิม (ข้าว) (เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)

4.4.2 แนวโน้มการปรับเปลี่ยนการผลิต และวิธีการใช้แรงงานของเกษตรกร

หลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าชนิดใหม่ เกษตรกรร้อยละ 92.58 มีแนวโน้มผลิตสินค้าที่ปรับเปลี่ยนต่อไป และมีแนวโน้มขยายพื้นที่ปรับเปลี่ยน เฉลี่ย 5.73 ไร่ต่อราย ส่วนอีกร้อยละ 7.42 มีแนวโน้มจะปรับเปลี่ยนกลับไปผลิตสินค้าเดิม (ข้าว) เนื่องจากแนวโน้มของราคาข้าวที่สูงขึ้น

ในส่วนของวิธีการใช้แรงงานทำการผลิตของเกษตรกร จากการประเมิน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 37.19 ยังคงมีการจ้างแรงงานและใช้แรงงานตนเองเหมือนเดิม ขณะที่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.81 มีวิธีการใช้แรงงานเปลี่ยนไปจากเดิม โดยเกษตรกรมีการจ้างแรงงานลดลง ร้อยละ 32.74 ใช้เครื่องจักรกลในการผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.22 และใช้แรงงานตนเองเพิ่มขึ้น ร้อยละ 42.04 ทั้งนี้เนื่องจากมีกิจกรรมการผลิตที่หลากหลาย เช่น การทำเกษตรผสมผสาน เป็นต้น (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 แนวโน้มการปรับเปลี่ยนการผลิต และวิธีการใช้แรงงานของเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
1. แนวโน้มการทำสินค้าที่ปรับเปลี่ยน	100.00
1) ทำต่อ	92.58
2) ไม่ทำต่อ (กลับไปทำสินค้าเดิม)	7.42
2. วิธีการใช้แรงงาน	100.00
1) ไม่เปลี่ยน	37.19
2) เปลี่ยน*	62.81
2.1) จ้างแรงงานลดลง	32.74
2.2) ใช้เครื่องจักรกลเพิ่มขึ้น	25.22
2.3) ใช้แรงงานตนเองเพิ่มขึ้น	42.04

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : *เหตุผลการเปลี่ยน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.4.3 ทักษะคน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีทัศนคติด้านความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ ในภาพรวมที่ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.24 คะแนน เนื่องจาก ได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่ และมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์พืช อาหารสัตว์ น้ำหมักชีวภาพ พันธุ์ปลา เป็นต้น ขณะที่มีความพึงพอใจด้านต่างๆ ดังนี้ เกษตรกรมีความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ระดับมากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.33 คะแนน รองลงมา มีความพึงพอใจต่อการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ ที่ระดับมากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.29 คะแนน มีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ในเรื่องการปรับเปลี่ยนไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง ที่ระดับมากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.23 คะแนน และมีความพึงพอใจต่อการจัดการผลผลิต ที่ระดับมากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.10 คะแนน (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 ความพึงพอใจของเกษตรกร

รายการ	ระดับความพึงพอใจ* (คะแนน)	แปลผล
1. การถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพื้นที่	4.33	มากที่สุด
2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ	4.29	มากที่สุด
3. การนำความรู้การปรับเปลี่ยนไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง	4.23	มากที่สุด
4. การจัดการผลผลิต	4.10	มาก
เฉลี่ย	4.24	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ: *คะแนนเต็ม 5 คะแนน

4.4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น

จากการกำหนดความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น ในบทที่ 2 ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 \text{Age} + \beta_2 \text{PriceM} + \beta_3 \text{PriceR2} + \beta_4 \text{PriceSu} + \beta_5 \text{Support} + \beta_6 \text{Other} + \beta_7 \text{Edu} + \beta_8 \text{Fish} \dots (18)$$

กำหนดตัวแปรตามในการศึกษา

Y คือ โอกาสที่เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่น

ถ้า $Y = 1$ คือ โอกาสที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตข้าวเป็นสินค้าอื่น

$Y = 0$ คือ โอกาสที่เกษตรกรที่ไม่ปรับเปลี่ยน (ผลิตข้าวเช่นเดิม)

กำหนดตัวแปรอิสระในการศึกษา

Age คือ อายุของเกษตรกร (ปี)

PriceM คือ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

PriceR2 คือ ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

PriceSu คือ ราคาอ้อยโรงงาน ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

Support คือ การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ (ครั้งต่อปี)

Other คือ ประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น ๆ นอกเหนือจากการผลิตข้าว หรือร่วมกันผลิต (ตัวแปรหุ่น) โดยที่ 1 แทน เคยผลิต และ 0 แทน ไม่เคยผลิต

Edu คือ ระดับการศึกษา

Fish คือ ราคาสินค้าประมง (ปลา) ที่ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2560/61 (บาทต่อกิโลกรัม)

B_i คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้น (Age PriceM PriceR2 PriceSu Support Other

Edu Fish) เมื่อ $i = 1, \dots, 8$

ผลวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น โดยใช้หลักคิดแบบจำลองโลจิท (Logit Model) ที่ประมวลถึงความน่าจะเป็นในการยอมรับการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยน (เข้าร่วมโครงการ) และเกษตรกรที่ยังไม่ปรับเปลี่ยน (ไม่เข้าร่วมโครงการ) ยังคงทำการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม) นำโดยใช้เทคนิค Logistic Regression แบบ Binary Logistic Regression พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น ได้แก่ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PriceM) ราคาอ้อยโรงงาน (PriceSu) การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ (Support) และประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่นๆ นอกเหนือจากการผลิตข้าว หรือร่วมกันผลิต (Other) (สมการที่ 19) และมีรายละเอียดผลวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.16) ดังนี้

$$Y_i = 2.842 + 0.021 \text{ Age} + 0.397 \text{ PriceM}^{***} + 0.013 \text{ PriceR2} + 0.010 \text{ PriceSu}^{***} + 0.264 \text{ Support}^{***} + 1.423 \text{ Other}^{***} + 0.031 \text{ Edu} - 0.019 \text{ Fish} \quad \dots(19)$$

ตารางที่ 4.16 ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น

ตัวแปร	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Aje	0.021	0.014	2.174	1	0.140	1.021
PriceM	0.397	0.148	7.167	1	0.007 ***	1.487
PriceR2	0.013	0.054	0.061	1	0.804	0.987
PriceSu	0.010	0.002	22.725	1	0.000 ***	0.990
Support	0.264	0.076	11.989	1	0.001 ***	1.302
Other	1.423	0.300	22.536	1	0.000 ***	4.148
Edu	0.031	0.045	0.482	1	0.488	1.031
Fish	-0.019	0.028	0.469	1	0.493	0.981
Constant	2.842	2.400	1.401	1	0.236	17.145

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ 1) -2Log-Likelihood = 282.242

2) Cox & Snell R Square = 0.275

3) Nagelkerke R Square = 0.366

4) ***Significant at level 0.01

ในภาพรวม การทดสอบตัวแปรปัจจัยที่ใช้ในสมการ สามารถอธิบายผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่น พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.275 (Cox & Snell R Square) และ 0.366 (Nagelkerke R Square) ตามลำดับ นั่นหมายความว่า แบบจำลองนี้อธิบายความผันแปรในการวิเคราะห์ Logistic Regression ได้ร้อยละ 27.5 และ 36.6 ตามลำดับ

และปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถอธิบาย ได้ดังนี้ (สมการที่ 19)

1) ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในปีการผลิต 2560/61 (PriceM) เพิ่มขึ้น 1 บาทต่อกิโลกรัม มีโอกาสที่เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่นเพิ่มขึ้น 1.487 เท่า ($Exp(B) = 1.487$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 หรือหันมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น โดยเกษตรกรเห็นว่า ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์น่าสนใจ จึงตั้งใจให้ทำการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

2) ราคาอ้อยโรงงาน ในปีการผลิต 2560/61 (PriceSu) เพิ่มขึ้น 1 บาทต่อกิโลกรัม มีโอกาสที่เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่นเพิ่มขึ้น 0.990 เท่า ($Exp(B) = 0.990$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 หรือปรับเปลี่ยนมาทำการผลิตอ้อยโรงงาน เพราะเกษตรกร เห็นว่า การปลูกอ้อยโรงงานให้ผลตอบแทนหรือรายได้ที่ดีกว่า

3) การสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ (Support) ที่เพิ่มขึ้น 1 ครั้งต่อปี มีโอกาสที่เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่นเพิ่มขึ้น 1.302 เท่า ($Exp(B) = 1.302$) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 เพราะเกษตรกรเห็นว่า การสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น ด้านองค์ความรู้การผลิต ปัจจัยการผลิตต่างๆ ส่งเสริมตลาด การขาย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการผลิตสินค้าที่ปรับเปลี่ยนได้เป็นอย่างดี

4) การเคยมีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าว มีโอกาสที่จะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าอื่นมากกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ 4.148 เท่า ($Exp(B) = 4.148$) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ทั้งนี้เกษตรกรเห็นว่า ประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าว เช่น การดูแล รักษาแปลง เทคนิคการผลิต วิธีการลดต้นทุนการผลิต เป็นต้น จะช่วยในการผลิตสินค้าที่ปรับเปลี่ยนได้อย่างดียิ่ง

ส่วนปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ อายุ (Age) ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ (PriceR2) ระดับการศึกษา (Edu) ของเกษตรกร ราคาสินค้าประมง (ปลา) ที่ปรับเปลี่ยน (Fish) ที่ใช้ในแบบจำลองฯ ไม่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อการยอมรับการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวเป็นสินค้าอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

การประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ในช่วงระหว่างการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2561 เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ผลได้ ผลลัพธ์ ของโครงการฯ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวเป็นสินค้าอื่นๆ สรุปได้ดังนี้

5.1 สรุป

5.1.1 สรุปผลการประเมิน

ในปีงบประมาณ 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้ดำเนินงานโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ภายใต้การบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) เพื่อทำการผลิตสินค้าที่เหมาะสม ได้แก่ ปลูกพืช เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การทำประมง การทำปศุสัตว์ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และเกษตรผสมผสานในพื้นที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าว (พื้นที่ N ข้าว) ได้จำนวน 270,167 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 104.53 ของเป้าหมาย 258,456 ไร่ ใน 68 จังหวัด มีหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ 11 หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน (หน่วยงานหลัก) กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทย งบประมาณดำเนินการ 331.85 ล้านบาท (ไม่รวมงบการยางแห่งประเทศไทย) เบิกจ่าย 287.87 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 86.74 ส่วนใหญ่หน่วยงานเบิกจ่ายมากกว่าร้อยละ 85 และยังพบว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เบิกจ่ายร้อยละ 74.35 เนื่องจากปรับลดเป้าหมายการดำเนินงาน และเป็นงบลงทุน มีการกันเหลือมปี กรมส่งเสริมการเกษตร เบิกจ่ายเพียงร้อยละ 43.43 ของงบประมาณที่ได้รับ เนื่องจากปรับลดเป้าหมายการดำเนินงานที่ตั้งไว้ จำนวน 100,000 ไร่ ซึ่งได้จากที่เกษตรกรแจ้งความต้องการเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมาก แต่ในข้อเท็จจริง เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการลดลงมากเหลือเพียง 2,820 ไร่ ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปรับลดลงมากด้วย

เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 44,923 ราย ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการผลิตข้าวที่ไม่เหมาะสม ไปเป็นผลิตสินค้าอื่น จำนวน 270,167 ไร่ แยกเป็น ด้านพืช พื้นที่ 141,283 ไร่ ด้านการทำปศุสัตว์/ปลูกหญ้าอาหารสัตว์ พื้นที่ 30,371 ไร่ ด้านการทำประมง พื้นที่ 5,117 ไร่ และด้านการทำเกษตรผสมผสาน พื้นที่ 93,396 ไร่

ในภาพรวม หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการโครงการฯ ได้ชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่เกษตรกรทุกรายที่เข้าร่วมโครงการ และดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผู้ที่ปรับเปลี่ยนการผลิต ตามหลักสูตรการลดค่าใช้จ่ายการผลิต การทำบัญชีครัวเรือน การจัดการผลผลิต และหลักสูตรอื่นๆ เช่น การใช้และจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ การรักษาและดูแลแปลงพืช เป็นต้น ร้อยละ 76.28 68.91 50.23 และ 88.16 ตามลำดับ ส่วนการนำไปปรับใช้ตามหลักสูตรดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 93.61 53.20 80.71 และ 90.32 ตามลำดับ

ด้านรายได้ครัวเรือนเกษตรกรที่เกิดขึ้น แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

1) กรณีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เดิมเกษตรกรมีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวก่อนมาปรับเปลี่ยนเป็นสินค้าชนิดใหม่แตกต่างกันออกไป (ปีการผลิต 2560/61) และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายได้ครัวเรือนกับสินค้าที่ปรับเปลี่ยน (ปีการผลิต 2561/62) พบว่า สินค้าที่ปรับเปลี่ยนมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าการปลูกข้าวในทุกชนิดสินค้า ได้แก่ อ้อยโรงงาน มากกว่า 3,098.42 บาทต่อไร่ต่อปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มากกว่า 5,361.68 บาทต่อไร่ต่อปี พืชอาหารสัตว์ (หญ้า) มากกว่า 3,688.90 บาทต่อไร่ต่อปี ประมง (ปลา) มากกว่า 2,916.14 บาทต่อไร่ต่อปี สินค้าหม่อน มากกว่า 4,281.61 บาทต่อไร่ต่อปี และเกษตรผสมผสาน มากกว่า 7,347.67 บาทต่อไร่ต่อปี

2) กรณีเกษตรกรไม่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้ครัวเรือนจากการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม 5,856.23 บาทต่อไร่ต่อปี (ปีการผลิต 2561/62) เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าที่ปรับเปลี่ยน (ปีการผลิต 2561/62) พบว่า มีรายได้ครัวเรือนของการปลูกข้าวน้อยกว่ารายได้ครัวเรือนจากการปลูกอ้อยโรงงาน 4,901.88 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 8,101.32 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าปลูกพืชอาหารสัตว์ (หญ้า) 4,719.29 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าทำประมง (ปลา) 3,797.59 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าปลูกหม่อน 6,368.77 บาทต่อไร่ต่อปี และน้อยกว่าทำเกษตรผสมผสาน 9,466.02 บาทต่อไร่ต่อปี

แนวโน้มการปรับเปลี่ยนการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 92.58 มีแนวโน้มที่จะผลิตสินค้าที่ปรับเปลี่ยนต่อไป และมีการขยายพื้นที่ปรับเปลี่ยนเพิ่มขึ้น เฉลี่ย 5.73 ไร่ต่อราย ส่วนที่เหลือคาดว่าจะกลับไปปลูกข้าวเหมือนเดิม เนื่องจากแนวโน้มราคาข้าวที่สูงขึ้น ยังเป็นปัจจัยจูงใจ

ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ในภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.24 คะแนน โดยให้เหตุผลว่าได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่และมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต

5.1.2 สรุปผลปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น โดยใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model)

ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปผลิตสินค้าชนิดใหม่ ได้แก่ อ้อยโรงงาน หรือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หรือปลูกหม่อนเลี้ยงไหม หรือปลูกพืชอาหารสัตว์ หรือเลี้ยงปลา หรือทำเกษตรผสมผสาน โดยใช้ แบบจำลองโลจิท (Logit Model) คือ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในปีการผลิต 2560/61 ราคาอ้อยโรงงาน ปีการผลิต 2560/61 การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ และการเคยมีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าว

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ด้านเจ้าหน้าที่

คณะทำงานของหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ ในพื้นที่/จังหวัด ควรทำความเข้าใจในการใช้ Agri-Map บนมือถือร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย และทบทวน ปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูล Agri-Map ให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน หากพบข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ให้ประสานแจ้งผู้ดูแลระบบ แก้ไขโดยเร็ว

5.2.2 ด้านเกษตรกร

- 1) การปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปทำการเกษตรผสมผสาน จะทำให้มีรายได้ครัวเรือนที่สูงขึ้นมากกว่าสินค้าปรับเปลี่ยนชนิดอื่นๆ และลดความเสี่ยงการผลิต ด้านราคาได้ เนื่องจากผลิตสินค้าหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน
- 2) ควรส่งเสริมกระบวนการรวมกลุ่ม เป็นองค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็ง เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรอง รวมทั้งสร้างเครือข่ายเพิ่มช่องทางการจำหน่าย ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

5.2.3 ด้านนโยบาย

- 1) เนื่องจากปัญหาความผันผวนของราคาสินค้าที่ปรับเปลี่ยนทุกชนิด เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ก่อนการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิต หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ ควรแจ้งหรือสร้างการรับรู้ในข้อจำกัดการผลิต (Supply) การตลาดของสินค้าที่ปรับเปลี่ยน เพื่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยน รวมทั้งรัฐควรพิจารณาแก้ปัญหาเสถียรภาพราคาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน
- 2) ปัจจัยด้านราคาอ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงกับการตัดสินใจปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกร รัฐควรมีมาตรการที่สนับสนุนในเรื่องนี้
- 3) รัฐควรสนับสนุน ส่งเสริมองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิต การตลาด และอื่นๆ ในแต่ละปี ให้เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะมีผลทำให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นสินค้าอื่นมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนเกษตรกรมีประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น นอกเหนือจากการผลิตข้าว จะช่วยผลักดันให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนมากขึ้นด้วย
- 4) การสนับสนุน กระตุ้น มีสิ่งจูงใจ (Incentive) ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ภายใต้ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยน จะทำให้เห็นผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายได้ชัดเจนขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2557). *คู่มือการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม*. กรุงเทพฯ.
- กรมพัฒนาที่ดิน. (2560). *เขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช 13 ชนิด (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- คมสัน สุริยะ. (2552). *แบบจำลองโลจิสติกส์ : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในการวิจัยทางเศรษฐศาสตร์*. ศูนย์การวิเคราะห์เชิงปริมาณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจษฎา อังกาบสี. (2554). *การพัฒนาแบบวัดเจตคติและกลยุทธ์ด้านอาชีพและการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรเทิง มาแสง. (2546). *คู่มือการติดตามและประเมินผลโครงการ*. เอกสารประกอบการบรรยาย.
- พรชัย ชัยสงคราม. (2558). *การศึกษาความเป็นไปได้ของนโยบายบริหารพื้นที่เกษตรกรรม*. กรณีศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร. ปรินญาณิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารจัดการสาธารณะ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- วิภาส ทองสุข. (2552). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อาร์ต โปรเกส.
- สาคร ศรีมุข. (2557). *การปฏิรูประบบการเกษตร: การบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ*. บทความวิชาการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 16 สิงหาคม 2557. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2556). *คู่มือการประเมินผล*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2558). *การพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559) ก. *คู่มือการจัดทำเอกสารวิจัยและเอกสารประเมินผลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559) ข. *รายงานการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2559*. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). *รายงานการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2560*. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2561) . *สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2560*. กรุงเทพฯ :
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562). *รายงานการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning
by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2560*. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการ
บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.2561*.
กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

Greene William H. (2003). *Econometric Analysis*. 5thed. New Jersey: Prentice Hall.

Judge George et al. (1988). *Introduction to the Theory and Practice of Econometric*. 2rd ed.
New York : Wiley and Sons.

Rensis Likert. (1932). *A Technique for the Measurement of Attitudes*. Archives of Psychology.
Columbia University.

Robbins S.P. and Judge T.A. (2013). *Organizational Behavior*. 15th ed.N.J. : Prentice-Hall

W.K. Kellogg Foundation. (2004). *Logic Model Development Guide*. Michigan, MI: W.K. Kellogg
Foundation.

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๘ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team)

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๙๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่ ๕๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ ไปแล้ว นั้น

เนื่องจากมีการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Agenda Based) และการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรในพื้นที่ส่วนภูมิภาค (Area Based) ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรในระดับจังหวัดมีความเป็นเอกภาพ เกิดการบูรณาการของทุกภาคส่วน และมีผลการปฏิบัติงานเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๙๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่ ๕๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team) โดยกำหนดให้มืองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation)

องค์ประกอบ

๑. เกษตรจังหวัด	ประธานกรรมการ
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย	กรรมการ
๔. หัวหน้ากลุ่มของสำนักงานเกษตรจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	เลขานุการ
๕. หัวหน้ากลุ่มของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่...

อำนาจหน้าที่

๑. อำนวยการ สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการและการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแสวงหาความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างการรับรู้และบูรณาการการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Agenda Based) ให้เป็นเอกภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่เป็นรูปธรรม

๒. ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์ที่จะเป็นปัญหาหรือส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และพิจารณาดำเนินการป้องกัน ควบคุม และแก้ไข รวมถึงการบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ในเขตจังหวัด เพื่อให้การแก้ไขปัญหาภาคเกษตรในพื้นที่ (Area Based) ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือวิกฤติ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันท่วงที มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๓. ให้หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในระดับกรม และที่อยู่ในเขตจังหวัดทั้งราชการบริหารส่วนภูมิภาคและราชการบริหารส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการกับคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation)

๔. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team)

๕. ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สนับสนุนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานที่สำคัญของคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) ต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) ให้เบิกจ่ายจากงบดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team)

องค์ประกอบ

๑. นายอำเภอ	ที่ปรึกษา
๒. เกษตรอำเภอ	ประธานคณะทำงาน
๓. ผู้แทนนายอำเภอ	รองประธานคณะทำงาน
๔. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือเทียบเท่า
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่ได้รับมอบหมาย
ให้รับผิดชอบพื้นที่อำเภอ	คณะทำงาน
๕. นายกองค้ำการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๖. เกษตรตำบลที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงานและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ปฏิบัติการ สร้างการรับรู้ และแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่างๆในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Agenda Based) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ที่เป็นรูปธรรม

๒. เฝ้าระวัง ติดตาม และรายงานสถานการณ์ ที่จะเป็นปัญหาหรือส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร รวมทั้งปฏิบัติการเพื่อป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาคาเกษตรในพื้นที่ (Area Based) ในสถานการณ์ ฉุกเฉินหรือวิกฤติ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๓. ให้รายงานผลการปฏิบัติการ รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการ ต่อคณะกรรมการ อำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาคาเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation)

๔. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๕ /๒๕๕๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๒๒๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๒๒๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับมติคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

(๒) แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ	
๑. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๓. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	ประธานคณะทำงาน
๔. รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานคณะทำงาน
๕. รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๖. รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๗. รองอธิบดีกรมประมง ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๘. รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๙. รองอธิบดีกรมการข้าว ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๐. รองอธิบดีกรมหม่อนไหม ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๑. รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๒. รองอธิบดีกรมชลประทาน ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน

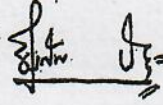
๑๓. รองอธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๔. รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๕. รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๖. รองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๗. รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๘. รองผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย ที่ได้รับมอบหมาย	
๑๙. ผู้อำนวยการกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๒. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน และเลขานุการ
๒๓. ผู้แทนจาก กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นายันทพล หนองหารพิทักษ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นางสาววิเศษลักษณ์ พงษ์จันทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน กองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นายสุภัทรชัย ไธพรกิจกุลชัย เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดเป้าหมายและแผนงานการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ภายใต้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒) ขับเคลื่อน อำนาจการ ช่วยเหลือ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๓) บูรณาการแผนงาน งบประมาณ และบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
- ๔) เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะทำงานเห็นสมควร

- ๕) แต่งตั้งคณะทำงาน และ/หรือ มลขหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
๖) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบาย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

คำสั่งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบาย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ 5/2559

ภาคผนวกที่ 2

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ 9/2561

ภาคผนวกที่ 3

รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว
และสินค้าที่ปรับเปลี่ยน

ตารางผนวกที่ 3.1 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว ปีการผลิต 2560/61 และสินค้าที่ปรับเปลี่ยน
ปีการผลิต 2561/62

หน่วย: บาทต่อไร่ต่อปี

สินค้าที่ปรับเปลี่ยน	รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิต ข้าว ปีการผลิต 2560/61	รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้า ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62
1. อ้อยโรงงาน (ต่อ 1)	7,659.69	10,758.11
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	8,595.87	13,957.55
3. พืชอาหารสัตว์ (หญ้า)	6,886.62	10,575.52
4. ประมง (ปลา)	6,737.68	9,653.82
5. หม่อน	7,943.39	12,225.00
6. เกษตรผสมผสาน	7,974.58	15,322.25
เฉลี่ย	7,632.97	12,082.04

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 3.2 รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตข้าว ปีการผลิต 2561/62 (ไม่เข้าร่วมโครงการ)
และรายได้ครัวเรือนของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62

หน่วย: บาทต่อไร่ต่อปี

สินค้าที่ปรับเปลี่ยน	รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรผลิตข้าว ปีการผลิต 2561/62	รายได้ครัวเรือนของเกษตรกรผลิตสินค้า ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62
1. อ้อยโรงงาน (ต่อ 1)	5,856.23	10,758.11
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	5,856.23	13,957.55
3. พืชอาหารสัตว์ (หญ้า)	5,856.23	10,575.52
4. ประมง (ปลา)	5,856.23	9,653.82
5. หม่อน	5,856.23	12,225.00
6. เกษตรผสมผสาน	5,856.23	15,322.25
เฉลี่ย	5,856.23	12,082.04

ที่มา : จากการสำรวจ

ภาคผนวกที่ 4

ตาราง Output ของการวิเคราะห์ตัวแปรปัจจัยที่มีผล
ต่อการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปผลิตสินค้าอื่น

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES AccNAcc

/METHOD=ENTER Age PriceM PriceR2 PriceSu Support Other Edu Fish

/CLASSPLOT

/PRINT=GOODFIT CORR

/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

Logistic Regression

Notes

Output Created		07-May-2020 11:49:10
Comments		
Input	Data	C:\Users\User\Desktop\555.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	300
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing
Syntax		LOGISTIC REGRESSION VARIABLES AccNAcc /METHOD=ENTER Age PriceM PriceR2 PriceSu Support Other Edu Fish /CLASSPLOT /PRINT=GOODFIT CORR /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
Resources	Processor Time	00:00:00.031
	Elapsed Time	00:00:00.013

[DataSet1] C:\Users\User\Desktop\555.sav

Case Processing Summary

Unweighted Cases ^a		N	Percent
Selected Cases	Included in Analysis	265	88.3
	Missing Cases	35	11.7
	Total	300	100.0
Unselected Cases		0	.0
Total		300	100.0

a. If weight is in effect, see classification table for the total number of cases.

Dependent Variable

Encoding

Original Value	Internal Value
NonACC	0
Acc	1

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	85.122	8	.000
	Block	85.122	8	.000
	Model	85.122	8	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	282.242 ^a	.275	.366

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	23.250	8	.003

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test

		AccNAcc = NonACC		AccNAcc = Acc		Total
		Observed	Expected	Observed	Expected	
Step 1	1	27	24.321	0	2.679	27
	2	22	21.691	5	5.309	27
	3	18	19.670	9	7.330	27
	4	20	17.566	7	9.434	27
	5	14	15.169	13	11.831	27
	6	14	12.939	13	14.061	27
	7	5	9.490	22	17.510	27
	8	2	6.646	25	20.354	27
	9	6	4.097	21	22.903	27
	10	5	1.410	17	20.590	22

Classification Table^a

Observed			Predicted		
			AccNAcc		Percentage Correct
			NonACC	Acc	
Step 1	AccNAcc	NonACC	104	29	78.2
		Acc	41	91	68.9
	Overall Percentage				73.6

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a	Age	.021	.014	2.174	1	.140	1.021
	PriceM	.397	.148	7.167	1	.007	1.487
	PriceR2	.013	.054	.061	1	.804	.987
	PriceSu	.010	.002	22.725	1	.000	.990
	Support	.264	.076	11.989	1	.001	1.302
	Other	1.423	.300	22.536	1	.000	4.148
	Edu	.031	.045	.482	1	.488	1.031
	Fish	-.019	.028	.469	1	.493	.981
	Constant	2.842	2.400	1.401	1	.236	17.145

a. Variable(s) entered on step 1: Age, PriceM, PriceR2, PriceSu, Support, Other, Edu, Fish.

Correlation Matrix

	Constant	Age	PriceM	PriceR2	PriceSu	Support	Other	Edu	Fish
Step 1 Constant	1.000	-.207	-.373	-.282	-.643	-.053	-.030	-.120	-.494
Age	-.207	1.000	.017	.025	-.096	.060	-.060	-.086	-.111
PriceM	-.373	.017	1.000	-.029	.056	.041	.081	-.009	-.089
PriceR2	-.282	.025	.029	1.000	.069	-.019	-.059	.007	.029
PriceSu	-.643	-.096	.056	.069	1.000	-.102	-.088	.037	.072
Support	-.053	.060	.041	-.019	-.102	1.000	.030	.033	-.019
Other	-.030	-.060	.081	-.059	-.088	.030	1.000	.128	.024
Edu	-.120	-.086	-.009	.007	.037	.033	.128	1.000	-.008
Fish	-.494	-.111	-.089	.029	.072	-.019	.024	-.008	1.000

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		
			AccNAcc		Percentage Correct
			NonACC	Acc	
Step 0	AccNAcc	NonACC	133	0	100.0
		Acc	132	0	.0
		Overall Percentage			50.2

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0 Constant	-.008	.123	.004	1	.951	.992

Variables not in the Equation

			Score	df	Sig.
Step 0	Variables	Age	2.082	1	.149
		PriceM	8.985	1	.003
		PriceR2	.369	1	.543
		PriceSu	28.856	1	.000
		Support	16.318	1	.000
		Other	31.507	1	.000
		Edu	.671	1	.413
		Fish	.016	1	.900
		Overall Statistics	73.392	8	.000

ภาคผนวกที่ 5

แบบสอบถาม

ภาคผนวกที่ 5.1 แบบสอบถามเจ้าหน้าที่

แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อหน่วยงาน

ชื่อ.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

เบอร์โทร.....วัน/เดือน/ปี ที่ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานโครงการฯ ของหน่วยงานท่าน

2.1 ผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)
ปีงบประมาณ 2561 ข้อมูล ณ วันที่

ลำดับที่	สินค้าที่ ปรับเปลี่ยน (จากการผลิตข้าว)	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ได้รับ จัดสรร	เบิกจ่าย
1							
2							
3							
รวม							

ระบุเหตุผล (กรณีที่ทำเนิการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด)

2.2 กิจกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ของหน่วยงานท่าน ในปีงบประมาณ 2561 ได้แก่

2.2.1 การประชาสัมพันธ์โครงการ

- ช่องทาง ได้แก่

- ระยะเวลาการประชาสัมพันธ์ จากถึง.....

2.2.2 การจัดประชุมชี้แจงโครงการ/ประชาคม/การคัดเลือกเกษตรกร

- การจัดประชุมชี้แจง/ประชาคมครั้งต่อปี - จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมรายต่อครั้ง

- ขั้นตอนการคัดเลือกเกษตรกร.....

.....

2.2.3. การถ่ายทอดความรู้ในการปรับเปลี่ยน

- เรื่องที่ถ่ายทอด (การผลิต)สนับสนุนปัจจัย.....

1)

2)

3)

- 2.2.4 เรื่องที่ถ่ายทอด (อื่นๆ)
- สนับสนุนปัจจัย ได้แก่
- 2.2.5 กิจกรรม อื่นๆ ได้แก่
-

ส่วนที่ 3 Agri-Map แผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

3.1 หน่วยงานของท่าน หรือ ท่าน ได้ใช้ Agri-Map หรือไม่

- (1) ใช้ ใช้ประโยชน์ Agri-Map ในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- (1) ข้อมูลพื้นฐาน (2) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ
- (3) ชั้นความเหมาะสมของดินในการปลูกพืช (4) เขตความเหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (5) ที่ตั้งโรงงาน (6) แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
- (7) ข้อมูลเกษตรกร (8) พื้นที่เพาะปลูกพืช
- (9) สหกรณ์ (10) พื้นที่ป่าไม้
- (11) อื่นๆ (ระบุ).....

- (2) ไม่ได้ใช้ เพราะ.....

3.2 ระดับความคิดเห็น / ความพึงพอใจ เกี่ยวกับ Agri-Map ประเด็นต่างๆ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					ระบุเหตุผล ทุกระดับ
	น้อยที่สุด ← → มากที่สุด					
	1	2	3	4	5	
1) ความถี่ในการใช้					
2) ความสะดวกในการใช้					
3) ความทันสมัยของข้อมูล					
4) ความครบถ้วนของข้อมูล					
5) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้					
6) การใช้ Agri-Map บนมือถือ ในพื้นที่					
7) ความพึงพอใจต่อ Agri-Map โดยรวม					

3.3 ปัญหาอุปสรรค ในการใช้ Agri-Map

- ตัวคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เสริม
- ระบบสัญญาณเครือข่ายมือถือ/ Internet
- ข้อมูลใน Agri-Map

○ อื่นๆ ระบุ

3.4 ข้อเสนอแนะในการพัฒนา Agri-Map.....

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการ

4.1 ปัญหา และข้อเสนอแนะ/วิธีการแก้ปัญหา

รายการ (ปัญหา/ข้อจำกัด)	ข้อเสนอแนะ/วิธีการแก้ปัญหา(ถ้ามี)
1. การถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน	
1.1 สถานที่
1.2 องค์กรความรู้/การถ่ายทอด.....
1.3 วัสดุ อุปกรณ์
1.4 ช่วงเวลาในการจัด.....
1.5 อื่นๆ
รายการ (ปัญหา/ข้อจำกัด)	ข้อเสนอแนะ/วิธีการแก้ปัญหา(ถ้ามี)
2. การสนับสนุนปัจจัย	
2.1 ประเภท
2.2 ความพอเพียง
2.3 ระยะเวลา.....
3. การนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ปรับเปลี่ยน	
4. ข้อจำกัดของพื้นที่เกษตรกร	
5. การจัดการผลผลิตในสินค้าที่ปรับเปลี่ยน	
6. การดำเนินงานตามโครงการฯ.....
7. ปัญหาอื่นๆ

4.2 ข้อคิดเห็นอื่นๆ

ภาคผนวกที่ 5.2 แบบสอบถามเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

อ้อยโรงงาน

ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล 1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 1.3 อายุ (ปี) 1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่	บ้านเลขที่		หมู่ที่		หมู่บ้าน	
ตำบล				อำเภอ		
จังหวัด				รหัสจังหวัด		
โทร						

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล

		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

1.6 ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส) ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22

1.7 อาชีพหลัก(รหัส) ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2
นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5
ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6,ว่างงาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8

1.8 ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)

1.9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)
จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน) จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)

1.10 ที่ดินในการถือครอง

รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)
ในภาคเกษตร				
นอกภาคเกษตร				

รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5
 ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7
 ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8
 ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9
 ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13

1.11 การชลประทาน(รหัส) ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0

1.12 แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส) น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ชื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7

1.13 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)

มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0			
1) ศพก.	3) การบริหารจัดการน้ำ	5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์
2) แปลงใหญ่	4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร	6) ธนาคารสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 พื้นที่ข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่ N ข้าวที่ปรับเปลี่ยน) จำนวน.....ไร่.....งานตารางวา
(ท่านผลิตข้าว ต่อเนื่องทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ปีล่าสุดที่ผลิต ปี.....)

2.2 พื้นที่ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ อ้อยโรงงาน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา (ต่อที่

2.3 ท่านรับทราบข้อมูลโครงการฯ จากสื่อประเภทใด(ตอบได้มากกว่า 1)

- 1) สื่อบุคคล (1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (2) เพื่อนบ้าน (3) ผู้นำท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อ.บ.ต.)
 (4) เกษตรกรผู้นำ (5) อาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ (6) อื่นๆ (ระบุ)
- 2) สื่อสิ่งพิมพ์ (1) ป้ายโฆษณา (โปสเตอร์ ไลน์) (2) เอกสารปิดประกาศ (3) อื่นๆ (ระบุ)
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (1) เสียงตามสายในหมู่บ้าน (2) วิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่น
 (3) Social Media(Line ,Facebook ..) (4) อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่

- (1) ได้รับ (1.1).....จำนวน.....
(1.2).....จำนวน.....
(1.3).....จำนวน.....
- (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2.4)

2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ทันทเวลาการใช้งานหรือไม่

- (1) ทันทเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) (2) ไม่ทันเวลา เพราะ.....

3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง

- (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน

ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

2.5 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการจัดการผลิต (เทคนิคการผลิต ลดค่าใช้จ่ายการผลิต ทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ.....)

1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

- (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2)

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมในระดับใด (ให้คะแนน1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

2) เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูงN ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

- 2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) หรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 3)
- 2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนน
 หากน้อยลง เพราะ.....
- 2.3) ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่
 (1) ทราบ อยู่ในระดับใด คะแนน (2) ไม่ทราบ
 กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
 (2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)โดย
 (2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน
 (2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ
 (2.3) อื่นๆ ระบุ
- 3) เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน
- 3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 4)
- 3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนนหากน้อยลง เพราะ.....
- 3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 4) เรื่องการจัดการการผลิต
- 4.1) ท่านได้รับการอบรมเรื่องการจัดการการผลิตหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 5)
- 4.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการการผลิต (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 4.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 4.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1) ได้แก่ (1.1) นำผลิตไปขายเอง (1.2) รวมกลุ่มกันขาย
 (1.3) แปรรูป (1.4) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 5) เรื่องที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ เข้ามาสนับสนุน ได้แก่
- 5.1) ท่านมีความรู้เรื่อง..... (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 5.2) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 5.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 6) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 (การอบรมโครงการต่างๆ /การขอคำแนะนำ/ประชาสัมพันธ์/สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ครั้งต่อปี

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

- 1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร.....
- 2) ท่านมีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (อ้อยโรงงาน) 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี
- 3) ปัญหาในการปลูกพืชเดิม (ข้าว) ของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1. มี ได้แก่ (1) ผลผลิตต่ำ (2) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (3) ต้นทุนสูง (4) อื่นๆ (ระบุ)
 - 2. ไม่มี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนการผลิต คือ (ใส่หมายเลข 1-3 เรียงลำดับข้อที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)
 - (1) ด้านแหล่งน้ำ
 - (2) ด้านสภาพดิน
 - (3) ด้านราคาผลผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (4) ด้านแรงงาน
 - (5) ด้านต้นทุนการผลิต
 - (6) ด้านเงินทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่
 - (7) ด้านความรู้/ความชำนาญการผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (8) ด้านโรค/แมลง
 - (9) อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สินค้าชนิดใหม่เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิม อย่างไร
 - (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
 - (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน
 - (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน (เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น)
- 6) แปลงพืชชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ให้ผลผลิตแล้วหรือไม่
 - (1) ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้ว
 - (2) ให้ผลผลิตบางส่วน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1)
 - (2.1) บางส่วนรอเวลาให้ผล (2.2) ประสบปัญหาภัยพิบัติ (2.3) อื่นๆ (ระบุ)
 - (3) ไม่ให้ผลผลิตทั้งหมด เนื่องจาก.....

3.2 การผลิตสินค้าเดิม (สินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่.....งาน.....วา
 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก.....ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+ อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ลิตร/กก							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. /ลิตร							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	/ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /ลิตร							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	/ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู								
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน	ลิตร/กก							
5.2 ปูนมวล								
5.3 ปูนขาว								
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หวาน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

7) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2561/62 เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 2561)

รายการ	ปริมาณ/จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

8) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

3.4 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

เรื่อง	เดิม (ข้าว)	สินค้าที่ปรับเปลี่ยน: อ้อยโรงงาน
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ลักษณะการจำหน่ายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ช่องทางในการจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายให้โรงงาน/บริษัท ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....

3.5 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่ แล้ว

- 1) ท่านมีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่
 - 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....
- 2) วิธีการใช้แรงงานในแปลง เปลี่ยนไป หรือไม่
 - 1) ไม่เปลี่ยน
 - 2) เปลี่ยนไป 2.1) การจ้างแรงงานในแปลง 2.1.1) จ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 2.1.2) จ้างแรงงานลดลง
2.2) การใช้เครื่องจักรในแปลง 2.2.1) เพิ่มขึ้น 2.2.2) ลดลง
2.3) การใช้แรงงานตนเอง/ดูแลแปลง 2.3.1) เพิ่มขึ้น 2.3.2) ลดลง
2.4) อื่นๆ ระบุ.....
- 3) ท่านได้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ต่อเนื่องมา หรือไม่ (จนถึงปัจจุบัน)
 - 1) ไม่ต่อเนื่อง (ปล่อยว่าง/เว้นช่วงฤดู โดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้า.....) 2) ต่อเนื่องทุกฤดูกาลผลิต (ทุกปี)
- 4) ท่านได้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่
 - 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปลูกเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม จำนวนไร่

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ

รายการ	คะแนน (1-5)	เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
1. ด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน		
2. ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
3. ด้านการนำความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง		
4. ด้านการจัดการผลผลิต		
5. ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ		

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล

1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน

1.3 อายุ (ปี)

1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน
 ตำบล อำเภอ
 จังหวัด รหัสจังหวัด
 โทร

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	570	นครปฐม
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	580	กาญจนบุรี
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	590	ราชบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	600	สมุทรสงคราม
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	610	เพชรบุรี
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	620	ประจวบคีรีขันธ์
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	630	ชุมพร
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	640	ระนอง
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	650	สุราษฎร์ธานี
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	660	พังงา
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	670	ภูเก็ต
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	680	กระบี่
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	700	นครศรีธรรมราช
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	690	ตรัง
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	710	พัทลุง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	720	สงขลา
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	730	สตูล
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	740	ปัตตานี
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	750	ยะลา

		280	ศรีสะเกษ	560	สมุทรสาคร	760	นราธิวาส
1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส)		ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22				
1.7	อาชีพหลัก(รหัส)		ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, ว่างาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8				
1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)						
1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)						
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)				
1.10	ที่ดินในการถือครอง						
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)		
	ในภาคเกษตร						
	นอกภาคเกษตร						
	รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน						
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5						
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7						
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8						
	ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9						
	ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13						
1.11	การชลประทาน(รหัส)		ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0				
1.12	แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส)		น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ชื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7				
1.13	การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0	
	1) ศพก.	3) การบริหารจัดการน้ำ	5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์			
	2) แปลงใหญ่	4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร	6) ธนาคารสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่			

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 พื้นที่ข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่ N ข้าวที่ปรับเปลี่ยน) จำนวน.....ไร่.....งานตารางวา
(ท่านผลิตข้าว ต่อเนื่องทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ปีล่าสุดที่ผลิต ปี.....)

2.2 พื้นที่ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.3 ท่านรับทราบข้อมูลโครงการฯ จากสื่อประเภทใด(ตอบได้มากกว่า 1)

- 1) สื่อบุคคล (1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (2) เพื่อนบ้าน (3) ผู้นำท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อ.บ.ต.)
 (4) เกษตรกรผู้นำ (5) อาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ (6) อื่นๆ (ระบุ)
- 2) สื่อสิ่งพิมพ์ (1) ป้ายโฆษณา (ไปสเตอร์ วนิล) (2) เอกสารปิดประกาศ (3) อื่นๆ (ระบุ)
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (1) เสียงตามสายในหมู่บ้าน (2) วิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่น
 (3) Social Media(Line ,Facebook ..) (4) อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่

- (1) ได้รับ (1.1).....จำนวน.....
(1.2).....จำนวน.....
(1.3).....จำนวน.....
- (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2.4)

2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ทันเวลาการใช้งานหรือไม่

- (1) ทันเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) (2) ไม่ทันเวลา เพราะ.....

3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง

- (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
- (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน
ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม
ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

2.5 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการจัดการผลิต (เทคนิคการผลิต ลดค่าใช้จ่ายการผลิต ทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ.....)

1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

- (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2))

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมในระดับใด (ให้คะแนน1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
- (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

2) เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง N ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

- 2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) หรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 3))
- 2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนน
 หากน้อยลง เพราะ.....
- 2.3) ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่
 (1) ทราบ อยู่ในระดับใด คะแนน (2) ไม่ทราบ
 กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
 (2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)โดย
 (2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน
 (2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ
 (2.3) อื่นๆ ระบุ
- 3) เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน
- 3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 4))
- 3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนนหากน้อยลง เพราะ.....
- 3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 4) เรื่องการจัดการผลผลิต
- 4.1) ท่านได้รับการอบรมเรื่องการจัดการผลผลิตหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 5))
- 4.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลผลิต (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 4.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 4.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1) ได้แก่ (1.1) นำผลผลิตไปขายเอง (1.2) รวมกลุ่มกันขาย
 (1.3) แปรรูป (1.4) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 5) เรื่องที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ เข้ามาสนับสนุน ได้แก่
- 5.1) ท่านมีความรู้เรื่อง..... (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 5.2) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 5.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ อย่งไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 6) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 (การอบรมโครงการต่างๆ /การขอคำแนะนำ/ประชาสัมพันธ์/สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ครั้งต่อปี

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

- 1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร.....
- 2) ท่านมีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี
- 3) ปัญหาในการปลูกพืชเดิม (ข้าว) ของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1. มี ได้แก่ (1) ผลผลิตต่ำ (2) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (3) ต้นทุนสูง (4) อื่นๆ (ระบุ)
 - 2. ไม่มี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนการผลิต คือ (ใส่หมายเลข 1-3 เรียงลำดับข้อที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)
 - (1) ด้านแหล่งน้ำ
 - (2) ด้านสภาพดิน
 - (3) ด้านราคาผลผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (4) ด้านแรงงาน
 - (5) ด้านต้นทุนการผลิต
 - (6) ด้านเงินทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่
 - (7) ด้านความรู้/ความชำนาญการผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (8) ด้านโรค/แมลง
 - (9) อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สินค้าชนิดใหม่เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิม อย่างไร
 - (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
 - (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน
 - (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน (เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น)
- 6) แปลงพืชชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ให้ผลผลิตแล้วหรือไม่
 - (1) ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้ว
 - (2) ให้ผลผลิตบางส่วน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1)
 - (2.1) บางส่วนรอเวลาให้ผล (2.2) ประสบปัญหาภัยพิบัติ (2.3) อื่นๆ (ระบุ)
 - (3) ไม่ให้ผลผลิตทั้งหมด เนื่องจาก.....

3.2 การผลิตสินค้าเดิม (สินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่.....งาน.....วา
 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก.....ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+ อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ลิตร/กก							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. /ลิตร							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	/ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /ลิตร							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	/ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู								
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน								
5.2 ปูนมวล								
5.3 ปูนขาว	ลิตร/กก							
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาจากไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หวาน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

7) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2561/62 เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 2561)

รายการ	ปริมาณ/จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

8) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

3.4 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

เรื่อง	เดิม (ข่าว)	สินค้าที่ปรับเปลี่ยน: ข่าวโพเดียมเสียดังกล่าว
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ลักษณะการจำหน่ายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ช่องทางในการจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง/ลาน ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....

3.5 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่ แล้ว

- 1) ท่านมีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่
 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....
- 2) วิธีการใช้แรงงานในแปลง เปลี่ยนไป หรือไม่
 1) ไม่เปลี่ยน
 2) เปลี่ยนไป 2.1) การจ้างแรงงานในแปลง 2.1.1) จ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 2.1.2) จ้างแรงงานลดลง
2.2) การใช้เครื่องจักรในแปลง 2.2.1) เพิ่มขึ้น 2.2.2) ลดลง
2.3) การใช้แรงงานตนเอง/ดูแลแปลง 2.3.1) เพิ่มขึ้น 2.3.2) ลดลง
2.4) อื่นๆ ระบุ.....
- 3) ท่านได้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ต่อเนื่องมา หรือไม่ (จนถึงปัจจุบัน)
 1) ไม่ต่อเนื่อง (ปล่อยว่าง/เว้นช่วงฤดู โดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้า.....) 2) ต่อเนื่องทุกฤดูการผลิต (ทุกปี)
- 4) ท่านได้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่
 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปลูกเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม จำนวนไร่

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ

รายการ	คะแนน (1-5)	เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
1. ด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน		
2. ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
3. ด้านการนำความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง		
4. ด้านการจัดการผลผลิต		
5. ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ		

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

หม่อน

ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล 1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 1.3 อายุ (ปี) 1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่	บ้านเลขที่		หมู่ที่		หมู่บ้าน	
ตำบล				อำเภอ		
จังหวัด				รหัสจังหวัด		
โทร						

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	570	นครปฐม
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	580	กาญจนบุรี
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	590	ราชบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	600	สมุทรสงคราม
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	610	เพชรบุรี
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	620	ประจวบคีรีขันธ์
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	630	ชุมพร
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	640	ระนอง
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	650	สุราษฎร์ธานี
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	660	พังงา
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	670	ภูเก็ต
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	680	กระบี่
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	700	นครศรีธรรมราช
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	690	ตรัง
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	710	พัทลุง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	720	สงขลา
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	730	สตูล
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	740	ปัตตานี
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	750	ยะลา
		280	ศรีสะเกษ	560	สมุทรสาคร	760	นราธิวาส

1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส)	ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22			
1.7	อาชีพหลัก(รหัส)	<p>ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2</p> <p>นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5</p> <p>ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6,ว่างงาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8</p>			
1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)				
1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)				
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)			
1.10	ที่ดินในการถือครอง				
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)
	ในภาคเกษตร				
	นอกภาคเกษตร				
	รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน				
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5				
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7				
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8				
	ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9				
	ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13				
1.11	การชลประทาน(รหัส)	ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0			
1.12	แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส)	น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7			
1.13	การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)				มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0
	1) ศพก.	3) การบริหารจัดการน้ำ	5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
	2) แปลงใหญ่	4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร	6) ธนาคารสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 พื้นที่ข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่ N ข้าวที่ปรับเปลี่ยน) จำนวน.....ไร่.....งานตารางวา
(ท่านผลิตข้าว ต่อเนื่องทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ปีล่าสุดที่ผลิต ปี.....)

2.2 พื้นที่ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ ปลูกหม่อน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.3 ท่านรับทราบข้อมูลโครงการฯ จากสื่อประเภทใด(ตอบได้มากกว่า 1)

- 1) สื่อบุคคล (1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (2) เพื่อนบ้าน (3) ผู้นำท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อ.บ.ต.)
 (4) เกษตรกรผู้นำ (5) อาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ (6) อื่นๆ (ระบุ)
- 2) สื่อสิ่งพิมพ์ (1) ป้ายโฆษณา (โปสเตอร์ โฉนด) (2) เอกสารปิดประกาศ (3) อื่นๆ (ระบุ)
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (1) เสียงตามสายในหมู่บ้าน (2) วิทยุ/โทรทัศน์ท้องถิ่น
 (3) Social Media(Line ,Facebook ..) (4) อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่

- (1) ได้รับ (1.1).....จำนวน.....
(1.2).....จำนวน.....
(1.3).....จำนวน.....
- (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2.4)

2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ทันเวลาการใช้งานหรือไม่

- (1) ทันเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) (2) ไม่ทันเวลา เพราะ.....

3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง

- (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน
ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม
ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

2.5 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการจัดการผลิต (เทคนิคการผลิต ลดค่าใช้จ่ายการผลิต ทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ.....)

1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

- (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2)

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมในระดับใด (ให้คะแนน1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

2) เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง N ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

- 2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) หรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 3)
- 2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนน
 หากน้อยลง เพราะ.....
- 2.3) ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่
 (1) ทราบ อยู่ในระดับใด คะแนน (2) ไม่ทราบ
 กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
 (2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)โดย
 (2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน
 (2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ
 (2.3) อื่นๆ ระบุ
- 3) เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน
- 3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 4)
- 3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนนหากน้อยลง เพราะ.....
- 3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 4) เรื่องการจัดการการผลิต
- 4.1) ท่านได้รับการอบรมเรื่องการจัดการการผลิตหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 5)
- 4.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการการผลิต (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 4.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 4.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1) ได้แก่ (1.1) นำผลิตไปขายเอง (1.2) รวมกลุ่มกันขาย
 (1.3) แปรรูป (1.4) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 5) เรื่องที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ เข้ามาสนับสนุน ได้แก่
- 5.1) ท่านมีความรู้เรื่อง..... (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 5.2) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 5.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 6) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 (การอบรมโครงการต่างๆ /การขอคำแนะนำ/ประชาคม/สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ครั้งต่อปี

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

- 1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร.....
- 2) ท่านมีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (ปลูกหม่อน) 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี
- 3) ปัญหาในการปลูกพืชเดิม (ข้าว) ของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1. มี ได้แก่ (1) ผลผลิตต่ำ (2) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (3) ต้นทุนสูง (4) อื่นๆ (ระบุ)
 - 2. ไม่มี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนการผลิต คือ (ใส่หมายเลข 1-3 เรียงลำดับข้อที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)
 - (1) ด้านแหล่งน้ำ
 - (2) ด้านสภาพดิน
 - (3) ด้านราคาผลผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (4) ด้านแรงงาน
 - (5) ด้านต้นทุนการผลิต
 - (6) ด้านเงินทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่
 - (7) ด้านความรู้/ความชำนาญการผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (8) ด้านโรค/แมลง
 - (9) อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สินค้าชนิดใหม่เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิม อย่างไร
 - (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
 - (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน
 - (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน (เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น)
- 6) แปลงพืชชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ให้ผลผลิตแล้วหรือไม่
 - (1) ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้ว
 - (2) ให้ผลผลิตบางส่วน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1)
 - (2.1) บางส่วนรอเวลาให้ผล (2.2) ประสบปัญหาภัยพิบัติ (2.3) อื่นๆ (ระบุ)
 - (3) ไม่ให้ผลผลิตทั้งหมด เนื่องจาก.....

3.2 การผลิตสินค้าเดิม (สินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่.....งาน.....วา
 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก.....ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+ อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ลิตร/กก							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. /ลิตร							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	/ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /ลิตร							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	/ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู								
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน								
5.2 ปูนมวล								
5.3 ปูนขาว	ลิตร/กก							
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม (บาท)
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หวาน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

7) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูลทั้งปี 2561 (ปีการผลิต 2561/62 เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 2561)

รายการ	ปริมาณ/จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกการจำหน่าย			
☐ 3) นำไปเลี้ยงไหม			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

8) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

3.4 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

เรื่อง	เดิม (ข้าว)	สินค้าที่ปรับเปลี่ยน: หม่อน
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ลักษณะการจำหน่ายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ช่องทางในการจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....

3.5 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่ แล้ว

- 1) ท่านมีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่
 - 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....
- 2) วิธีการใช้แรงงานในแปลง เปลี่ยนไป หรือไม่
 - 1) ไม่เปลี่ยน
 - 2) เปลี่ยนไป
 - 2.1) การจ้างแรงงานในแปลง 2.1.1) จ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 2.1.2) จ้างแรงงานลดลง
 - 2.2) การใช้เครื่องจักรในแปลง 2.2.1) เพิ่มขึ้น 2.2.2) ลดลง
 - 2.3) การใช้แรงงานตนเอง/ดูแลแปลง 2.3.1) เพิ่มขึ้น 2.3.2) ลดลง
 - 2.4) อื่นๆ ระบุ.....
- 3) ท่านได้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ต่อเนื่องมา หรือไม่ (จนถึงปัจจุบัน)
 - 1) ไม่ต่อเนื่อง (ปล่อยว่าง/เว้นช่วงฤดู โดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้า.....) 2) ต่อเนื่องทุกฤดูการผลิต (ทุกปี)
- 4) ท่านได้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่
 - 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปลูกเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม จำนวนไร่

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ

รายการ	คะแนน (1-5)	เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
1. ด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน		
2. ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
3. ด้านการนำความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง		
4. ด้านการจัดการผลผลิต		
5. ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ		

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

หญ้าเลี้ยงสัตว์-ปศ.

ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล 1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 1.3 อายุ (ปี) 1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่	บ้านเลขที่		หมู่ที่		หมู่บ้าน	
ตำบล				อำเภอ		
จังหวัด				รหัสจังหวัด		
โทร						

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	570	นครปฐม
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	580	กาญจนบุรี
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	590	ราชบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	600	สมุทรสงคราม
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	610	เพชรบุรี
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	620	ประจวบคีรีขันธ์
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	630	ชุมพร
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	640	ระนอง
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	650	สุราษฎร์ธานี
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	660	พังงา
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	670	ภูเก็ต
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	680	กระบี่
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	700	นครศรีธรรมราช
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	690	ตรัง
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	710	พัทลุง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	720	สงขลา
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	730	สตูล
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	740	ปัตตานี
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	750	ยะลา
		280	ศรีสะเกษ	560	สมุทรสาคร	760	นราธิวาส

1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส)	ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22			
1.7	อาชีพหลัก(รหัส)	ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6,ว่างงาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8			
1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)				
1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)				
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)			
1.10	ที่ดินในการถือครอง				
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)
	ในภาคเกษตร				
	นอกภาคเกษตร				
	รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน				
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5				
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7				
	ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8				
	ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9				
	ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13				
1.11	การชลประทาน(รหัส)	ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0			
1.12	แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส)	น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7			
1.13	การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)				มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0
	1) ศพก.	3) การบริหารจัดการน้ำ	5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
	2) แปลงใหญ่	4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร	6) ธนาкарสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 พื้นที่ข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่ N ข้าวที่ปรับเปลี่ยน) จำนวน.....ไร่.....งานตารางวา
(ท่านผลิตข้าว ต่อเนื่องทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ปีล่าสุดที่ผลิต ปี.....)

2.2 พื้นที่ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.3 ท่านรับทราบข้อมูลโครงการฯ จากสื่อประเภทใด(ตอบได้มากกว่า 1)

- 1) สื่อบุคคล (1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (2) เพื่อนบ้าน (3) ผู้นำท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อ.บ.ต.)
 (4) เกษตรกรผู้นำ (5) อาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ (6) อื่นๆ (ระบุ)
- 2) สื่อสิ่งพิมพ์ (1) ป้ายโฆษณา (โปสเตอร์ โฉนด) (2) เอกสารปิดประกาศ (3) อื่นๆ (ระบุ)
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (1) เสียงตามสายในหมู่บ้าน (2) วิทยุ/โทรทัศน์ท้องถิ่น
 (3) Social Media(Line ,Facebook ..) (4) อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่

- (1) ได้รับ (1.1).....จำนวน.....
(1.2).....จำนวน.....
(1.3).....จำนวน.....
- (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2.4)

2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ทันทเวลาการใช้งานหรือไม่

- (1) ทันทเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) (2) ไม่ทันเวลา เพราะ.....

3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง

- (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน
ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม
ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

2.5 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการจัดการผลิต (เทคนิคการผลิต ลดค่าใช้จ่ายการผลิต ทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ.....)

1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

- (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2)

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมในระดับใด (ให้คะแนน1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

2) เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง N ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

- 2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) หรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 3)
- 2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนน
 หากน้อยลง เพราะ.....
- 2.3) ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่
 (1) ทราบ อยู่ในระดับใด คะแนน (2) ไม่ทราบ
 กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
 (2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)โดย
 (2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน
 (2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ
 (2.3) อื่นๆ ระบุ
- 3) เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน
- 3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 4)
- 3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนนหากน้อยลง เพราะ.....
- 3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 4) เรื่องการจัดการการผลิต
- 4.1) ท่านได้รับการอบรมเรื่องการจัดการการผลิตหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 5)
- 4.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการการผลิต (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 4.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 4.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1) ได้แก่ (1.1) นำผลผลิตไปขายเอง (1.2) รวมกลุ่มกันขาย
 (1.3) แปรรูป (1.4) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 5) เรื่องที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ เข้ามาสนับสนุน ได้แก่
- 5.1) ท่านมีความรู้เรื่อง..... (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 5.2) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 5.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 6) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 (การอบรมโครงการต่างๆ /การขอคำแนะนำ/ประชาคม/สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ครั้งต่อปี

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

- 1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร.....
- 2) ท่านมีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์) 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี
- 3) ปัญหาในการปลูกพืชเดิม (ข้าว) ของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. มี ได้แก่ (1) ผลผลิตต่ำ (2) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (3) ต้นทุนสูง (4) อื่นๆ (ระบุ)
 2. ไม่มี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนการผลิต คือ (ใส่หมายเลข 1-3 เรียงลำดับข้อที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)
 - (1) ด้านแหล่งน้ำ
 - (2) ด้านสภาพดิน
 - (3) ด้านราคาผลผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (4) ด้านแรงงาน
 - (5) ด้านต้นทุนการผลิต
 - (6) ด้านเงินทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่
 - (7) ด้านความรู้/ความชำนาญการผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (8) ด้านโรค/แมลง
 - (9) อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สินค้าชนิดใหม่เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิม อย่างไร
 - (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
 - (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน
 - (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน (เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น)
- 6) แปลงพืชชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ให้ผลผลิตแล้วหรือไม่
 - (1) ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้ว
 - (2) ให้ผลผลิตบางส่วน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1)
 - (2.1) บางส่วนรอเวลาให้ผล (2.2) ประสบปัญหาภัยพิบัติ (2.3) อื่นๆ (ระบุ)
 - (3) ไม่ให้ผลผลิตทั้งหมด เนื่องจาก.....

3.2 การผลิตสินค้าเดิม (สินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่.....งาน.....วา
 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก.....ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+ อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ลิตร/กก							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. /ลิตร							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	/ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /ลิตร							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	/ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู								
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน	ลิตร/กก							
5.2 ปูนมวล								
5.3 ปูนขาว								
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

5) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

7) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูลทั้งปี (ปีการผลิต 2561/62 เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 2561)

รายการ	จำนวน (กก.)	การนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์					รวมมูลค่า (บาท)	
		1) จำหน่าย				2) ใช้ เลี้ยงสัตว์ (กก.)		3) อื่นๆ (กก.)
		(1) แบบสับ		(2) แบบไม่สับ				
		จำนวน (กก.)	ราคา (บาทต่อกก.)	จำนวน (กก.)	ราคา (บาทต่อกก.)			
1) หญ้าเนเปียร์								
2) หญ้ารูซี								
3) หญ้ากินนี								
4) หญ้าแพงโกล่า								
5)								
รวม								

หมายเหตุ : ประมาณการผลผลิตทั้งปี (ปี 2561) ในแต่ละชนิดหญ้าที่ผลิต

3.4 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

เรื่อง	เดิม (ข่าว)	สินค้าที่ปรับเปลี่ยน: ญาติเลี้ยงสัตว์
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ลักษณะการจำหน่ายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ช่องทางในการจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านบริษัท/ห้างร้าน/โรงงาน ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....

3.5 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่ แล้ว

- 1) ท่านมีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่
 - 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....
- 2) วิธีการใช้แรงงานในแปลง เปลี่ยนไป หรือไม่
 - 1) ไม่เปลี่ยน
 - 2) เปลี่ยนไป
 - 2.1) การจ้างแรงงานในแปลง
 - 2.1.1) จ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 2.1.2) จ้างแรงงานลดลง
 - 2.2) การใช้เครื่องจักรในแปลง
 - 2.2.1) เพิ่มขึ้น 2.2.2) ลดลง
 - 2.3) การใช้แรงงานตนเอง/ดูแลแปลง
 - 2.3.1) เพิ่มขึ้น 2.3.2) ลดลง
 - 2.4) อื่นๆ ระบุ.....
- 3) ท่านได้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ต่อเนื่องมา หรือไม่ (จนถึงปัจจุบัน)
 - 1) ไม่ต่อเนื่อง (ปล่อยว่าง/เว้นช่วงฤดู โดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้า.....) 2) ต่อเนื่องทุกฤดูการผลิต (ทุกปี)
- 4) ท่านได้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่
 - 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปลูกเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม จำนวนไร่

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ

รายการ	คะแนน (1-5)	เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
1. ด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน		
2. ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
3. ด้านการนำความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง		
4. ด้านการจัดการผลผลิต		
5. ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ		

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

ประมง

ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ๖/๓/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล 1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 1.3 อายุ (ปี) 1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่	บ้านเลขที่		หมู่ที่		หมู่บ้าน	
ตำบล				อำเภอ		
จังหวัด				รหัสจังหวัด		
โทร						

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	570	นครปฐม
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	580	กาญจนบุรี
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	590	ราชบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	600	สมุทรสงคราม
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	610	เพชรบุรี
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	620	ประจวบคีรีขันธ์
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	630	ชุมพร
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	640	ระนอง
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	650	สุราษฎร์ธานี
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	660	พังงา
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	670	ภูเก็ต
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	680	กระบี่
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	700	นครศรีธรรมราช
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	690	ตรัง
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	710	พัทลุง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	720	สงขลา
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	730	สตูล
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	740	ปัตตานี
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	750	ยะลา
		280	ศรีสะเกษ	560	สมุทรสาคร	760	นราธิวาส

- 1.6 ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส) ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22
- 1.7 อาชีพหลัก(รหัส) ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2
นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5
ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, วางงาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8
- 1.8 ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)
- 1.9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)
จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน) จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)
- 1.10 ที่ดินในการถือครอง
รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)
ในภาคเกษตร				
นอกภาคเกษตร				
- รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน**
 ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5
 ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7
 ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8
 ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9
 ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13
- 1.11 การชลประทาน(รหัส) ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0
- 1.12 แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส) น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7
- 1.13 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)
การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0
1) ศพก.		3) การบริหารจัดการน้ำ		5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์
2) แปลงใหญ่		4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร		6) ธนาคารสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 พื้นที่ข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่ N ข้าวที่ปรับเปลี่ยน) จำนวน.....ไร่.....งานตารางวา
(ท่านผลิตข้าว ต่อเนื่องทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ปีล่าสุดที่ผลิต ปี.....)

2.2 พื้นที่ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ ประมง จำนวนพื้นที่..... ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.3 ท่านรับทราบข้อมูลโครงการฯ จากสื่อประเภทใด(ตอบได้มากกว่า 1)

- 1) สื่อบุคคล (1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (2) เพื่อนบ้าน (3) ผู้นำท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อ.บ.ต.)
 (4) เกษตรกรผู้นำ (5) อาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ (6) อื่นๆ (ระบุ)
- 2) สื่อสิ่งพิมพ์ (1) ป้ายโฆษณา (โปสเตอร์ โฉนด) (2) เอกสารปิดประกาศ (3) อื่นๆ (ระบุ)
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (1) เสียงตามสายในหมู่บ้าน (2) วิทยุ/โทรทัศน์ท้องถิ่น
 (3) Social Media(Line ,Facebook ..) (4) อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่

- (1) ได้รับ (1.1).....จำนวน.....
(1.2).....จำนวน.....
(1.3).....จำนวน.....
- (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2.4)

2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ทันทเวลาการใช้งานหรือไม่

- (1) ทันทเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) (2) ไม่ทันเวลา เพราะ.....

3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง

- (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน
ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม
ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

2.5 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการจัดการผลิต (เทคนิคการผลิต ลดค่าใช้จ่ายการผลิต ทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ.....)

1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

- (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2)

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมในระดับใด (ให้คะแนน1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

2) เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง N ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

- 2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) หรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 3)
- 2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน
 หากน้อยลง เพราะ.....
- 2.3) ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่
 (1) ทราบ อยู่ในระดับใด คะแนน (2) ไม่ทราบ
 กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
 (2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)โดย
 (2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน
 (2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ
 (2.3) อื่นๆ ระบุ
- 3) เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน
- 3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 4)
- 3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 4) เรื่องการจัดการการผลิต
- 4.1) ท่านได้รับการอบรมเรื่องการจัดการการผลิตหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 5)
- 4.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการการผลิต (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 4.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 4.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1) ได้แก่ (1.1) นำผลผลิตไปขายเอง (1.2) รวมกลุ่มกันขาย
 (1.3) แปรรูป (1.4) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 5) เรื่องที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ เข้ามาสนับสนุน ได้แก่
- 5.1) ท่านมีความรู้เรื่อง..... (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน 2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 5.2) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 5.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (1.3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 6) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 (การอบรมโครงการต่างๆ /การขอคำแนะนำ/ประชาสัมพันธ์/สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ครั้งต่อปี

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

- 1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร.....
- 2) ท่านมีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (ทำประมง) 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี
- 3) ปัญหาในการปลูกพืชเดิม (ข้าว) ของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1. มี ได้แก่ (1) ผลผลิตต่ำ (2) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (3) ต้นทุนสูง (4) อื่นๆ (ระบุ)
 - 2. ไม่มี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนการผลิต คือ (ใส่หมายเลข 1-3 เรียงลำดับข้อที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)
 - (1) ด้านแหล่งน้ำ
 - (2) ด้านสภาพดิน
 - (3) ด้านราคาผลผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (4) ด้านแรงงาน
 - (5) ด้านต้นทุนการผลิต
 - (6) ด้านเงินทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่
 - (7) ด้านความรู้/ความชำนาญการผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (8) ด้านโรค/แมลง
 - (9) อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สินค้าชนิดใหม่เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิม อย่างไร
 - (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
 - (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน
 - (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน (เกษตรกรนำไปจ่ายที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น)
- 6) แปลงพืชชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ให้ผลผลิตแล้วหรือไม่
 - (1) ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้ว
 - (2) ให้ผลผลิตบางส่วน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา เนื่องจาก
 - (2.1) บางส่วนรอเวลาให้ผล (2.2) ประสบปัญหาภัยพิบัติ (2.3) อื่นๆ (ระบุ)
 - (3) ไม่ให้ผลผลิตทั้งหมด เนื่องจาก.....

3.2 การผลิตสินค้าเดิม (สินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่.....งาน.....วา
 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก.....ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+ อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ลิตร/กก							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. /ลิตร							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	/ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /ลิตร							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	/ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู								
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน								
5.2 ปูนมวล								
5.3 ปูนขาว	ลิตร/กก							
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอกการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

5) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

5) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำที่ให้ข้อมูลทั้งปี 2561

รายการ	การนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์					มูลค่ารวม (บาท)
	1) จำหน่าย			2) บริโภค/ แจก(กก.)	3. คงเหลือ (ประมาณการ) (กก.)	
	จำนวน (กก.)	ราคา (บาทต่อกก.)	มูลค่า(บาท)			
ผลผลิตปลา1 คือ.....						
ผลผลิตปลา2 คือ.....						
ผลผลิตปลา3 คือ.....						
ผลผลิตกุ้ง.....						
ผลผลิตสัตว์น้ำอื่น ระบุ						
รวม						

3.4 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

เรื่อง	เดิม (ข้าว)	สินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยน (ประมง:สัตว์น้ำ)
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ลักษณะการจำหน่ายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ช่องทางในการจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภคโดยตรงที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ☐ 3) ขายผ่านห้างร้าน/บริษัท ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....

3.5 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่(ประมง:สัตว์น้ำ) แล้ว

- ท่านมีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่
 - 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....
- วิธีการใช้แรงงานในแปลง เปลี่ยนไป หรือไม่
 - 1) ไม่เปลี่ยน
 - 2) เปลี่ยนไป
 - 2.1) การจ้างแรงงานในแปลง 2.1.1) จ้างเพิ่มขึ้น 2.1.2) จ้างลดลง
 - 2.2) การใช้เครื่องจักรในแปลง 2.2.1) เพิ่มขึ้น 2.2.2) ลดลง
 - 2.3) การใช้แรงงานตนเอง/ดูแล 2.3.1) เพิ่มขึ้น 2.3.2) ลดลง
 - 2.4) อื่นๆ ระบุ.....
- ท่านได้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ต่อเนื่องมา หรือไม่ (จนถึงปัจจุบัน)
 - 1) ไม่ต่อเนื่อง (ปล่อยว่าง/เว้นช่วงฤดู โดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้า.....) 2) ต่อเนื่องทุกฤดูการผลิต (ทุกปี)
- ท่านได้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่
 - 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปลูกเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม จำนวนไร่

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ

รายการ	คะแนน (1-5)	เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
1. ด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน		
2. ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
3. ด้านการนำความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง		
4. ด้านการจัดการผลผลิต		
5. ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ		

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

เกษตรผสมผสาน

ในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล 1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 1.3 อายุ (ปี) 1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่	บ้านเลขที่	หมู่ที่	หมู่บ้าน
ตำบล	อำเภอ		
จังหวัด	รหัสจังหวัด		
โทร			

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

- 1.6 ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส)

ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22

- 1.7 อาชีพหลัก(รหัส)

ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, ว่างาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8
--
- 1.8 ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)

--	--
- 1.9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)

--	--

จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)

		จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)	
--	--	----------------------------	--
- 1.10 ที่ดินในการถือครอง

รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)
ในภาคเกษตร				
นอกภาคเกษตร				

รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5
ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7
ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8
ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9
ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13
- 1.11 การชลประทาน(รหัส)

	ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0
--	---------------------------------------
- 1.12 แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส)

น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7

- 1.13 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)

การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)				มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0
1) ศพก.	3) การบริหารจัดการน้ำ	5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
2) แปลงใหญ่	4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร	6) ธนาคารสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 พื้นที่ข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่ N ข้าวที่ปรับเปลี่ยน) จำนวน.....ไร่.....งานตารางวา
(ท่านผลิตข้าว ต่อเนื่องทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ปีล่าสุดที่ผลิต ปี.....)

2.2 พื้นที่ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ เกษตรผสมผสาน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.3 ท่านรับทราบข้อมูลโครงการฯ จากสื่อประเภทใด(ตอบได้มากกว่า 1)

- 1) สื่อบุคคล (1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (2) เพื่อนบ้าน (3) ผู้นำท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อ.บ.ต.)
 (4) เกษตรกรผู้นำ (5) อาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ (6) อื่นๆ (ระบุ)
- 2) สื่อสิ่งพิมพ์ (1) ป้ายโฆษณา (โปสเตอร์ โฉนด) (2) เอกสารปิดประกาศ (3) อื่นๆ (ระบุ)
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (1) เสียงตามสายในหมู่บ้าน (2) วิทยุ/โทรทัศน์ท้องถิ่น
 (3) Social Media(Line ,Facebook ..) (4) อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่

- (1) ได้รับ (1.1).....จำนวน.....
(1.2).....จำนวน.....
(1.3).....จำนวน.....
- (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2.4)

2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ทันทเวลาการใช้งานหรือไม่

- (1) ทันทเวลา (ก่อนใช้งาน 7 วัน) (2) ไม่ทันเวลา เพราะ.....

3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง

- (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน
ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม
ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

2.5 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการจัดการผลิต (เทคนิคการผลิต ลดค่าใช้จ่ายการผลิต ทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ.....)

1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

- (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 2)

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการผลิตเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมในระดับใด (ให้คะแนน1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

2) เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง N ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

- 2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) หรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 3)
- 2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนน
 หากน้อยลง เพราะ.....
- 2.3) ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่
 (1) ทราบ อยู่ในระดับใด คะแนน (2) ไม่ทราบ
 กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
 (2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)โดย
 (2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน
 (2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ
 (2.3) อื่นๆ ระบุ
- 3) เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน
- 3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 4)
- 3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน(2) หลังอบรม คะแนนหากน้อยลง เพราะ.....
- 3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 4) เรื่องการจัดการการผลิต
- 4.1) ท่านได้รับการอบรมเรื่องการจัดการการผลิตหรือไม่
 (1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ(ข้ามไปข้อ 5)
- 4.2) ท่านมีความรู้เรื่องการจัดการการผลิต (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 4.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 4.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1) ได้แก่ (1.1) นำผลผลิตไปขายเอง (1.2) รวมกลุ่มกันขาย
 (1.3) แปรรูป (1.4) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 5) เรื่องที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ เข้ามาสนับสนุน ได้แก่
- 5.1) ท่านมีความรู้เรื่อง..... (ให้คะแนน)
 (1) ก่อนอบรม คะแนน (2) หลังอบรม คะแนน หากน้อยลง เพราะ.....
- 5.2) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 5.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่
 (1) นำไปใช้ อย่างไร.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- 6) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 (การอบรมโครงการต่างๆ /การขอคำแนะนำ/ประชาคม/สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ครั้งต่อปี

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

- 1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร.....
- 2) ท่านมีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยน (เกษตรผสมผสาน) 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี
- 3) ปัญหาในการปลูกพืชเดิม (ข้าว) ของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1. มี ได้แก่ (1) ผลผลิตต่ำ (2) ผลผลิตคุณภาพต่ำ (3) ต้นทุนสูง (4) อื่นๆ (ระบุ)
 - 2. ไม่มี
- 4) ปัญหาอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนการผลิต คือ (ใส่หมายเลข 1-3 เรียงลำดับข้อที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด)
 - (1) ด้านแหล่งน้ำ
 - (2) ด้านสภาพดิน
 - (3) ด้านราคาผลผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (4) ด้านแรงงาน
 - (5) ด้านต้นทุนการผลิต
 - (6) ด้านเงินทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่
 - (7) ด้านความรู้/ความชำนาญการผลิตสินค้าชนิดใหม่
 - (8) ด้านโรค/แมลง
 - (9) อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สินค้าชนิดใหม่เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิม อย่างไร
 - (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
 - (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน
 - (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน (เกษตรกรนำไปจ่ายที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น)
- 6) แปลงพืชชนิดใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ให้ผลผลิตแล้วหรือไม่
 - (1) ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้ว
 - (2) ให้ผลผลิตบางส่วน จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1)
 - (2.1) บางส่วนรอเวลาให้ผล (2.2) ประสบปัญหาภัยพิบัติ (2.3) อื่นๆ (ระบุ)
 - (3) ไม่ให้ผลผลิตทั้งหมด เนื่องจาก.....

3.2 การผลิตสินค้าเดิม (สินค้าข้าว ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่.....งาน.....วา
 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก.....ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+ อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ลิตร/กก							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. /ลิตร							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	/ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /ลิตร							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	/ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู								
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน								
5.2 ปูนมวล								
5.3 ปูนขาว	ลิตร/กก							
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร (บาท)	มูลค่ารวม (บาท)
	ใช้เวลา (ชม./ครั้ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลงปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน / เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่า หญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุงดิน										
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2560/61 ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

3.3 การผลิตของเกษตรกรผสมผสาน (สินค้าที่ปรับเปลี่ยน ปีการผลิต 2561/62 เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 2561)

หน่วย : บาท

รายการ	ค่าพันธุ์		ปุ๋ย/ยา/อาหารสัตว์		แรงงาน (ปลูก ตูแกล เกี่ยว)		น้ำมัน/ไฟฟ้า		อื่นๆ ระบุ		รวมมูลค่า (บาท)	
	เงินสด (ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด (ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด (ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด (ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด (ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด (ซื้อ)	ตนเอง
ต้นทุนปัจจัยการผลิต												
1. พืชผัก (รวม : บาท)												
1).....												
2).....												
3).....												
2. พืชอายุสั้น (ใน 1 ปี)												
1).....												
2).....												
3. ปศุสัตว์												
.....												
4. ประมง												
.....												
รวม พืช พืชไร่ ปศุสัตว์ ประมง												

7) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูลปีการผลิต 2561/62

รายการ	พืชผัก 1).....			พืชผัก 2).....			พืชอายุสั้น 1).....			พืชอายุสั้น 2).....			ปศุสัตว์			ประมง		
	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า
1) จำหน่าย																		
2) บริโภค/ ใช้เอง																		
3) ทำพันธุ์																		
4) ค่าเช่า																		
5) อื่นๆ.....																		
รวม																		

หมายเหตุ : จำนวน หน่วยเป็นกิโลกรัม / ราคา หน่วยเป็นบาทต่อกิโลกรัม / มูลค่า หน่วยเป็นบาท

8) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

3.4 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

เรื่อง	เดิม (ข้าว)	ใหม่ (พีช)	ใหม่ (ปศุสัตว์)	ใหม่ (ประมง)
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ลักษณะการจำหน่ายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาให้
3. ช่องทางในการจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภค โดยตรง ที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้า คนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/ สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภค โดยตรง ที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้า คนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/ สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภค โดยตรง ที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้า คนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/ สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....	☐ 1) ขายให้ผู้บริโภค โดยตรง ที่ตลาด ☐ 2) ขายผ่านพ่อค้า คนกลาง ☐ 3) ขายผ่านโรงสี/ สหกรณ์ ☐ 4) ขายผ่าน Social Media ☐ 5) อื่นๆ.....

3.5 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่(เกษตรผสมผสาน) แล้ว

1) ท่านมีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่

 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....

2) วิธีการใช้แรงงานในแปลง เปลี่ยนไป หรือไม่

 1) ไม่เปลี่ยน 2) เปลี่ยนไป 2.1) การจ้างแรงงานในแปลง 2.1.1) เพิ่มขึ้น 2.1.2) ลดลง2.2) การใช้เครื่องจักรในแปลง 2.2.1) เพิ่มขึ้น 2.2.2) ลดลง2.3) การใช้แรงงานตนเอง ดูแล/รักษาแปลง 2.3.1) เพิ่มขึ้น 2.3.2) ลดลง

2.4) อื่นๆ ระบุ.....

3) ท่านได้ผลิตสินค้าชนิดใหม่ต่อเนื่องมา หรือไม่ (จนถึงปัจจุบัน)

 1) ไม่ต่อเนื่อง (ปล่อยว่าง/เว้นช่วงฤดู โดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้า.....) 2) ต่อเนื่องทุกฤดูการผลิต (ทุกปี)

4) ท่านได้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่

 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปลูกเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม จำนวนไร่

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ

รายการ	คะแนน (1-5)	เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
1. ด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน		
2. ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
3. ด้านการนำความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง		
4. ด้านการจัดการผลผลิต		
5. ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ		

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวกที่ 5.3 แบบสอบถามเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2561

โดยศูนย์ประเมินผล สศก. ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2562

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล

1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน

1.3 อายุ (ปี)

1.4 เพศ หญิง = 0, ชาย = 1

1.5 ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน
 ตำบล อำเภอ
 จังหวัด รหัสจังหวัด
 โทร

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช

150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

- 1.6 ระดับการศึกษาสูงสุด (รหัส)

ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22

- 1.7 อาชีพหลัก(รหัส)

ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รับจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, วางงาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8

- 1.8 ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)

--
- 1.9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)

--

จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)

--

 จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)

--
- 1.10 ที่ดินในการถือครอง

รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน(รหัส)
ในภาคเกษตร				
นอกภาคเกษตร				

รหัสการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางพืช: ที่นา = 1, ที่พืชไร่ = 2, ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น = 3, ที่สวนผัก/สมุนไพร = 4, ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ = 5
ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางปศุสัตว์: ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/โรงเลี้ยง/คอกสัตว์ = 6, ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ = 7
ที่ดินเกษตรใช้ประโยชน์ทางประมง: ที่เพาะเลี้ยงประมง = 8
ที่ดินทางการเกษตรใช้ประโยชน์หลายอย่างและแบ่งแยกไม่ได้: ฟาร์มผสม/เกษตรผสมผสาน = 9
ที่ดินอื่นๆ: ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย = 10, ที่รกร้างว่างเปล่า = 11, ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ = 12, ป่าถือครอง = 13
- 1.11 การชลประทาน(รหัส)

ในเขตชลประทาน = 1, นอกเขตชลประทาน = 0

1.12	แหล่งน้ำที่ใช้(รหัส)		น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ใช้บริการ/ประปา = 7
------	----------------------	--	---

1.13	การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 0
	1) ศพก.		3) การบริหารจัดการน้ำ		5) Zoning by Agri-Map	7) มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์
	2) แปลงใหญ่		4) แผนการผลิตข้าวครบวงจร		6) ธนาкарสินค้าเกษตร	8) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ 2 การผลิตข้าว ปีการผลิต 2561/62

- 1) แปลงข้าวที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่จำนวน ไร่.....งาน.....ตารางวา
- 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
- 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูล

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ได้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
ต้นทุนปัจจัยการผลิต								
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร1:.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร2:.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย: (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)								
-----	ลิตร/กก							
.....								

รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี			2. ซื้อ/ จ่ายเงิน			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช	กก. /							
3.1 ยาคุมหญ้า	ลิตร /							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/เชื้อรา	กก. /							
4.2 ยาฆ่าแมลง ทนอม เพลี้ย	ลิตร /							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู	ขวด							
5. สารเคมีอื่น และวัสดุปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน								
5.2 ปูนมวล	ลิตร/กก							
5.3 ปูนขาว								
5.4 อื่นๆ.....								
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

* ค่าเสื่อมราคาวัสดุอุปกรณ์ ใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้องจ่ายค่าแรงงาน				2. จ้างแรงงาน				3. จ้าง เครื่องจักร	มูลค่ารวม
	ใช้เวลา (ชม/ ครึ่ง)	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)	ใช้เวลา ชม.	ค่า น้ำมัน (บาท)	อัตราค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	รวม ค่าแรงงาน (บาท)		
ต้นทุนแรงงาน										
1. ค่าเตรียมดินแปลง ปลูก										
1.1 ไถครั้งที่ 1										
1.2 ไถครั้งที่ 2										
1.3 ไถครั้งที่ 3										
2. ค่าปลูก										
2.1 ปลูก (หว่าน /เครื่อง)										
2.2 ปลูกซ่อม										
3. ค่าดูแลรักษา										
3.1 ใส่ปุ๋ย										
3.2 ฉีดยากำจัดวัชพืช: ฆ่าหญ้า คุมหญ้า										
3.3 ฉีดสารป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)										
3.4 สารปรับปรุงบำรุง ดิน										
3.5 ถอนหญ้า /ตัด หญ้า										
3.6 สูบน้ำ										
3.7 อื่นๆ										
4. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต										
4.1 เกี่ยว										
4.2 ขนไปสี/ขาย										
4.3 นวด/สี										
4.4 ตาก										
5. อื่นๆ (ระบุ).....										

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) ผลผลิต และการจำหน่ายผลผลิตข้าวในแปลงที่ให้ข้อมูล (ปีการผลิต 2561/62)

รายการ	ปริมาณ/ จำนวน (กก.)	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย			
☐ 2) รอการจำหน่าย			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน			
☐ 4) ทำพันธุ์			
☐ 5) ค่าเช่า			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)			
รวม			

ราคาข้าวที่จำหน่ายได้ในปีที่ผ่านมา(ปีการผลิต 2560/61) เฉลี่ย บาทต่อตัน

5) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน บาทต่อปี

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยน

3.1) การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ท่านได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(การอบรมโครงการต่างๆ / การขอคำแนะนำ/ ประชาคม/ สนับสนุนปัจจัยการผลิต งบประมาณ) เฉลี่ย จำนวน ... ครั้งต่อปี

3.2 ท่านทราบหรือไม่ ว่ารัฐส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ในการปลูกข้าวไปเป็นพืช/สินค้าชนิดอื่น ๆ

ไม่ทราบ ทราบ จากแหล่งใด.....

3.3 ประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่นๆ (ผลิตเพื่อจำหน่าย เกิดรายได้)

ไม่มี (ปลูกข้าวอย่างเดียวต่อเนื่อง)

มี (ตอบได้มากกว่า 1) 1) ผลิตพืช ได้แก่ จำนวน ปี

2) ทำปศุสัตว์ ได้แก่..... จำนวน ปี

3) ทำประมง ได้แก่ จำนวน ปี

4) เกษตรผสมผสาน จำนวน ปี

3.4 พื้นที่ของท่านเหมาะสมกับการปลูกข้าวระดับใด

ไม่ทราบ

ทราบ ระดับ.....

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง N ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

3.5 ท่านทราบเรื่องการใช้แผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการแบ่งเขตความเหมาะสมหรือไม่

(1) ทราบ อยู่ในระดับใด (ข้อ 3.4) (2) ไม่ทราบ

กรณีที่ทราบ ท่านได้นำ Agri-Map ไปใช้อย่างไร (1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

(2) นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) โดย

(2.1) ปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับดิน

(2.2) ปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีตลาดรองรับ

(2.3) อื่นๆ ระบุ

3.6 ท่านคิดว่าจะปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวไปเป็นสินค้าทางเลือกอื่นหรือไม่

- 1) ไม่ปรับเปลี่ยน เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1) 1.1) อายุมาก/ไม่มีแรง 1.2) เน้นผลิตไว้บริโภค
 1.3) ไม่มีประสบการณ์ 1.4) อื่นๆ ระบุ

- 2) คาดว่าจะปรับในฤดูการผลิต..... เนื่องจาก (เหตุผล).....

3.7 ราคาสินค้าทางเลือกชนิดอื่นๆ ที่ท่านทราบ ได้แก่

สินค้าทางเลือก	หน่วยนับ	ราคาเฉลี่ยในปีการผลิต 2560/61	ราคาเฉลี่ยในปีการผลิต 2561/62
1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	บาทต่อกิโลกรัม		
2) อ้อยโรงงาน	บาทต่อตัน		
3) เส้นไหมดิบ	บาทต่อกิโลกรัม		
3) พืชผัก ได้แก่ มะนาว	บาทต่อกิโลกรัม		
.....	บาทต่อกิโลกรัม		
4) ไม้ผล ได้แก่ กล้วย	บาทต่อกิโลกรัม		
.....	บาทต่อกิโลกรัม		
5) ปศุสัตว์ ได้แก่	บาทต่อกิโลกรัม		
6) ประมง ได้แก่	บาทต่อกิโลกรัม		

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

4.1 การแก้ไขปัญหาการเกษตรของรัฐ

.....

4.2 การสนับสนุนจากภาครัฐ

.....

4.3 การตอบสนองต่อนโยบายรัฐ.....

.....

4.4 อื่นๆ ได้แก่

.....

.....

ภาคผนวกที่ 6

ประมวลภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล

จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี

จังหวัดกำแพงเพชร อุทัยธานี นครสวรรค์

ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี นครนายก

จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน

จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน

จังหวัดสกลนคร อุดรธานี หนองบัวลำภู

จังหวัดสกลนคร อุดรธานีหนองบัวลำภู

จังหวัดอำนาจเจริญ อุบลราชธานี